De cînd începe inițierea noastră în alfabetul viitoarei meserii? ● Cine decide în alegerea profesiei? ● Cum realizăm o cît mai judicioasă orientare școlară și profesională? ● Sînt racordate opțiunile noastre la cerințele ramurilor prioritare ale economiei județului?

Alfabetul viitoarei PROFESII

Iată întrebări pe care elevii claselor a VIII-a de la **Școala nr. 5** din **Piatra Neamț** și le-au pus și au căutat să le dea răspunsul. Nu numai acum în pragul absolvirii, ci de-a lungul tuturor celor opt ani de școală. Ani în care au învățat temeinic, și-au cultivat pasiunile și — după cum veți vedea — au încercat să folosească modalitățile și acțiunile cele mai eficiente în scopul unei cît mai bune orientări școlare și profesionale. Pentru că fiecare dorește să-și găsească drumul spre viitoarea meserie conform binecunoscutului dicton: „Omul potrivit, la locul potrivit".

Irina Andrei nu era încă școlărița cînd a primit întîia explicație științifică din domeniul chimiei, care avea să devină cu timpul marea ei pasiune. Totul a început de la... sarea de bucătărie! Din neatenție, vărsase puțină în foc și, uimită, constatase că nu se topise, ca zahărul, iar flacăra căpătase culoarea galbenă... Părinții, care lucrează la Combinatul de fire și fibre sintetice de la Săvinești, au căutat să-i explice cît mai pe înțelesul ei fenomenul. De la acea întîmplare, șirul „de ce-urilor" despre anumite fenomene chimice a crescut pînă la vîrsta cînd ea însăși a putut să-și explice multe din „miracolele în eprubetă". Dar fiindcă mai mulți colegi atît din clasa ei — a VIII-a E — cît și din celelalte clase au aceeași pasiune, comandamentul unității s-a gîndit să inițieze o vizită la Liceul de chimie. Auziseră că există acolo o stație-pilot care reproduce la scară mică fluxuri tehnologice dintr-o veritabilă uzină chimică. Aici au aflat că o nouă secție pregătește operatori chimiști pentru cele două fabrici de hîrtie din municipiu. Pentru a se convinge ce pot face ei acolo au hotărît să viziteze Întreprinderea „Reconstrucția". Aici operatorul chimist Ioan Butnariu avea să le explice cum se preschimbă lemnul mai întîi în celuloză și apoi în hîrtie de diferite tipuri. Au descoperit astfel ca drumul copacului pînă la masa de lucru a elevului, care desenează, de pildă, o schiță tehnică pe hîrtia de calc, e foarte captivant, dar și foarte complicat. Tocmai de aceea colegii Irinei, care la absolvirea liceului vor să revină aici ca operatori chimiști, au înțeles că trebuie să fie foarte bine pregătiți, să cunoască perfect procesul de fabricare a celulozei și hîrtiei, precum și procedeele prin care hîrtia capătă finețea , luciul, culoarea dorită etc. În ceea ce-o privește pe Irina, ea e decisă să-și practice meseria cu aceeași competență și pasiune pe care le au părinții ei. Aceea de specialist în domeniul fabricării firelor și fibrelor sintetice. Unde? Desigur, la Săvinești.

Într-un recent test, prin care elevii clasei a VIII-a D și-au propus să vadă în ce măsură se cunosc pe ei înșiși și dacă opțiunea lor școlară și profesională e realistă, potrivită cu calitățile și aptitudinile lor, Dragoș Gavriluță enumera nu mai puțin de... patru pasiuni. Matematica (în acest an a cucerit locul I pe județ la concursul de matematică), chimia, fizica și în special electronica. Vă închipuiți, poate, că Dragoș e în... dilemă. Deloc! Chiar în respectivul chestionar el preciza că va urma liceul de matematică-fizică pentru că vrea să se specializeze în automatizări sau în calculatoare. Și-a ales deci un domeniu în care poate îmbina înclinațiile sale pentru științele exacte, dar, fiindcă știa că are nevoie de multă electronică, s-a înscris la cercul cu acest profil. În același test, Dragoș mărturisea că între aspirațiile sale cea mai puternică este aceea de a urma exemplul de muncă, pasiune și dăruire al tatălui său, care lucrează în marea uzină producătoare de mașini agricole „Ceahlăul". Pentru că Dragoș fusese acolo de cîteva ori și aflase că pe mulți colegi îi interesează meseriile constructorilor de mașini, le-a propus s-o viziteze. Cu acest prilej Viorel Mitronche și Dorel Soare, care în atelierul școlii au demonstrat că au adevărate „mîini de aur" — cum spun colegii —, au constatat că li se potrivesc foarte bine meseriile de strungar și frezor.

In... replică la inițiativa lui Dragoș, Mihaela Neguriță, comandanta detașamentului, și-a invitat și ea colegele la Întreprinderea de tricotaje „8 Martie", unde tatăl său lucrează ca maistru mecanic. Și iată că dacă pînă atunci pe Mirela Ilie, Dana Leonte și Daniela Daibukat le atrăgeau doar profesiile mamelor lor, acum știu precis că au aptitudinile necesare pentru a putea deveni țesătoare sau confecționere de tricotaje.

Locuitorii din cartierul Școlii nr. 5 n-au motiv să se plîngă de telefoanele publice. Toate funcționează fără cusur. Sau chiar dacă unele se mai strică, cineva are grijă să le repare imediat. Cabinele au și ele altă „față": sînt reparate, revopsite, geamurile sparte le sînt înlocuite imediat. Cine sînt meșterii atît de prompți și exigenți? Pasionații telecomunicațiilor de la Școala nr. 5. Cu asemenea... prime atestate de meserie, ei pot merge deci cu fruntea sus la liceul de profil. Ca de altfel și pasionații electrotehnicii care și-au probat aptitudinile tehnice atît prin lucrările realizate în cercul lor, dar și prin întreținerea aparaturii laboratoarelor și atelierelor sau a instalațiilor electrice din școală. În curînd drumul pasiunii lor va continua deocamdată... foarte aproape — la Liceul energetic, aflat chiar în vecinătatea școlii. „Printre ei se vor număra și 10 dintre colegii noștri. Cătălin Rîpanu, Florin Leuștean, Ionel Oana, Mihaela Niță și Lucian Popa — ne spune Irina Stan din clasa VIII-a E — ne-au și anunțat încă de pe-acum... o adresă pentru viitor: șantierele microbarajelor și microhidrocentralelor a căror construcție se prevede în județul nostru".

De fapt, la această oră toți viitorii absolvenți ai claselor a VIII-a de la Școala nr. 5 din Piatra Neamț știu spre ce cale profesională se îndreaptă.

ILEANA PIȚA

• „Nimeni nu-i mai iute decît mine!" – vrea să dovedească fiecare dintre concurenții crosului organizat de către **Casa pionierilor și șoimilor patriei din Sf. Gheorghe**, județul **Covasna.**

FOTO-REPORTER „CUTEZĂTORII"

„Hărnicie": fotografie primită de la **Școala nr. 2** din **Fălticeni.**

• „Sa-l mai verific o dată!" imagine realizată de pionierii fotoreporteri de la **C.P.Ș.P., Tg. Jiu.**

• „Fiecare firicel de rasad va deveni o plantă viguroasă", ne scriu, cu toată convingerea, pionierii fotoreporteri de la **C.P.Ș.P.** din **Caransebeș**, județul **Caraș Severin.**

N.R. Dragi prieteni, așteptăm în continuare fotografiile voastre. Concursul se află în plină desfășurare! Se conturează, de pe acum, o pasionantă întrecere între cei mai talentați și mai ambițioși fotoreporteri. Salutăm participarea tot mai frecventă a membrilor cinecluburilor pionierești. Vă așteptăm!

Merit pionieresc

MIRAJUL CULORII

Ana Maria Primejdie, o fetiță de doisprezece ani, deschide mirată ochii asupra lumii descoperind, prin intermediul culorilor, poezia realului.

Albastrul deschis și nuanțele de verde din paletă (regăsite în natura înconjurătoare) primesc, în peisajele pictoriței, capacitate de sugestie poetică, vorbindu-ne de transparența și limpezimea aerului unui peisaj montan, de suculența vegetației dintr-un parc ori de atmosfera de fantastic ce scaldă acțiunea basmului.

Expoziția de pictură în tempera cuprinzînd 12 lucrări, deschisă recent de Ana-Maria Primejdie la Liceul nr. 34, unde este elevă în clasa a V-a B, vorbește despre toate aceste lucruri.

IOANA BELDIMAN

Ritm

• **Orașul Moinești** împlinește în acest an 550 de ani de la prima sa atestare documentară. Între manifestările pe care pionierii din școlile localității le dedică acestui moment aniversar se înscrie și recentul lor spectacol intitulat „Moinești — străveche vatră de istorie" • **Și pionierii** din Ghindăoani, jud. Neamț, se pregătesc pentru un eveniment sărbătoresc: centenarul școlii lor, printre ai cărei foști elevi s-a numărat și filosoful Vasile Conta, născut pe aceste meleaguri • **În curind** „constelația galbenă a bulbucilor de munte" va... străluci și în grădina de flori a C.P.Ș.P. din Alba Iulia — datorită membrilor cercului de biologie, care le-au solicitat colegilor din Fizeșu-Gherlii atît semințele cît și „rețeta" îngrijirii acestei plante declarată monument al naturii • **Să vedeți** cît de... practici sînt pionierii Școlilor nr. 8, 10 și 11 din Călărași: în holurile centrale ale blocurilor din cartierele lor au așezat mari saci de hîrtie și cutii metalice (confecționate de ei) cu destinația: „Pentru deșeuri de maculatură, textile sau feroase". Zilnic, echipele pionierești „3 R" trec și ridică materialele depozitate de locatari • **291 de cuiburi de rîndunele,** luate peste iarnă sub protecția membrilor cercului „Emil Racoviță" de la C.P.Ș.P. din Iași, au așteptat revenirea „primilor instrumentiști din marea orchestră a naturii" • **Cu un har** și o fantezie uimitoare, Radu Maier, în vîrstă de 7 ani, mezinul cercului de sculptură de la C.P.Ș.P. Rm.-Vîlcea, modelează sumedenie de figurine reprezentînd personaje din lumea basmelor și animalelor. • **Reporterii** subredacției „Cutezătorii" din Luduș, jud. Mureș, ne transmit că toți cei trei campioni la faza județeană a Cupei „Pionierul" la tenis de masă sînt de la Școala nr. 2 din orașul lor: Alin Stîngă, Ramona Man și Maria Botezan. Felicitări!

Elevii din clasa a II-aD, de la Școala nr.8 din Baia Mare, au terminat trimestrul al II-lea cu note foarte bune și tot astfel au început trimestrul al III-lea.

BANCA
DE
ONOARE

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

Roboții industriali—
VIITORII NOȘTRI „COLEGI“ DE MUNCĂ

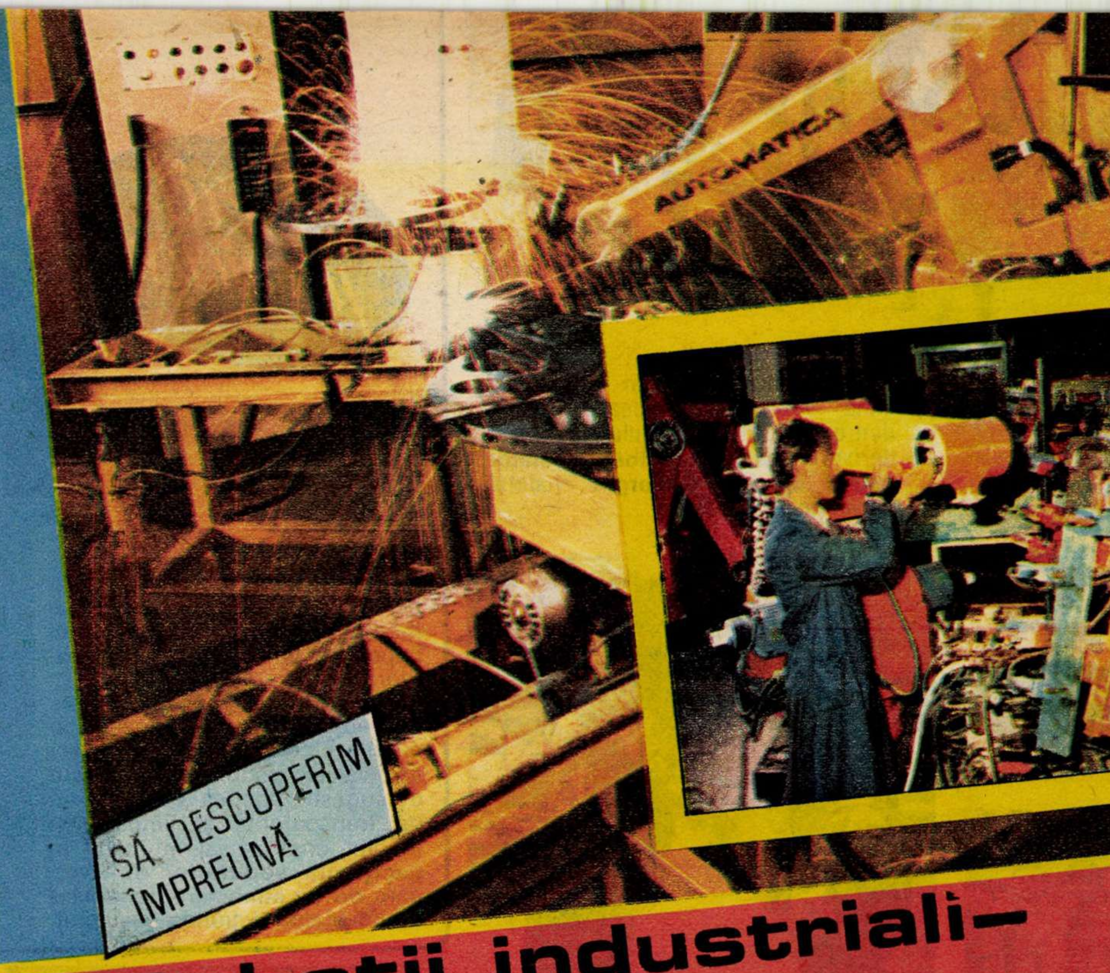

Alo! Aici Rip 6,3! Vă mai aduceți aminte de mine?

— Rip? Rip și mai cum?

— Riiip! Rip 6,3. O cunoștință mai veche. Se vede însă că m-ați uitat. Cu toate că ați scris despre mine în revista „Cutezătorii", cu patru ani în urmă.

Dintr-o dată mi-am adus aminte. „RIP 6,3" era primul robot industrial pe care l-am văzut și despre care, într-adevăr, am scris. O nedumerire persista totuși:

— Acum știu cine ești. Dar pe-atunci, cînd ne-am cunoscut, glasul îți lipsea. Cum se face că acum poți să și vorbești?

Un hohot de rîs a izbucnit în casca aparatului:

— Nu-i „RIP“ la telefon, ci unul dintre „părinții“ lui. El, cu toate că a fost mult perfecționat, nu e programat încă să vorbească. De-aceea vorbesc eu în locul lui. Sînt inginerul Laurențiu Geambașu, de la Întreprinderea „Automatica“ București. M-ați rugat atunci, cu patru ani în urmă, să vă dau de știre cînd „RIP 6,3“ va avea o familie.

— Și-acum are „RIP“ așa ceva?

— Întocmai. Are numeroși frați. Ba, de curînd, și-un... nepoțel. Dacă vreți să-i vedeți, să-i cunoașteți, trebuie să vă grăbiți. Acum sînt adunați mai mulți în atelierul nostru. Dar într-o zi-două îi trimitem la locurile lor de muncă, în diverse întreprinderi din țară. Și-atunci o să vă vină mai greu să-i găsiți.

Se-nțelege c-am dat curs invitației. Cum aș fi putut să scap o asemenea ocazie? Am înșfăcat repede un bloc-notes și un pix și, împreună cu unul dintre colegii mei fotoreporteri, am și pornit spre „Automatica“.

AUTOMATICA

Ciudatul „nepoțel“ al lui „RIP 6,3“ — un „tip“ de nivel mondial

Inginerul Laurențiu Geambașu ne-ntîmpină în poarta întreprinderii, zîmbind încă de gluma făcută la telefon. Dar, spre surprinderea noastră, nu ne conduce spre atelier, ci spre... biroul său.

— N-ar fi mai bine să mergem mai întîi la roboți? Abia așteptăm să-i vedem.

— O să-i vedeți și pe ei. Dar mai întîi vreau să vă arăt altceva.

Deschidem ușa și ce vedem? Pe biroul inginerului, un „omuleț“ de metal, cam de 60 centimetri înălțime, clipind tot timpul din cîteva beculețe multicolore, mută necontenit, dintr-o cutie în alta, niște creioane pe care le apuca, de fiecare dată, cu multă precizie, cu mîna singurului său braț.

— Poftiți, intrați! ne îndeamnă gazda. Acesta-i „nepoțelul" lui „RIP 6,3" despre care v-am vorbit la telefon. Se numește „RIP 0,5" și este una dintre cele mai importante realizări ale noastre, ale colectivului care se ocupă, în cadrul acestei întreprinderi, de crearea roboților industriali.

Ne apropiem și-l privim cu și mai multă atenție pe „RIP 0,5" care, fără să ne acorde nici o atenție, își vede imperturbabil de treaba lui. Pare mai mult o jucărie decît un robot industrial.

— I-ați cam ghicit rostul — ne confirma inginerul. Roboțelul acesta nu-i făcut să lucreze în întreprinderi industriale și-n mare măsură e o... jucărie. Numai că una dintre cele mai serioase.

Așa aflăm, din spusele interlocutorului nostru, că „RIP 0,5" a fost conceput și construit pentru a rezolva o importantă problemă cu care se confruntă în prezent atît creatorii roboților industriali, cît și beneficiarii lor: cunoașterea caracteristicilor lor tehnice și funcționale de către cit mai mulți oameni, cu scopul precis de a-i obișnui și de a-i învața, încă de pe băncile școlii, sa lucreze cu ei. Singura soluție de a rezolva această problemă e fabricarea de cît mai mulți roboți de acest fel, care, fiind o copie fidelă a celor mari, vor fi multiplicați în sute de exemplare și vor deveni, în curînd, „colegi" obișnuiți, mai întîi pentru studenți, apoi și pentru elevii din licee și școli profesionale, ba chiar și pentru cei din ciclul gimnazial.

— Nu-s prea mulți în lume cei care fabrică roboți didactici — ne informează inginerul Geambașu. Iar al nostru e atît de reușit încît i s-a dus vestea și peste hotare.

Lucrători îndemînatici, preciși, dar, mai ales, neobosiți

Îi lăsăm pe „RIP 0,5" să-și vadă de „lucru" și inginerul Geambașu ne conduce în atelierul de robotică industrială. Intrăm într-o hală mare unde din nou sîntem surprinși de ceea ce ni se oferă privirilor. Cu patru ani în urmă, aici l-am descoperit și cunoscut pe unul dintre primii „RIP 6,3." Era într-un colțișor cit... palma și la el lucrau doar doi oameni. Iar acum, un spațiu mare, populat de mulți lucrători și de mulți roboți.

Roboții sînt fel de fel. Se deosebesc mult unii de alții atît prin înfățișarea lor, cît și prin posibilitățile de mișcare și de lucru. Unii sînt atît de capabili încît pot să-ți fie redutabili parteneri de șah, alții știu să-ți aducă un pahar cu apă sau să execute fel de fel de munci casnice. Cei industriali sînt o categorie aparte. Au, de regulă, trunchi (terminat cu o talpă mare, groasă și fixă, pe care stau), precum și un braț sau două, fiecare dintre acestea fiind prevăzute cu o mînă mecanică. Ba au și... minte! Căci fără memorie electronică n-ar mai fi roboți, n-ar mai putea face nimic; au și... organe de simț — de fapt, niște senzori care le permit să-și dea seama cînd apucă ceva, să sesizeze sursele de căldură și de lumină și să reacționeze cînd acestea nu sînt la cote normale. Dar... cam atît, ei fiind concepuți și construiți pentru a face numai cîteva mișcări, mereu aceleași. În concluzie, niște roboți mai simpli, dar, după cum ne declară creatorii lor, deosebit de ordonați, preciși, îndemînatici și, mai ales, neobosiți.

Iată-i! Sînt vreo zece-doisprezece, răspîndiți prin atelier. Masivi, greoi, dar cu cîtă ușurință își rotesc trunchiurile și-și mișcă brațele! Cu cîtă precizie fac lucrul pentru care au fost creați! Și-n ce ritm rapid lucrează! E adevărat, aici, în atelierul acesta, unde au fost montați, ei doar mimează operațiile pe care le vor efectua în întreprinderile în care vor fi trimiși să lucreze. Dar explicațiile pe care le primim de la creatorii lor, care tocmai îi supun la probe, ne dau posibilitatea să înțelegem în ce vor consta acestea: unul va suda în puncte portierele autoturismelor „Aro", la renumita întreprindere din Cîmpulung-Muscel, iar altul va vopsi caroseria acestora, unul va încărca și va lipi saci cu diverse substanțe (la Combinatul chimic din Turnu Măgurele), iar altul va ambutisa, sub diverse forme, table sau plăci de plastic la „Electroaparataj" București.

Privim cu admirație roboții industriali din jurul nostru. Și încercăm să ne imaginăm cum va fi, cum va arăta viața noastră în viitorul nu prea îndepărtat, cînd ei vor deveni „colegii" noștri obișnuiți: unii, ca micuțul „RIP 0,5", „colegi" de școală; ceilalți, „colegi" de muncă.

— Viața va fi — ne asigură inginerul Laurențiu Geambașu — mult mai interesantă. În primul rînd, pentru că munca oamenilor va fi mai ușoară, roboții industriali urmînd să execute lucrările cele mai grele, cele care necesită efort fizic deosebit sau se desfășoară în medii toxice ori periculoase. Apoi pentru că ei nu obosesc, practic, niciodată (pot lucra necontenit 24 din 24 de ore) și sînt extraordinar de productivi. Vor fi deci niște „colegi" de muncă de calitățile cărora vom beneficia cu toții.

Cu vreo patru ani în urmă am cunoscut aici unul dintre primii „RIP" (erau doar trei pe-atunci). Între timp, numărul acestora a crescut considerabil, industria românească ajungînd acum să fabrice aceste produse pentru tot mai multe sectoare ale economiei naționale. Facem această afirmație avînd în vedere atît roboții industriali fabricați la „Automatica" din București, cît și pe cei produși la „Electromotor" și la „Electrotimiș" din Timișoara și-n alte întreprinderi, numărul total al celor care lucrează în prezent în diverse întreprinderi din țară fiind de cîteva zeci. Datorită oamenilor de felul celor din colectivul condus de inginerul Laurențiu Geambașu — lucrători cu înaltă calificare și promotori consecvenți ai progresului tehnic — robotica românească — ramură industrială de vîrf, cu care puține țări din lume se pot mîndri —, urcă ferm pe treptele afirmării depline.

CONSTANTIN DIACONU
Foto: TUDOR CRISTEA

ȘCOLI ȘI MESERII CARE VĂ AȘTEAPTĂ

Cei care doresc să devină constructori, instalatori și reparatori de roboți industriali trebuie, mai întîi, să se califice într-una din următoarele meserii: strungar, frezor, lăcătuș-mecanic, electrician sau electronist. În această direcție vă stau la dispoziție numeroasele licee industriale și școli profesionale care au clase cu unul sau chiar mai multe dintre profilurile mai sus amintite. După terminarea școlii vă puteți angaja la una dintre întreprinderile în care se fabrică roboți. Deocamdată acestea sînt doar cîteva - „Automatica" București, „Electromotor" și „Electrotimiș" din Timișoara -, dar în cîțiva ani numărul lor va spori, deci și posibilitățile voastre de opțiune. Atenție însă! Construcția de roboți industriali fiind o ramură de vîrf a industriei noastre, ca lucrători în acest domeniu sînt selecționați cei mai buni meseriași. Va trebui deci să vă pregătiți în așa fel - cu seriozitate și perseverență - încît să atingeți în meseria aleasă cote ale calificării cît mai înalte cu putință.

La dispoziția voastră mai stă încă o posibilitate deosebită: aceea de a deveni „profesori" ai roboților industriali. Despre ce-i vorba? Pentru a putea să lucreze într-o anumită meserie, fiecare robot industrial trebuie mai întîi „s-o învețe". Cine-l „învață"? Cel mai harnic, mai priceput și mai îndemînatic lucrător al întreprinderii în care e montat robotul. De pildă, în secția de vopsitorie a Întreprinderii de autoturisme „Aro" din Cîmpulung Muscel a fost instalat, nu de mult, un robot. Timp de cîteva zile, cel mai bun vopsitor din respectiva întreprindere a condus cu precizie deosebită fiecare dintre mișcările robotului care, după ce le-a învățat (mai precis, după ce le-a înmagazinat în memoria sa electronică), a fost capabil să efectueze de unul singur un anumit număr de operațiuni.

SPORT

Oaspeți la „Cutezătorii"

DOUĂ ATLETE DE EXCEPȚIE ALE SPORTULUI ROMÂNESC

Pentru Mitica Constantin, eroii din basmele desenate și-au păstrat același farmec din anii copilăriei.

Los Angeles, 1984. Doina Melinte (stînga), în finala de 800 metri, pe care a cîștigat-o. Și, odată cu ea, și medalia olimpică de aur.

Pe renumitele noastre atlete Doina Melinte și Mitica Constantin am reusit să le întîlnesc „între două trenuri", cum se spune: veniseră de la Budapesta și plecau în Turcia. În capitala Ungariei, participaseră la campionatele europene de atletism în sală, la care Doina Melinte cîștigase locul întîi, iar Mica — așa-i spun prietenii —, locul al doilea, performanță rară în atletismul mondial, ca primele două locuri să fie cucerite de sportivele unei singure țări. Iar această țară este România!

— Pionierii care ți-au urmărit evoluția, am spus noi, adresîndu-ne Miticăi Constantin, au avut impresia că, la sosire, puteai s-o depășești pe Doina.

— Aș fi vrut însă... Doina e mai bună decît mine! De altfel este campioana mondială la 1 500 metri în sală și a cîștigat, de mai multe ori, și titlul de campioană europeană.

— Dar la vară, la Jocurile Olimpice?

— O să-i spun din timp că vreau să cîștig. Așa că va trebui să „tragă" foarte tare. Oricum, voi fi bucuroasă să cîștige al doilea titlu de campioană olimpică, după cel de la Los Angeles, din 1984.

În discuție intervine antrenorul federal Silviu Dumitrescu. De 40 de ani, el este antrenor la Clubul „Metalul" al Uzinelor „23 August", unde Mitica este muncitoare la turnătoria de fontă.

— „Mica" noastră face uneori lucruri neașteptate, ca un copil neastîmpărat. Să vă dau un exemplu. Acum vreo cinci ani s-a angajat s-o ajute pe Adriana Mustață, colegă cu ea la „Metalul". S-o ajute, adică să alerge alături de ea, ca să imprime ritm înalt cursei de maraton. Pînă la urmă, deși se angajase să alerge doar cinci kilometri, ea a mai fugit cinci alături de Adriana, apoi încă cinci și... tot așa, pînă a parcurs cei 42,195 kilometri, cît măsoară maratonul. Ba, culmea! A cîștigat și titlul de campioană națională la tineret! „Bine, Mica, i-am zis, dar nu erai pregătită pentru o astfel de cursă". „Am vrut să vă fac o bucurie, tovarășe antrenor, după atîtea «necazuri» pe care vi le-am făcut", mi-a răspuns. Ea zicea că-mi făcuse necazuri fiindcă fusese bolnavă, avusese o viroză, și nu participase la niște concursuri. Asta e Mica noastră!...

— După cîte știm, ne adresăm Doinei Melinte, înainte de europenele de la Budapesta, ați participat la „Marele circuit indoor american", la cele cinci concursuri, de la New York, New Jersey, Wasinghton, Los Angeles și iar la New York, unde americanii au serbat 100 de ani de la primul lor concurs atletic pe teren acoperit. Ce rezultate ați avut?

— Am cîștigat, tot așa, în... duet, dar la alte probe. Cînd eu concuram la 800, Mica alerga la 1 500, cînd ea fugea pe o milă, eu concuram la 1 500 m. Și am cîștigat medalia de aur fiecare. La „Grand Prix"-ul (Marele Premiu) de la New York, Mica a cîștigat la 800, iar eu la 1 500.

— Americanii au aplaudat-o pe Doina, reamintindu-i și că, în 1984, la Olimpiada de la Los Angeles, ea a cîștigat primul loc! — intervine Mitica.

Pentru cititorii revistei „Cutezătorii", antrenorul Silviu Dumitrescu ține să adauge:

— La antrenamentele Micăi rolul meu principal e s-o temperez. E atît de conștiincioasă la pregătire încît mereu trebuie să-i strig: „Mai încet, Mica!", „Nu te grăbi, Mica!" Dar... nu prea am cu cine! Ea e mereu în viteza a... cincea! În ultimii trei ani n-a fost concurs în care să nu-și îndeplinească obiectivul care i s-a fixat. E multiplă campioană națională la juniori, la tineret, la senioare, în probele de 400, 800 și 1 500 metri, precum și la maraton (tineret — n.n.), în 1983.

În întreaga lor carieră sportivă, nici Doina și nici Mitica n-au neglijat școala. Amîndouă au terminat Facultatea de educație fizică și sport, devenind profesoare. Doina nu uită că s-a născut în nordul Moldovei (la Hudești) și, cu toate că aparține unui club din Bacău, îi place să alerge prin apropierea zidurilor cetății Suceava, așa cum se vede în fotografia alăturată. La rîndul ei, Mitica se mîndrește că s-a născut în același sat, Siliștea din Teleorman, unde a văzut lumina zilei scriitorul Marin Preda, și că nu departe de satul ei, la Salcia, s-a născut Zaharia Stancu.

— Ați făcut vreodată socoteala cam cîți kilometri ați alergat pînă acum la antrenamente?

— În fiecare zi alergăm, în medie, 20 de kilometri, spune ea. Uneori, mai mult. Într-un an parcurgem peste 7 000 de km. Cum meridianul Pămîntului are, la ecuator, lungimea de 40 000 de kilometri, înseamnă că în șase ani facem, alergînd, înconjurul lui. Eu l-am înconjurat o dată. Mica a încheiat și ea primul înconjur al Pămîntului — o coincidență! — tocmai în zilele campionatelor europene din acest an, de la Budapesta!

Antrenorul ridică mîna, ca un școlar care vrea să spună ceva.

— Această socoteală aritmetică arată cîtă strădanie, cît efort, cîtă muncă depune o alergătoare. Pentru a cîștiga o medalie, ea trebuia să facă înconjurul Pămîntului.

Le-am urat atletelor noastre noi succese, iar ele ne-au asigurat că vor sta din nou de vorbă cu voi, prin intermediul revistei „Cutezătorii", la întoarcerea de la Jocurile Olimpice din acest an, unde au promis că vor realiza o performanță la fel de înaltă ca aceea pe care au înscris-o în palmaresul atletismului românesc la Campionatele europene de la Budapesta.

S. NORAN

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Stejarii seculari

• Numele meu este STELIAN VRĂJITORU, din BUCUREȘTI, și aș vrea să știu ce vîrstă pot atinge arborii.

Plantele și arborii, spre deosebire de animale, pot atinge vîrste uimitoare. Astfel, bradul și molidul pot ajunge pînă la 600 de ani, stejarul 2 000 de ani, iar tisa, monument al naturii întîlnit și în Munții Făgărașului, are o viață de trei milenii. În comparație cu boababul și eucaliptul, care trăiesc pînă la 5 000 de ani, sau coniferul Sequoia din Sierra Nevada și California, a cărui vîrstă numără opt milenii, viața arborilor amintiți mai sus pare chiar scurtă. Recordul îl deține în acest domeniu planta Macrozania, din Australia, care ajunge la venerabila vîrstă de 15 mii de ani.

La noi în țară au fost semnalate exemplare multiseculare de stejari. Arbori bătrîni din această familie — ca cel din imagine — se găsesc în Banat, la Dognecea, în zona localității Govora, în Bărăgan, la Cornățele. Gorunul lui Avram Iancu, de la Blaj, are 500-600 de ani. Cel mai vîrstnic stejar se consideră a exista și acum în localitatea Cajvana, județul Suceava.

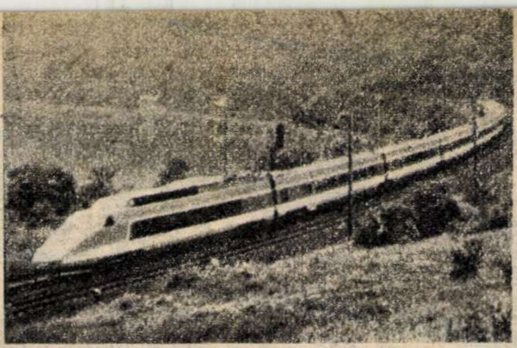

Cel mai rapid tren din lume

• Mă numesc MARIANA CIORAN, sînt elevă în clasa a IV-a, la Școala nr. 26 din **BUCUREȘTI, și aș vrea să mi se dea răspuns la întrebarea: „Care este cel mai rapid tren din lume?“**

Primul tren din lume care circulă cu viteza de exploatare de 300 kilometri pe oră este cel din imagine și se numește „TGV“. Specialiștii sînt de părere că, prin efectuarea unor îmbunătățiri, viteza lui va putea să ajungă la 400 km pe oră. Deoarece la o asemena viteză mecanicul nu poate vedea la timp semnalele aflate pe parcurs, deplasarea trenului este controlată de un post central de comandă, de unde se supraveghează întreaga linie, se schimbă acele căii ferate, se indică viteza de circulație etc. Totodată, un aparat special urmărește starea de veghe și de atenție a mecanicului, dînd la nevoie alarma. Un lucru important pentru acest tren — aflat în exploatare în Franța — este că el circulă pe actualele linii, spre deosebire de trenul pe pernă magnetică, care se preconizează a fi construit și a cărui viteză va atinge probabil 500 km pe oră.

CURS DE GIMNASTICĂ INDIVIDUALĂ

Zilnic, fiecare dintre voi, 10 minute de gimnastică

Setul 1, continuare

Exercițiul 6

Stînd, depărtat, brațele lateral, răsucirea trunchiului spre stînga (t1), revenire (t2), răsucirea trunchiului spre dreapta (t3), revenire (t4). Dozare, de 8 ori.

Exercițiul 7

Stînd, ușor depărtat, brațele pe șold, rotirea capului spre stînga de 6 ori, rotirea capului spre dreapta de 6 ori.

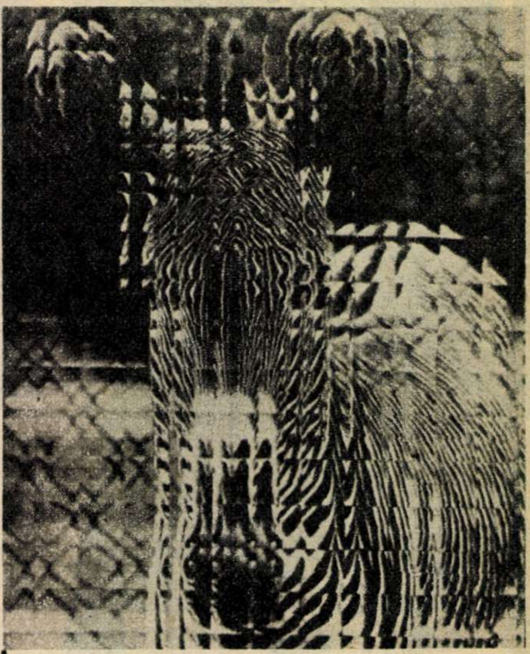

FOTO - GHICITOARE

Dragi prieteni, colega voastră Isabela Murariu din subredacția „Opinia pionierească“ a C.P.Ș.P., Iași, ne-a trimis această fotografie și, odată cu ea, două întrebări pentru voi, cititorii revistei. **Așadar, încercați să răspundeți:**

- **cum a fost realizată această fotografie?**
- **ce animal se „ascunde“ în spatele imaginii?**

Exercițiul 8

Stînd, brațele sus, balansarea brațelor pe lîngă corp, odată cu îndoirea și întinderea alternativă a picioarelor. Dozare, de 8 ori.

Exercițiul 9

Culcat dorsal, brațele îndoite la ceafă, ridicarea picioarelor la 45° și coborîrea lor fără să mai atingă solul. Dozare, 8 ridicări și 8 coborîri.

Exercițiul 10

Stînd, brațele pe șold, sărituri pe loc cu forfecarea picioarelor în față și în spate. Dozare, de 8 ori.

Exercițiul 11

Stînd, ușor depărtat, ridicarea brațelor prin lateral sus, cu inspirație (t1), revenire, cu expirație forțată (t2). Dozare, de 8 ori.

6

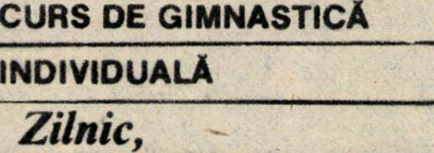

7

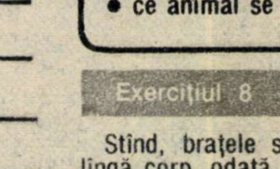

8

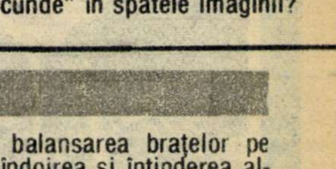

9

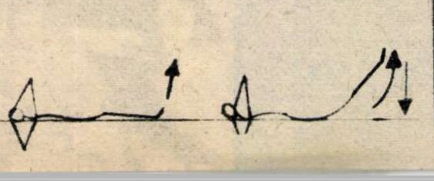

10

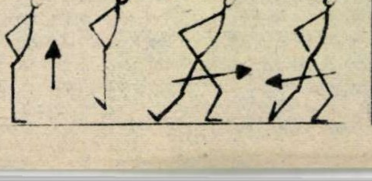

11

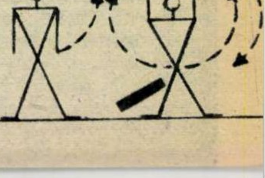

COPII FĂRĂ COPILĂRIE

Marile probleme cu care se confruntă în prezent umanitatea se răsfrîng în mod direct și asupra vieții copiilor. Sărăcia, bolile, subnutriția, exploatarea și chiar cruzimea lovesc anual milioane și milioane de copii, atît în țările aflate în curs de dezvoltare cît și în țările capitaliste dezvoltate. De altfel, în lumea capitalului, în ultima vreme, se semnalează înmulțirea gravelor inechități ce caracterizează societatea bazată pe exploatarea

omului de către om, pe nesocotirea unor drepturi fundamentale cum sînt dreptul la muncă, la sanatate, la educație, la o viața liberă și demnă.

Lipsa locurilor de muncă pentru părinți se repercutează cu efecte dramatice asupra multor copii din țările capitalului. Pentru a atenua starea grea a familiilor lor, milioane de copii și adolescenți din aceste țări sînt nevoiți să-și cîștige existența, efectuînd munci mult prea grele pentru vîrsta lor.

Nagra are 12 ani, iar tatăl ei este șomer. Mama lucrează la domiciliu cosînd căptușeală pentru pantofi. Nagra muncește alături de mama ei.

Stuart are 13 ani și lucreaza într-un atelier auto din Nottingham. Schimbă camere de automobil, face curățenie.

Richard, un londonez în vîrsta de 15 ani, are două slujbe. Se scoală de dimineață și de la ora 5 distribuie lapte. După-amiaza continuă cea de-a doua slujbă la o centrală de taximetre. Ora încetarii lucrului: miezul nopții. La școala nu se mai duce.

„Societatea împotriva sclaviei" — o organizație din Marea Britanie care, de obicei, se ocupa de unele situații din lumea a treia — a realizat o anchetă care a dus la concluzia că „pretutindeni în Marea Britanie copii sub 16 ani sînt nevoiți să muncească. Unii dintre ei sînt în vîrstă de 10-11 ani. În total ei sînt, probabil, 1,8—1,9 milioane". Aceasta înseamnă că fiecare al patrulea copil în vîrsta între 10 și 16 ani are o slujbă temporară. Ei pot fi întîlniți lucrînd ca hamali în piețe sau lucrînd în ateliere, hoteluri, magazine, restaurante sau în curățătorii.

În lume, numărul copiilor fără copilarie se ridică la multe milioane. Din cauza lipsurilor în care se zbat alături de părinții lor, ei sînt nevoiți să renunțe la toate bucuriile copilăriei. Pentru ei jocul rămîne o dorință pe care nu și-o pot împlini, așa cum multe milioane de copii nu-și pot împlini visul de a avea asigurat un loc într-o bancă de școală sau de a se bucura de condiții de igienă corespunzatoare și de asistența sanitară atît de necesare vîrstei lor.

Parinți și copii, sub cerul liber

Între realitățile dramatice ale societății bazate pe exploatare, inechitate și discriminări se numără și aceea a lipsei de locuințe. În plin secol al XX-lea, o persoană din patru traiește pe Terra sub cerul liber sau în spații necorespunzătoare. Sute de milioane de oameni de pe planeta sînt nevoiți sa doarmă pe coridoare, sub poduri, pe străzi și în locuri virane. În S.U.A., de pildă, numărul celor fară locuință se ridică la aproape 4 milioane. În aceeași situație se afla și 250 000 de britanici. Între aceștia se numără și mulți adolescenți. Potrivit unui raport al unei organizații obștești de tineret, la Londra există în prezent 50 000 de astfel de tineri fără locuință. Majoritatea înnoptează pe străzi, în stațiile de autobuze și numai o mică parte doarme în azilurile de noapte ale organizațiilor de binefacere. În Canada, numărul celor care nu pot găsi odihnă sub un acoperiș, seara dupa căutarea zadarnică a unui loc de muncă, este între 20 000 și 40 000 de persoane.

Într-un studiu întocmit de sociologi de la Universitatea Massachusetts, pe baza unui sondaj efectuat în rîndul unui număr de 100 000 de locuitori ai azilurilor de noapte sau al unor persoane care nu au deloc adăpost, se relevă că în cadrul acestei categorii, copiii sînt, de cele mai multe ori, afectați de boli cronice grele. Întrucît părinții nu au posibilitatea să plătească tratamentele medicale necesare, ei sînt condamnați să sufere de bolile respective toată viața, ceea ce le reduce șansele de a găsi un loc de muncă corespunzător. Iată de ce, conchide studiul, copiii de astăzi fără adăpost vor deveni șomeri fără locuință în secolul XXI.

Sînt doar cîteva dintre aspectele care relevă starea precară în care trăiesc milioane și milioane de copii din țări cu economia bazată pe exploatarea omului, cărora li se adaugă traumatizantele efecte ale discriminării rasiale, ale apartheidului și ale conflictelor armate ce au loc în diferite zone ale lumii.

În timp ce uriașe sume de bani sînt cheltuite pentru înarmare, peste 40 000 de copii din aceste țări mor zilnic de foame și peste 125 de milioane nu au posibilitatea de a învăța să scrie și să citească.

AGENDA UNICEF

Avînd în vedere realitățile lumii contemporane-lume în care milioane și milioane de copii din unele țări supuse fie orînduirii capitaliste, fie urmărilor colonialismului și neocolonialismului se confruntă cu lipsurile, foamea, bolile, lipsa de igienă, condițiile subumane de locuit care seceră zilnic viețile a zeci de mii de copii-Fondul Națiunilor Unite pentru Copii - UNICEF - a inițiat, încă din 1979, pregătirile pentru elaborarea Convenției asupra drepturilor copilului. Acest document urmează a fi supus aprobării în Adunarea Generală a O.N.U., în anul 1989, cînd se împlinesc 10 ani de la marcarea Anului Internațional al Copilului și trei decenii de la adoptarea de către O.N.U. a Declarației pentru drepturile copilului.

În acest context, recent, a avut loc, la București, Reuniunea comitetelor naționale pentru UNICEF din țări socialiste, ale cărei dezbateri s-au axat asupra activității în favoarea creșterii, dezvoltării și educării copiilor din țările cel mai puțin dezvoltate și în curs de dezvoltare, precum și asupra îmbunătățirii căilor și metodelor de punere în aplicare a programelor UNICEF privind condițiile de viață și dezvoltare a copiilor din lumea întreagă.

REUNION OF NATIONAL COMMITTEES FOR UNICEF OF SOCIALIST COUNTRIES
REUNIUNEA COMITETELOR NAȚIONALE PENTRU UNICEF DIN ȚĂRI SOCIALISTE

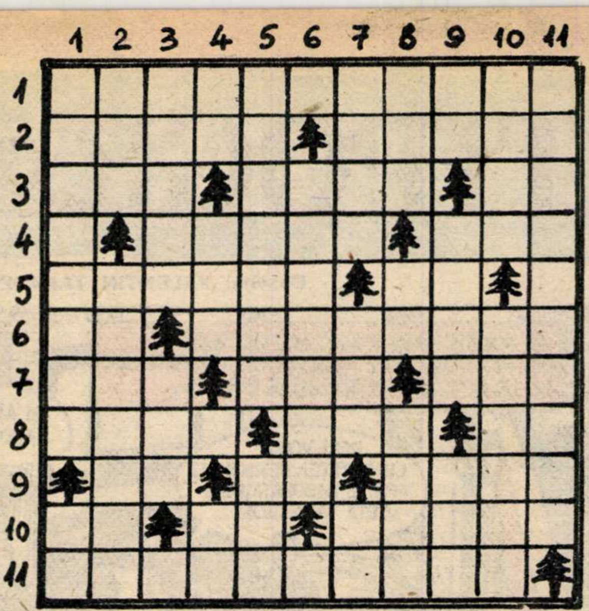

SĂ OCROTIM PĂDUREA

ORIZONTAL: 1) Slujitor al pădurii. 2) Fructe de pădure de culoare neagră-albăstruie, cu gust dulce-acrișor ● Rezultatele muncii (fig.). 3) Arbore fructifer cu lemn prețios ● Hrană folosită pentru atragerea vînatului ● Înaintași printre ogari! 4) Fruct de pădure ● Perioade geologice. 5) A moleși ● Ana Barbu. 6) Ațe! ● Crenguțe. 7) Scop ● Orășel în India ● Aduce ploaia. 8) Mamifer rumegător din pădurile nordice ● Simbol pentru lumen-secundă (fiz.) ● Precum. 9) Pană (reg.) ● Întrebare ● Paltin de cîmpie. 10) Pete! ● Predispoziție ● Cercuri care arată vîrsta copacilor. 11) Locuri în care vegetația și fauna sînt ocrotite prin lege. VERTICAL: 1) O fortifică aerul ozonat al pădurilor de conifere ● Pere! 2) Un fiu cam... împrăștiat! ● Călite. 3) Licărire ● Iaz. 4) Vene! ● Localitate în Franța ● Dan Enescu. 5) Arbust de munte din familia cupresaceelor, ale cărui fructe sînt folosite în industria farmaceutică ● Arbore din familia fagaceelor, care atinge înălțimea de 30 m. 6) Multe și felurite, își găsesc hrană și adăpost în pădure. 7) „... vacii", plantă erbacee perenă ● „... de munte", copac ce crește pînă la 35 m, cu scoarța subțire, cultivat și ca arbore ornamental ● Ion Arbore. 8) Cocotier sălbatic din Brazilia ● Măsură agrară ● Canal de scurgere a apei. 9) Toma Ardeleanu ● Lemn obținut din arbori exotici și folosit la confecționarea mobilei de lux ● Arborele îndrăgit de marele nostru Eminescu. 10) Lucru de preț ● Din partea locului (pl.). 11) Refacerea pădurilor.

DICȚIONAR: RAL, LMS, ATAR, IFU, LOA.

CALCUL ENIGMISTIC LITERAR-TURISTIC

Înlocuind semnele prin cifrele corespunzătoare și efectuînd operațiile indicate, se va obține un calcul aritmetic corect. Astfel, primul și ultimul număr reprezintă anul nașterii și, respectiv, al morții unui binecunoscut scriitor român. Celelalte două numere reprezintă anii de apariție a volumului de nuvele „Clipe de liniște" și a celui intitulat „România pitorească", inmănunchind itinerare ale unor călătorii prin țară.

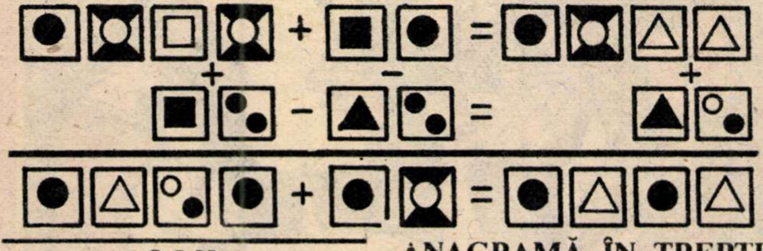

ȘAH

Diagrama:
alb: **Rh5, De6;**
Negru: **Rf8, Tg7.**
Negrul la mutare și... remiza.

ARENA MATEMATICIENILOR

10 Numărul maxim

Care este numarul maxim ce se poate scrie folosindu-se de patru ori cifra 1 și cît de mare este acest număr?

În acest număr se încheie etapa a V-a a concursului „Arena matematicienilor". Așteptăm răspunsurile voastre, toate în același plic, pe adresa Revista „Cutezătorii", Piața Scînteii 1, cod 71341, București, cu mențiunea: Pentru „ARENA MATEMATICIENILOR".

ANAGRAMĂ ÎN TREPTE

Extrăgînd o literă din cuvîntul-baza, anagramînd apoi literele rămase și procedînd astfel pînă la capăt, veți obține:

1) Serviciu poștal unde se repartizează scrisorile. 2) Poarta de ieșire a lavei unui vulcan. 3) Alt nume al planetei Pămînt. 4) Puternic. 5) Perioada istorică. 6) Dînsa. 7) Soliste!

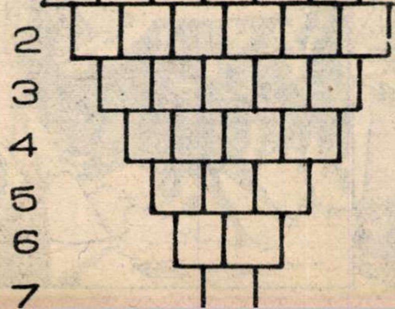

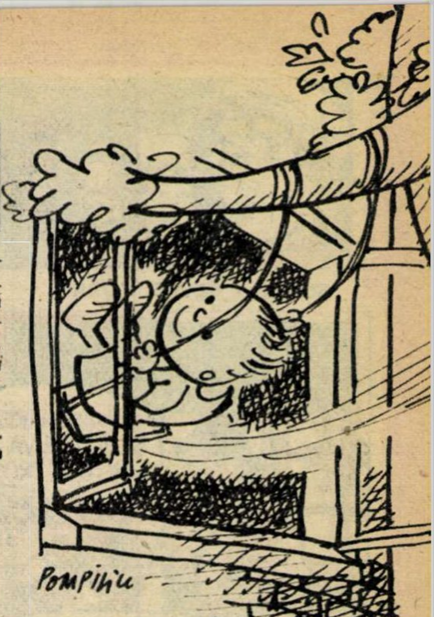

Joc de perspicacitate

O pasare se stinge de sete în pustiu, cînd descoperă o sticlă cu apă. Din păcate, nu poate ajunge la apă cu ciocul și nici nu e destul de puternică pentru a răsturna sticla. Cum ar trebui să procedeze ca să-și poată astîmpăra setea?

Subredacția „CUTEZĂTORII", Constanța

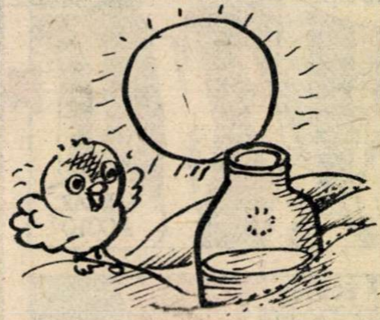

(Răspuns: Trebuie să pună cu ciocul fire de nisip în sticlă, pînă va ridica nivelul apei.)

TICUȚĂ CEL UITUC

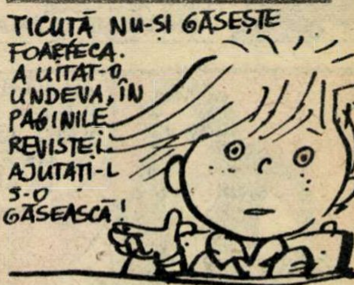
TICUȚĂ NU-ȘI GĂSEȘTE FOARFECA. A UITAT-O UNDEVA, ÎN PAGINILE REVISTEI. AJUTAȚI-L S-O GĂSEASCĂ!

SERII LOGICE

Completați în chip logic punctele în ultimul careu.

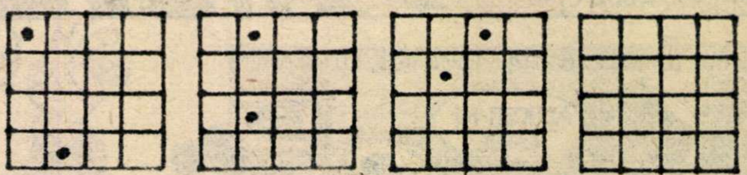

Dezlegarea jocurilor din numărul trecut:

CIRCULAȚIE: 1) Ascultător. 2) Colțuri. 3) Ars. 4) Iesle. Slip. 5) Dreaptă. 6) Eola. 7) Neatent. 8) Călca. 9) Eroic. Torr. 11) Grăbi. Cee.
ȘAH: 1. D:f7+R:f7 2. Ce5+Rf8 3. Cg6 mat.
INSERȚIE: Învățat se cheamă un om care e bucuros să tot învețe. (Nicolae Iorga).
URMARE LOGICĂ: orizontal, de la stînga spre dreapta: 4 pătrățele, un cerc negru, un alt cerc negru, un cerc alb, un triunghi negru, un dreptunghi negru.

COPERTA NOASTRĂ

Foto: TUDOR CRISTEA

Pe drumul cel mai scurt de la matematică la informatică împreună cu... calculatorul electronic.

CUTEZĂTORII 16 Redacția revistelor pentru copii București

REDACTOR ȘEF ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ION CRÎNGULEANU; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* IOAN DONCA; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* VIOREL SÂMPETREAN

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. 12 pag., 1,50 lei

3

MICUL TIPOGRAF

Scenariu: **SEVER NORAN**

Desene: **VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU**

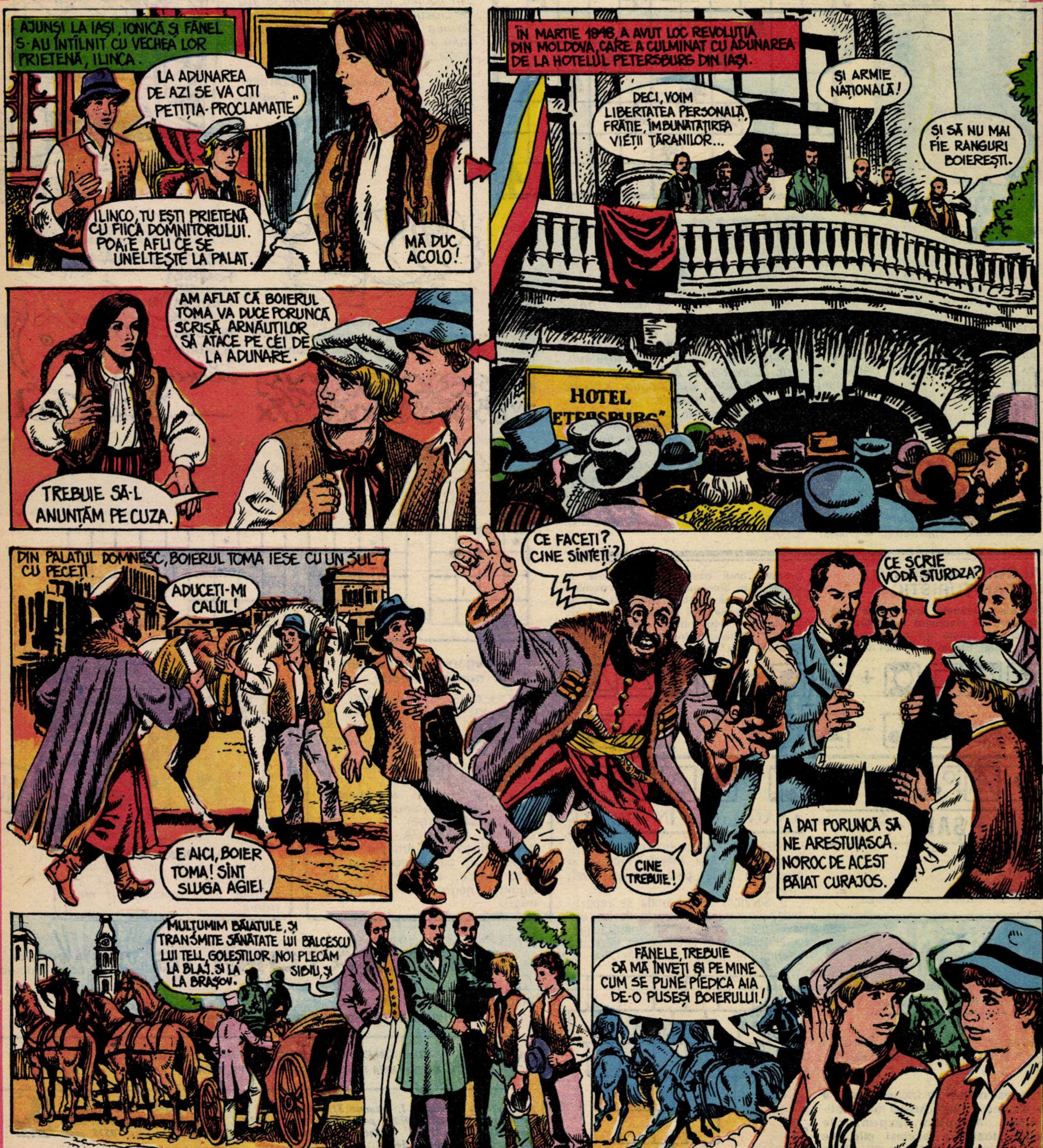
AJUNȘI LA IAȘI, IONICĂ ȘI FĂNEL S-AU ÎNTÎLNIT CU VECHEA LOR PRIETENĂ, ILINCA.
LA ADUNAREA DE AZI SE VA CITI „PETIȚIA-PROCLAMAȚIE”
ILINCO, TU EȘTI PRIETENĂ CU FIICA DOMNITORULUI. POATE AFLI CE SE UNELTEȘTE LA PALAT.
MĂ DUC ACOLO!
ÎN MARTIE 1848 A AVUT LOC REVOLUȚIA DIN MOLDOVA, CARE A CULMINAT CU ADUNAREA DE LA HOTELUL PETERSBURG DIN IAȘI.
DECI, VOIM LIBERTATEA PERSONALĂ, FRĂȚIE, ÎMBUNĂTĂȚIREA VIEȚII ȚĂRANILOR...
ȘI ARMIE NAȚIONALĂ!
ȘI SĂ NU MAI FIE RANGURI BOIEREȘTI.
AM AFLAT CĂ BOIERUL TOMA VA DUCE PORUNCĂ SCRISĂ ARNĂUȚILOR SĂ ATACE PE CEI DE LA ADUNARE.
TREBUIE SĂ-L ANUNȚĂM PE CUZA.
HOTEL ETERSBURG”
DIN PALATUL DOMNESC, BOIERUL TOMA IESE CU UN SUL CU PECEȚI.
ADUCEȚI-MI CALUL!
E AICI, BOIER TOMA! SÎNT SLUGA AGIEI.
CE FACEȚI? CINE SÎNTEȚI?
CINE TREBUIE!
CE SCRIE VODĂ STURDZA?
A DAT PORUNCĂ SĂ NE ARESTUIASCĂ. NOROC DE ACEST BĂIAT CURAJOS.
MULȚUMIM BĂIATULE, ȘI TRANSMITE SĂNĂTATE LUI BĂLCESCU LUI TELL, GOLEȘTILOR. NOI PLECĂM LA BLAJ. ȘI LA SIBIU, ȘI LA BRAȘOV.
FĂNELE, TREBUIE SĂ MĂ ÎNVEȚI ȘI PE MINE CUM SE PUNE PIEDICA AIA DE-O PUSEȘI BOIERULUI!

(Va urma)

Trăiască 1 MAI

ZIUA MUNCII

17

JOI, 28 APRILIE 1988,
ANUL XXII (NR 1 072)

Cutezătorii

SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Desfășurat sub semnul statornicei dorințe a poporului nostru de a întări colaborarea și prietenia cu toate țările lumii, săptămîna trecută s-a încheiat itinerarul de pace al tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, întreprins în țări ale Asiei și în Australia, care a cuprins, în a doua sa parte, vizitele oficiale de prietenie în Republica Socialistă Vietnam și în Republica Populară Mongolă.

Vizitele înalților soli ai poporului român în Vietnam și Mongolia constituie o nouă expresie a bunelor relații dintre țările, partidele și popoarele noastre, a dorinței comune de a le întări și dezvolta și mai mult în viitor.

Deosebita ospitalitate și călduroasa primire de care s-au bucurat distinșii oaspeți români, pretutindeni, de-a lungul tuturor momentelor prezenței lor în cele două țări prietene, exprimă sentimentele de stimă și prețuire față de România socialistă, față de conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a lumii contemporane.

În cadrul dialogurilor la nivel înalt ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducătorii de partid și de stat din Vietnam și Mongolia, a fost exprimată satisfacția pentru întărirea continuă a relațiilor dintre partidele și țările noastre. A fost reafirmată hotărîrea de a fi extinse și intensificate aceste raporturi pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de activitate, situînd la baza acestora, a relațiilor cu toate statele, principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber și independent, potrivit propriei voințe.

Schimburile de păreri privind problemele internaționale au evidențiat îngrijorarea față de situația gravă și complexă cu care se confruntă lumea contemporană, datorată continuării cursei înarmărilor, în special a celei nucleare, perpetuării practicii cercurilor imperialiste de a duce o politică de forță și de amenințare cu forța, de amestec în treburile interne ale altor state, înrăutățirii situației economice mondiale, în primul rînd a țărilor în curs de dezvoltare.

Convorbirile la nivel înalt din Vietnam și Mongolia au subliniat aprecierea comună potrivit căreia problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor și trecerea hotărîtă la dezarmare, în primul rînd la dezarmarea nucleară, apărarea dreptului suprem al oamenilor, al popoarelor la viață, la pace, la existență liberă, independentă și demnă. Apreciindu-se semnarea Tratatului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind eliminarea rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune ca un eveniment **de importanță istorică**, s-a subliniat necesitatea de a se intensifica eforturile în vederea realizării de noi acorduri în direcția reducerii cu 50 la sută a armelor strategice nucleare, pentru oprirea experiențelor nucleare și a militarizării cosmosului, eliminarea totală a armelor nucleare, interzicerea armelor chimice și a oricăror arme de distrugere în masă, reducerea radicală a armelor convenționale.

Avînd în vedere situația economică mondială gravă, tovarășul Nicolae Ceaușescu și conducătorii de partid și de stat din țările vizitate consideră că este necesar să se treacă la soluționarea globală a problemelor existente, în vederea lichidării subdezvoltării și instaurării unei noi ordini economice internaționale.

Așa cum s-a subliniat în cadrul dialogurilor la nivel înalt prilejuite de aceste vizite, problemele grave și deosebit de complexe – politice, economice, militare – ale vieții mondiale impun participarea activă în soluționarea lor a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială, în condiții de deplină egalitate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și conducătorii partidelor din țările vizitate au reafirmat hotărîrea de a acționa consecvent pentru întărirea colaborării și solidarității partidelor comuniste și muncitorești, bazate pe respectarea principiilor egalității, independenței și a dreptului fiecărui partid de a-și stabili de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, în conformitate cu condițiile concrete în care își desfășoară activitatea.

Noile vizite oficiale de prietenie ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Socialistă Vietnam și în Republica Populară Mongolă reprezintă o nouă și **valoroasă contribuție la aprofundarea raporturilor de prietenie și colaborare** româno-vietnameze și româno-mongole, în interesul popoarelor noastre, al cauzei socialismului, păcii, progresului și cooperării internaționale.

Întregul nostru popor își exprimă înalta apreciere față de activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu dedicată ridicării României socialiste pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație, creșterii prestigiului internațional al patriei noastre și situării ei pe un loc de frunte între popoarele lumii, triumfului păcii, prieteniei și înțelegerii între toate națiunile.

1 MAI

Sărbătorită în țara noastră încă din 1890, atunci cînd a fost de altfel instituită pe plan internațional, ziua de 1 Mai a dobîndit cu fiecare an un caracter tot mai combativ, a adunat sub flamurile roșii mulțimi tot mai numeroase. Ea a exprimat, de fiecare dată, uriașa forță ce sălășluiește în sînul clasei noastre muncitoare, voința sa de luptă, hotărîrea de a înlătura nedreptele rînduieli, de a edifica societatea socialistă pe pămîntul scump al patriei.

În această istorică zi, pe pancartele înălțate deasupra coloanelor de manifestanți au fost înscrise aspirațiile cele mai profunde ale muncitorimii, ale celorlalți oameni ai muncii. Lozincile de 1 Mai dădeau, astfel, glas năzuințelor de egalitate și dreptate socială, a celor mulți, de prețuire a muncii și a celor ce muncesc. Alături de acestea, la 1 Mai s-au afirmat cu putere cele mai înalte imperative și cerințe ale fiecărui moment istoric.

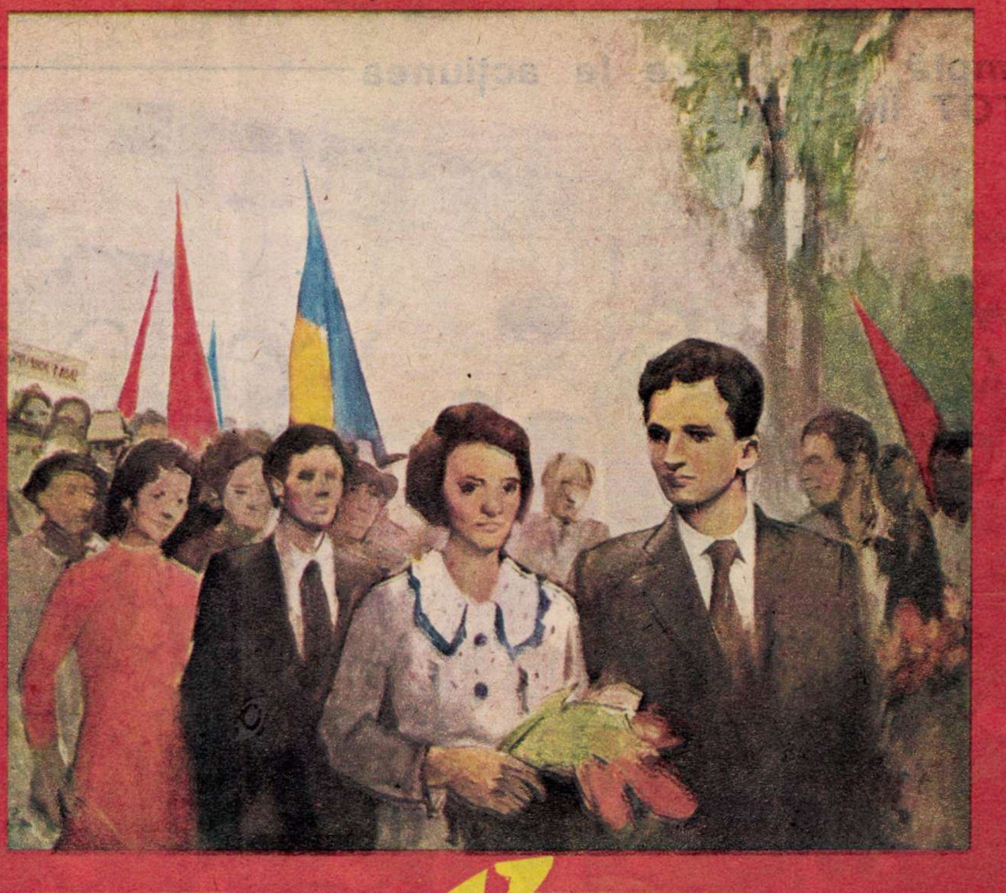

„Trăiască 1 Mai" – pictură de Eugen Palade.

TRADIȚIONALA SĂRBĂTOARE A MUNCII

Profund ancorată în realitățile vremii a fost impresionanta manifestație antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1939, în organizarea și desfășurarea căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au avut rolul determinant. Era atunci un moment greu pentru țară, căci politica agresivă a statelor fasciste și revizioniste amenința înseși ființa națională, unitatea, integritatea și independența patriei noastre. Avînd în vedere aceste grave împrejurări, partidul, militanții săi au desfășurat o susținută activitate politico-organizatorică menită să confere demonstrației de la 1 Mai 1939 un caracter larg cuprinzător și combativ, un puternic spirit antifascist și antirevizionist. Această amplă și intensă activitate politică a avut ca rezultat faptul că la 1 Mai 1939, străzile Capitalei se transformaseră într-un uriaș cîmp de manifestație revoluționară, zeci de mii de oameni afirmînd hotărîrea clasei muncitoare, a întregului popor de a face din piepturile și brațele lor zăgaz de netrecut în calea oricărui agresor și a salvgarda, astfel, hotarele amenințate ale României, libertatea și demnitatea patriei. Viguroasa acțiune revoluționară de la 1 Mai 1939 a fost apreciată ca o mare biruință politică a partidului comunist, ca o confirmare a patriotismului fierbinte ce-i însuflețea lupta și activitatea. Ea a fost, totodată, considerată ca un înalt exemplu de voință de luptă antifascistă pe care poporul român îl dădea în acele grele momente ale istoriei.

După victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascista și antiimperialistă din August 1944 și trecerea la edificarea noii orînduiri, ziua de 1 Mai a devenit în țara noastră cu adevărat o sărbătoare a muncii libere și a făuritorilor de bunuri materiale și valori spirituale, un moment de bilanț al înfăptuirilor poporului.

Începînd din 1965, anul istoricului Congres al IX-lea al partidului, acest bilanț a fost mereu mai amplu, mai bogat, mai cuprinzător, ilustrînd marile, profundele prefaceri revoluționare petrecute în societatea românească în acest răstimp. De atunci, în fiecare an, de 1 Mai, bilanțul muncitoresc înfățișat țării exprimă necontenita creștere a avuției naționale, dezvoltarea în ritmuri fără precedent a forțelor de producție, repartizarea lor armonioasă, echilibrată pe întregul cuprins al patriei, bătălia susținută, purtată cu exemplară consecvență pentru modernizarea economiei, pentru introducerea celor mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice contemporane.

Raportul muncitoresc de 1 Mai a ilustrat și ilustrează înnoirea din temelii a înfățișării tuturor așezărilor pămîntului românesc, vasta și multilaterala activitate consacrată formării conștiinței noi, revoluționare, marele prestigiu internațional al României socialiste.

Asemenea adevăruri ale anilor celei mai rodnice perioade din istoria țării — Epoca Nicolae Ceaușescu — sînt exprimate și în acest an, cînd ziua de 1 Mai află poporul român angajat cu toate puterile sale creatoare într-o vastă activitate constructivă pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

La 2 Mai, întregul popor cinstește Ziua tineretului. Această sărbătoare, așezată în filele calendarului alături de ziua muncii, dă expresie înaltei prețuiri cu care este înconjurată tînăra generație în societatea contemporană românească. În concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tineretul reprezintă o uriașă forță a progresului economico-social, o chezășie a mersului înainte al patriei, a propășirii ei necontenite. Tînăra generație este însuși viitorul țării. În lumina acestei superioare înțelegeri a rolului tineretului în viața societății, acestuia îi sînt create, ca urmare nemijlocită a grijii și preocupării statornice ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, ale tovarășei Elena Ceaușescu, cele mai largi posibilități de a învăța și a se pregăti pentru muncă, pentru viață, de a se forma în spiritul celor mai alese însușiri ale poporului. Acestor minunate condiții de pregătire, de muncă, de viață, tinerii patriei le răspund prin entuziastă angajare în marea lucrare constructivă ce se desfășoară acum în România socialistă, prin străduința pentru o temeinică și multilaterală pregătire profesională, politică, tehnico-științifică, pentru a fi mîine cetățeni de nădejde ai societății, făurari demni ai viitorului luminos al patriei.

S. ARIEȘANU

Amplă participare la acțiunea „TOT ÎNAINTE!“

„La noi, toți copiii sînt buni școlari, harnici gospodari“

Mulți dintre cei care trec cu mașina prin Moțăieni se opresc la capătul comunei unde se află un loc de parcare. Băncile proaspăt vopsite, înconjurate de arbuști ornamentali și brazi tineri, cele cîteva ronduri cu panseluțe catifelate îi îmbie să coboare pentru cîteva minute ca să privească împrejurimile. De acolo se văd dealurile ce coboară lin spre comună, livezile înflorite, pădurea ce se pierde la orizont. Întotdeauna, locul acela de parcare este curat și îngrijit. Cei ce se opresc acolo nu bănuiesc însă că gospodarii care l-au amenajat sînt chiar pionierii din comună.

Ideea le-a venit în ziua cînd comandamentul unității se pregătea pentru declanșarea acțiunii „Tot înainte!“. Ca în fiecare an, ei își propuneau o mulțime de lucruri: să învețe astfel încît toți cei peste 230 de elevi din școală să obțină numai note bune și foarte bune, să cunoască frumusețile județului, să viziteze cîteva dintre unitățile industriale noi, Tîrgoviștea, cu peisajul ei mereu reîntinerit... Bineînțeles că își mai propuneau și o mulțime de activități prin care să contribuie la înflorirea comunei. „Pentru a realiza ceea ce ne-am propus, vom cere, ca întotdeauna, și sprijinul tovarășei primar Camelia Geală“, a spus atunci pioniera Nadia Bălașa, comandanta unității. Nimeni nu se îndoia că primărița, cum îi spun sătenii, va fi alături de ei, ca întotdeauna.

Împreună au bătut după aceea drumul pînă la „parcare“, de nenumărate ori: cînd au amenajat terenul și au adus pietrișul, cînd au plantat pomii, cînd au adus băncile, cînd le-au vopsit și cînd au sădit florile. Și de fiecare dată, tovarășa primar li se adresa ca unor gospodari pricepuți, în care are încredere. După ce totul a fost gata, tovarășa Camelia Geală și-a făcut timp pentru a-i vizita la școală ca să-i felicite pentru noua lor realizare. De altfel, locul de parcare amenajat se adaugă multor altor realizări prin care pionierii din comuna dîmbovițeană Moțăieni își dovedesc nu numai hărnicia, ci și dorința de a participa la viața obștei, de a fi utili atunci cînd este nevoie.

De cum s-a încălzit vremea, Nadia Bălașa, Monica Nicolaescu, Roxana Ion, Constantin Popescu și ceilalți membri ai comandamentului pionieresc au și început să mobilizeze detașamentele pentru a participa la înfrumusețarea comunei. Copiii și-au pregătit uneltele și în multe după-amieze șoseaua ce străbate comuna se umplea de voioșie și hărnicie. Peluzele ce flanchează șoseaua au fost curățate și săpate, s-au văruit tulpinile pomilor, au fost tunse tufele de trandafiri, care vara sînt încărcate de flori, iar în curînd urmează să fie puse și răsadurile de flori. La monumentul eroilor, unde au zăbovit cîteva după-amieze, au înlocuit o parte din arbuștii ornamentali și au pregătit solul pentru florile ce-și vor deschide corolele începînd din luna mai pînă toamna tîrziu.

Vara, în grădinile gospodarilor din Moțăieni cresc roșii, vinete, ardei și varză. Răsadurile sînt pregătite de copii în sera proprie din semințe selecționate, primite de la Centrul de semințe, tot cu sprijinul primăriței. Toate îndrumările de specialitate le sînt oferite pionierilor legumicultori de către agronomul comunei, așa cum de altfel se întîmplă și cu lucrările din livada de meri și de pe cele două loturi școlare.

„La noi, toți copiii sînt buni școlari și harnici gospodari“, obișnuiește să spună primărița, lăudîndu-i pe cei mai tineri fii ai comunei. Și de fiecare dată, ea amintește de strădania acestora de a fi, la hărnicie, în pas cu părinții, cu ceilalți săteni. Un exemplu, în acest sens, îl constituie livada cu cei 320 de meri plantați acum cinci ani.

Daniela Nicolaescu, o fetiță care pe atunci era abia în clasa a treia, își amintește că în primăvara aceea toți copiii au muncit la pregătirea terenului pentru viitoarea livadă. Fiecare vroia ca de această frumoasă realizare să fie legat și numele său.

Cînd au sosit puieții din soiurile „Jonathan“ și „Parmen auriu“, aceștia abia le ajungeau pînă la umeri. Acum, într-al cincilea an de cînd au fost plantați, sînt niște pomi viguroși cu coroane mari, care în fiecare primăvară se încarcă de flori. Pionierii speră să obțină o recoltă bogată, pentru că de la an la an producția de mere din livada lor a fost tot mai mare. Din recolta de anul trecut, de pildă, au valorificat prin Centrul de achiziții al comunei peste 4 000 de kilograme de mere, iar anul acesta, după felul în care au efectuat lucrările de întreținere, speră să valorifice peste 5 000 kg.

Copiii din Moțăieni au de-acum o bună experiență și în cultivarea lucernei furajere, a porumbului, a legumelor și zarzavaturilor. De mai mulți ani, practicînd culturile prin rotație, au obținut, de pe cei aproape 5 000 m^2 de teren peste 12 000 kg sfeclă și cîteva mii de kilograme de lucernă. Anul acesta au semănat printre altele porumb, rădăcinoase și au sădit diferite legume de mare productivitate. Sînt numai cîteva dintre frumoasele realizări care vorbesc despre dorința copiilor din Moțăieni de a transmite generațiilor de școlari care le vor urma mărturia concretă a dragostei lor pentru muncă și pentru tot ce se înfăptuiește în localitatea lor. Ele exprimă, în același timp, hotărîrea de a se pregăti, încă de pe acum, pentru a deveni pricepuți agricultori, legumicultori și pomicultori, de a fi, adică, în pas cu noua revoluție agrară.

ECATERINA ROȘCA

71
Sinaia
41 km
Moțăieni

Merit pionieresc

Dacă aveți prilejul să mergeți pe la Fălticeni, faceți-le neapărat o vizită și pionierilor de la Școala nr. 2 din oraș. Veți vedea acolo, mai ales în timpul verii, niște lucruri în... premieră.

Din grădina școlii veți putea culege mure mari și gustoase, cum n-ați mai văzut, iar, dacă o să mergeți și prin livadă o să vedeți soiuri noi de mere „Rădășeni" și „Fălticeni", pe care le-au creat înșiși pionierii. Ca să le obțină, ei au colaborat mai mulți ani la rînd cu cercetătorii Stațiunii experimentale pomicole din oraș. Cunoscînd îndeaproape, anotimp de anotimp, viața pomilor, pionierii Școlii nr. 2 au învățat să efectueze polenizări artificiale și altoiri, să întrețină culturile pomicole.

În urma unor repetate încrucișări între vechile soiuri de mere — „Viesc", „Pătul" și „Fără nume" —, existente în zonă, cu soiurile „Ionathan" și „Wagner" au obținut noi soiuri de măr cu calități deosebite. Merii care cresc acum în livada Școlii nr. 2 sînt mult mai rezistenți la gerurile iernii sau la secetă, nu sînt atacați ușor de dăunători și au o mare productivitate.

Sprijiniți de specialiști, pionierii pomicultori au reușit să adapteze murul sălbatic la condițiile cultivării lui în culturi de grădină. A fost un experiment delicat, care a cerut în primul rînd o mare atenție în selecționarea tulpinilor. Îndrumați de tovarășul profesor Virgil Teodosiu, copiii le-au căutat zile la rînd prin pădurile Leucusești și Antilești. Din miile de tufe cercetate, le-au ales pe acelea de care aveau nevoie. Transplantate în grădină, îngrijite de copii, care le-au asigurat și umiditatea necesară, tufele de mur au crescut neașteptat de frumos, înălțîndu-și vîrfurile spre soare.

Adeseori Daniela Jora, Mirela Bocăneț, Magdalena Nicula și alți pionieri pot fi văzuți la stația meteorologică. Cu îndemînare, ei urmăresc heliograful, giruetele, barometrul și pluviometrul, efectuînd diferite determinări pentru a stabili cînd anume pot fi efectuate unele lucrări.

Acum toți membrii cercului se pregătesc pentru participarea la sesiunea de referate și comunicări științifice ale pionierilor. De această dată lucrarea lor va fi dedicată în întregime dăunătorilor mărului. Multe dintre concluziile lucrării vor fi trase în urma cercetărilor și experiențelor din propria lor livadă.

Un zîmbet prietenesc pentru... Oana

La vîrsta de... 8 ani, Oana Frățilă din Rm. Vîlcea, a reușit să obțină mult rîvnitul titlu de campioană a României la șah pe anul 1988 (la juniori). Deși Oana (elevă în clasa a II-a la Liceul industrial nr. 7 din Rm. Vîlcea) se antrenează în sportul minții doar de doi ani, ea a putut să învingă adversare puternice, pregătindu-și această primă mare victorie șahistă a sa cu o ambiție, tenacitate și putere de muncă impresionante. Așa cum de altfel și le pregătește și pe cele din competiția învățăturii. Devenită acum componentă a lotului național de juniori, ea ne va reprezenta țara la campionatul mondial de șah, care în acest an se va desfășura la Timișoara. Îi urăm succes Oanei în marea confruntare care o așteaptă și sperăm să cîștige, alături de colegii din reprezentativa țării, noi victorii.

SEMNAL!

„Prietenii naturii" pe traseele primăverii

Bun venit, dragi prieteni, în noua ediție a concursului „Prietenii naturii"! Aflăm de la consiliile județene ale Organizației Pionierilor că taloanele voastre de înscriere sînt numeroase, iar proiectele deosebit de interesante. Startul, dat încă de la începutul lunii martie, în etapa de masă a concursului care se va desfășura pe parcursul întregului an, a aliniat la linia de pornire noi echipaje din întreaga țară.

Este de la sine înțeles că prietenii naturii pot fi întîlniți și acolo unde se plantează o nouă livadă, unde se îngrijesc flori, se sădesc răsaduri sau unde se înfrumusețează curțile, străzile, împrejurimile școlilor.

Dar în această perioadă, ei sînt preocupați și de alcătuirea schiței topografice a teritoriului pe care urmează să-și desfășoare activitatea, schiță pe care vor însemna, pe tot traseul concursului, observațiile, rezultatele acțiunii de cercetare. Nu trebuie însă neglijată nici alcătuirea documentației proprii din literatura de specialitate.

Cei mai noi membri ai echipajelor, folosind perioada potrivită pentru altoire, învață această tehnică cu multă sîrguință și interes. Pomii, ca și trandafirii, sînt tot mai numeroși datorită hărniciei gospodarilor cu cravată de pionier. Microfermele cu animale mici, stupinele au devenit, anul acesta, și mai frecvente.

Din corespondența pe care o primim la redacție aflăm că prietenii naturii sînt foarte hotărîți să realizeze lucruri cu totul deosebite. Iată, de pildă, de la echipajul „Romanița" (Școala nr. 29 din Brăila), deținător al Marelui Trofeu în ediția trecută a concursului aflăm că vor ajuta la amenajarea unei grădini botanice! Da, la ei în municipiu, în bătrînul parc Monument ia ființă o grădină botanică. Și cum ar putea prietenii naturii să stea deoparte? Ei s-au aflat acolo, printre primii, în vederea pregătirii terenului.

Dragi prieteni!

Așteptăm de la echipajele înscrise în concurs vești cît mai interesante de pe traseul activității lor. Paginile revistei le vor găzdui cu multă bucurie. Însoțiți-le și de imagini fotografice. Succes!

Ritm

Peste 3 000 de pionieri din localitățile Agăș, Asău, Gîrleni, Ghimeș, Helegiu, Livezi și Oituz, jud. Bacău, sînt antrenați în ampla acțiune „Prietenii pădurilor". Așa încît 20 hectare de tinere păduri vor purta semnătura hărniciei lor din primăvara '88 ● **Membrii cercului de agrobiologie** de la C.P.Ș.P., Buzău, au avut ingenioasa idee ca la dezbaterea lor „Cum să ocrotim pădurea" să-și invite și colegii-artiști, care aveau pregătită o scenetă pe aceeași temă ● **Chiar în această primăvară** pasionații floriculturii de la C.P.Ș.P., Roșiori de Vede, au început construcția unei sere de flori. Este însă o inițiativă care urmează unei alte remarcabile realizări: amenajarea unui parc dendrologic în care au aclimatizat arbori și arbuști din zonele de deal și montane ● **„Culorile orașului de la Dunăre"** au fost transpuse în inspirate și sugestive imagini plastice de către pionierii-pictori de la Școala nr. 13, Galați, care au vernisat recent o expoziție cu acest titlu! ● **„Aréna tehnicienilor"** — iată genericul concursului în care și-au demonstrat îndemînarea și inventivitatea tehnică aeromodeliștii și electroniștii din școlile și de la C.P.Ș.P. din Sectorul 6 al Capitalei ● **De trei ani,** Radu Vasile, elev în clasa a V-a la Școala nr. 1, Agnita — Sibiu, îngrijește o barză venită pe aceste meleaguri tocmai din... Danemarca! Faptul că n-a vrut să se mai întoarcă în ținuturile sale de baștină dovedește că ea se simte foarte bine în compania micului său prieten ● **Pionierii clasei a VIII-a A** de la Școala Cordăreni — Botoșani ne roagă să transmitem, prin intermediul rubricii noastre, felicitări celor doi frați gemeni Cristina și Cristinel Andriescu. Pentru că amîndoi învață foarte bine și s-au dovedit foarte harnici atît la școală cît și acasă. Ei sînt, de asemenea, la fel de pasionați de literatură, tehnică, dar și de... creșterea porumbeilor!

COPIII ȘI ARTELE

PE ARIPILE MUZICII

O frumoasă dimineață de primăvara. La Palatul pionierilor și șoimilor patriei, activitățile sînt în toi în toate cercurile. Purtători ai cravatelor roșii cu tricolor sosiți din toata Capitala își pun în valoare aici aptitudinile și înclinațiile în domenii variate. Cum e și firesc, însăși frumusețea se află aici la ea acasă. Copiii de la „Clubul artelor" au avut de această dată întîlnire cu muzica, ocazie cu care, au participat la un simpozion dedicat vieții și operei lui George Enescu. Au ascultat piese simfonice interpretate la vioară și pian de către studenți sosiți de la Conservatorul bucureștean, iar în final au purtat un frumos dialog cu muzicologul Grigore Constantinescu, profesor la Conservator. S-a putut vedea, și cu acest prilej, că pionierii sînt în domeniul lor preferat și-n muzică. Numeroasele întrebări puse de către micii melomani s-au referit mai ales la viața și creația marelui compozitor George Enescu, cel care a ridicat prestigiul muzicii românești la nivelul celei universale. Muzica este bogată și trainică, nemuritoare și frumoasă ca însăși viața poporului; folclorul, creația celor mai buni compozitori de ieri și de azi ne stau mărturie, iar purtătorii cravatelor roșii cu tricolor se dovedesc, prin dragostea și prețuirea pe care le au față de muzică și creație, adevărați continuatori ai înaintașilor. A cînta la pian sau la vioară, a-l asculta sau a-i desluși creațiile lui George Enescu, a altor mari compozitori, înseamnă a trăi mai intens, înseamnă a gîndi. Din acest punct de vedere, Festivalul Național „Cîntarea României" deschide mereu și mereu orizonturi nelimitate tuturor celor dornici să cunoască, să asculte, să se afirme în domeniul atît de larg al artei muzicale. Un astfel de act a fost și întîlnirea pionierilor la „Clubul artelor" cu muzicologul Grigore Constantinescu, moment care poate fi repetat, preluat și cu alte prilejuri... Sîntem convinși că oricînd și oriunde pot fi întîlniți pionieri isteți și sensibili ca Ioana Cazacu, Marinela Pantazi sau Ionela Nicolae din București care prin întrebările și felul în care s-au implicat în discuțiile purtate la „Clubul artelor" s-au dovedit pătrunse de dragostea față de muzică, față de creație în general, față de cultură și frumusețe.

VITRINA LITERARĂ

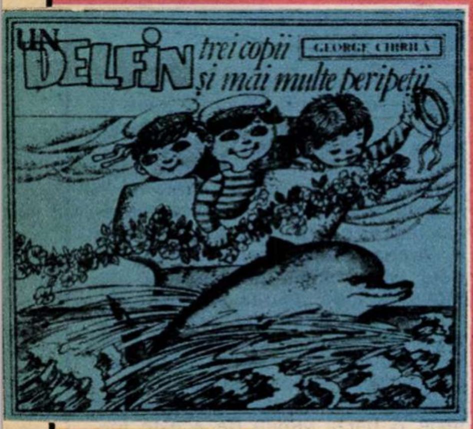
UN DELFIN trei copii și mai multe peripeții
GEORGE CHIRILĂ

Poetul George Chirilă vă invită pe traseul unei splendide aventuri lirice prin noua sa carte de poezie: ***„Un delfin, trei copii și mai multe peripeții"****, apărută recent la Editura „Ion Creangă".*

Ca orice carte adevărată, ea reușește să-i dea fiecărui cititor încredințarea că a fost scrisă pentru el și numai pentru el, pe adresa gîndurilor sale.

Pentru cine iubește basmele, este un basm minunat. Pentru cine preferă scrierile de călătorie, este o carte de călătorie. Pentru cine vrea să se cunoască mai bine, să afle mai multe lucruri despre sine însuși, este chiar o carte despre el însuși.

Toate acestea le descoperim în compania delfinului Con-Con. „Între delfinii foarte mari/ Con-Con este abia un pici/ dacă-l auzi vorbind, tresari/ atîtea basme știe-a spune/ e-un cuib, Con-Con, de-nțelepciune...".

Dar ca să-l asculți pe Con-Con, trebuie să-l găsești; ca să-l găsești, trebuie să-l cauți; și căutîndu-l, afli o mulțime de fascinante vești din universul naturii, dar mai ales din universul gîndirii. Cei trei navigatori – Antim, Costin și Dan – vă invită să porniți cu ei. Veți descoperi că fiecare dintre voi are prin preajma casei un ocean, o corabie plină de prieteni și un delfin fermecat.

Cartea talentatului poet George Chirilă este o carte dedicată copilăriei care năzuiește spre cele mai alese împliniri ale dragostei de țară, de părinți, de prieteni, de visare, de muncă și de poezie.

OVIDIU ZOTTA

Maeștrii penelului din Alexandria

O lume minunată, invadată de culori, o lume a păcii și a zîmbetelor de copii; o lume a fanteziei și visării. Acesta ar fi în cîteva cuvinte universul lucrărilor realizate de membrii cercului de artă plastică de la C.P.Ș.P. din Alexandria, condus de tovarășul profesor Constantin Lepădatu.

Toți cei aflați la vîrsta cravatei roșii cu tricolor care fac parte din cerc au simțul culorii și cutezanța liniilor, prin care dau frumusețe , aripi gîndului de copil. Acest fapt îl atestă și frumoasele rezultate obținute de ei: patru premii întîi, șapte premii doi și un premiu trei la faza republicană a concursului „Românie– plai de aur", două premii întîi și un premiu doi la concursul din Tabăra republicană de creație plastică, șase premii la concursul „Columnele independenței", un premiu întîi la concursul interjudețean de grafică de la Piatra-Neamț și cele două mari premii ce s-au decernat la concursul republican de afiș „Economisiți la C.E.C.".

Ceea ce credem însă că merită să fie cunoscut este faptul că la Alexandria se lucrează în acuarelă, tempera și guașă, se face pictură în ulei pe pînză, dar și pe sticlă. În multe lucrări sînt experimentate, de asemenea, colajele, grafica, intarsia, metaloplastia și sculptura în lemn.

În trecere prin orașul Alexandria, bucurați-vă privirea cu lumina și culorile din lucrările ce se află permanent expuse în holul Casei pionierilor și șoimilor patriei.

CRISTIANA CRĂCIUN

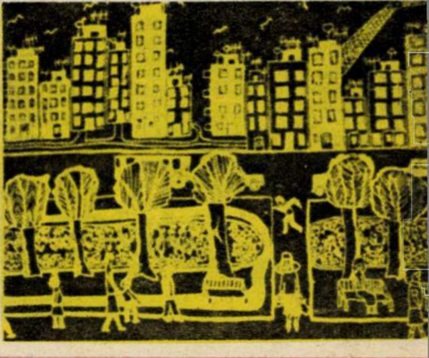

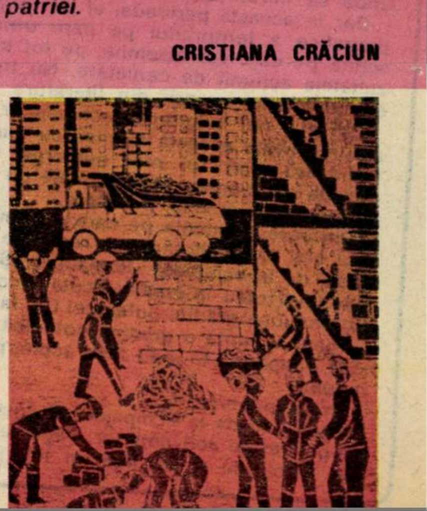

Limba noastră-i o comoară

Povestea unui cuvînt

PĂMÎNT

Cuvîntul **pămînt** provine din latinescul **pavimentum,** cu unele modificări fonetice aşteptate: **v** intervocalic a dispărut, la fel consoana finală, iar **e** din secvenţa **-entu-** s-a închis în **i,** ca în **ligamentum (= legămînt), juramentum (= jurămînt)** etc. Mult mai importante sînt însă schimbările de sens. **Pavimentum** însemna „pămînt bătătorit“; în română, el a preluat înţelesurile, de maximă generalitate, ale lui **terra** (şi acest cuvînt s-a păstrat în limba noastră: **ţară),** denumind „planeta pe care locuim, globul terestru“. Pentru exemplificare, reamintim aceste splendide versuri din „Luceafărul“: *„Dar dacă vrei cu crezămînt/ Să te-ndrăgesc pe tine,/ Tu te coboară pe* **pămînt,/** *Fii muritor ca mine“.*

Pămînt se întrebuinţează şi cu înţelesuri mai restrînse: „scoarţă terestră; întindere de uscat; teritoriu, ţară, patrie; uscat (în opoziţie cu mare, ocean); ţărînă“, înţelesuri pentru care dicţionarele ne oferă numeroase citate ilustrative. Rămînînd în preajma marii poezii, selectăm pentru unele dintre aceste sensuri cîteva versuri reţinute în **Dicţionarul limbii poetice a lui Eminescu** (1968):

„Dintre păsări călătoare
Ce străbat **pămînturile**
Cîte-o să le-nece oare
Valurile, vînturile“.

Cuvîntul pe care-l discutăm aici înseamnă „ţinuturi, ţări, regiuni“. Iată şi un exemplu în care **pămînt** se opune semantic **mării, oceanului:**

„Papa fulgerele adunat-au contra fulgerului care
În turbarea-i furtunoasă a cuprins **pămînt** *şi mare“.*

Locuţiunile şi expresiile care au în centrul lor cuvîntul **pămînt** sînt în număr imens, ceea ce dovedeşte importanţa acestuia în ansamblul vocabularului. Cităm aici cîteva dintre ele: **Din pămînt, din iarbă verde:** „cu orice preţ, neapărat“; **A pune în pămînt:** „a semăna, a răsădi“; **A lăsa totul la pămînt:** „a abandona totul“; **A fi cu picioarele pe pămînt:** „a avea simţul realităţii“; **Îi vine să intre în pămînt de ruşine:** „îi este foarte ruşine“; **La capătul pămîntului:** „foarte departe“; **De cînd lumea şi pămîntul:** „dintotdeauna“; **A şterge de pe faţa pămîntului:** „a distruge, a nimici“ şi multe altele, pe care le aflăm adunate laolaltă în **Dicţionarul Academiei.**

E posibil ca **pămîntul bătătorit (pavimentum)** să fi fost la început în legătură cu aria (unde se treieră grîul), cu locul pe care se construia casa, cu „duşumeaua“ din odaie, cu calea bătătorită a oilor pe plaiurile Carpaţilor. De la aceste înţelesuri concrete, motivate prin ruralitatea vieţii strămoşilor noştri, **pămînt** a ajuns, cu vremea, la bogăţia semantică extraordinară din limba de astăzi.

GRIGORE BRÂNCUŞ

Cum vorbim? Cum scriem?

PROIECTUL... PROPOZIŢIEI!

După cum am văzut în ultima noastră întîlnire din această rubrică, pentru a realiza o comunicare corectă şi clară, în mintea noastră se conturează mai întîi un proiect al ei. Un proiect gramatical, desigur, ale cărui elemente de bază sînt subiectul şi predicatul.

Spuneam, atunci, că vorbitorul unei limbi procedează ca un arhitect care îşi întocmeşte planul viitoarei clădiri. Cu subiectul şi predicatul el a pus baza construcţiei, dar urmează şi alte elemente, în funcţie de ceea ce vrem să spunem.

Astfel, în legătură cu subiectul nostru putem face unele aprecieri, scoţîndu-i în relief calităţi sau defecte, unele trăsături care-l caracterizează sau acordîndu-i trăsături pe care noi le considerăm posibile. Aşadar, îi „atribuim“ subiectului nişte calităţi, de unde şi denumirea de **atribut** *care îşi are originea în limba latină, unde* **attributio** *însemna tocmai „atribuire a unei calităţi“.*

Să remarcăm faptul că atributul se poate ataşa în orice loc al propoziţiei noastre unde există un substantiv, deci nu doar subiectului.

Pe de altă parte, şi în legătură cu predicatul putem aduce precizări şi aprecieri, completîndu-i sensul. Aşa, bunăoară, dacă întrebuinţăm verbe ca **a da** *sau* **a lua** *trebuie să arătăm neapărat* **ce** *dăm sau luăm. Despre alte verbe vrem să spunem cum, cînd sau unde se desfăşoară acţiunea denumită de ele. Toate acestea sînt* **complemente** *după termenul latinesc* **complementum** *care are la bază verbul* **compleo** *(„a completa“).*

Avem astfel cam tot ce ne trebuie pentru ca propoziţia noastră să fie întreagă. Mai mult, avem şi o anumită ordine proprie limbii române: **Subiect — Atribut — Predicat — Complement.** *Această ordine este foarte importantă pentru că din ea derivă anumite reguli de punctuaţie pe care le putem astfel înţelege şi ţine minte mai uşor. Iată, de vreme ce înşiruirea de mai sus ne dă schema unei propoziţii normale româneşti, nu vom pune niciodată virgulă între subiect şi predicat, între subiect şi atribut (decît dacă atributul se transformă într-o apoziţie), între predicat şi complement. În schimb, dacă vom aduce un complement înaintea predicatului, va trebui să-l încadrăm între virgule.*

CEZAR TABARCEA

Atelier literar

Sorina Bratu, Piteşti: Din cele două poezii trimise, „Copilărie“ şi „De ziua ta“, reiese clar că nu eşti la primele încercări. Am remarcat grija pentru ritmul şi rimele pe care le foloseşti, muzicalitatea versurilor şi emoţia ce se degajă din amîndouă poeziile.

În prima poezie, versurile de la început se adresează frumos copilăriei: *„Ne eşti, copilărie, ca o floare/ Un zbor de porumbel, spre cer/ Cu aripa deschisă către soare“.* Trebuie să fii mai atentă la faptul că asemenea gînduri au fost exprimate şi de alţii. E cu totul altceva cînd spui: *„Ne eşti vibrare pură în suflete şi crez/ Ca răsăritul soarelui peste zăpezi“.* Iată cum, numai în două versuri, reuşeşti să creezi o adevărată viziune, gîndurile devin înaripate, cuvintele se leagă armonios exprimînd sentimente înalte, într-un cadru care depăşeşte obişnuitul.

Asemenea versuri nu le mai admit decît cu îngăduinţă pe cele care nu se mai ridică la o valoare adevărată. Aceleaşi observaţii şi îndemnuri sînt valabile şi pentru **Monalisa Haldan** — Cordăreni-Botoşani, **Simona Grigore** — Bucureşti, **Elena Palau** — Bîcleş-Mehedinţi, **Tică Mihail** — Bacău.

Mircea Dorcescu, Bucureşti, ne întrebi: „De ce mă fascinează atît de mult versurile următoare, scrise de Nicolae Labiş?“

„Trăim în miezul unui ev aprins/ Şi-i dăm a-nsufleţirii noastre vamă,/ Cei ce nu ard dezlănţuiţi ca noi/ În flăcările noastre se destramă“.

Această strofă e însuşită cu adîncă emoţie de toate generaţiile de tineri de la Nicolae Labiş încoace; este o strofă emblematică, e un crez artistic care sintetizează forţa revoluţionară a unui popor. În numai patru versuri poetul reuşeşte să transmită întregul elan tumultuos al celor implicaţi. Cu ce preţ trăim în miezul unui ev aprins? Cu acela al dăruirii întregii noastre fiinţe. Faţă de cei care nu se implică acestui proces istoric, cuvintele poetului sînt vehemente, cad ca un torent de lavă: *„Cei ce nu ard dezlănţuiţi ca noi/ În flăcările noastre se destramă“.* E o frază poetică vulcanică, sonorizînd, impresionînd şi cucerind întreaga noastră fiinţă. Labiş trebuie citit mereu. Cuvintele lui ni le fac şi pe ale noastre mai frumoase. Trăirile lui devin trăirile noastre.

Iuliana Baciu — Tg. Frumos: Ne întrebi dacă se pot scrie poezii mai bine dimineaţa ori seara, în parc sau în bibliotecă, după ora de matematică sau înainte?

La aceste întrebări îţi poţi răspunde cel mai bine singură. În orice caz, fie că-i zi sau noapte, fie că-i înainte de matematică sau chimie, important e să fii dotat cu harul minunat al poeziei pe care nu-l are oricine; să-ţi placă să citeşti şi să scrii, să doreşti ca prin scrisul tău cei din jur să-ţi devină mai apropiaţi, visurile, faptele, emoţiile, trecînd adeseori în poezie. Te mai întrebi dacă un bun fizician poate deveni poet?

Nimic nu-l opreşte, cu condiţia să aibă şi el talent, chemare spre aşa ceva. Din poezia trimisă (de ce numai una?), am reţinut versurile din final care sînt şi cele mai reuşite: *„Pînă la mai mai sînt/ Cîteva respirări şi dăm de pămînt/ Pînă la primăvară mai sînt/ Cîteva şoapte şi înflorim în cuvînt“.* Mai trimite-ne.

ION CRÎNGULEANU

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI

Ziarele sînt o „invenție" relativ recentă. Vîrsta acestor mijloace de informare în masă (denumire sub care sînt cunoscute azi presa tipărită, radioul și televiziunea) abia depășește 300 de ani. Johann Gutenberg, meșterul iscusit din orașul Mainz, de pe malul Rinului, inventase demult tiparul cu litere mobile (1430—1450) ce avea să revoluționeze istoria cuvîntului scris. Se tipăriseră chiar numeroase cărți în mai multe orașe ale Europei. Ziarul își pregătea cu răbdare startul. Dar odată ieșit din teascurile tipografice, aventura sa avea să fie una dintre cele mai extraordinare pe care le-a cunoscut civilizația noastră.

De-a lungul istoriei, oamenii au căutat întotdeauna suporturi trainice pentru a păstra și transmite cunoștințele pe care le dobîndiseră. La început ei au gravat imagini sau litere în piatră ori în lemn, apoi le-au scris pe papirus și pergament. În China antică multe știri erau comunicate pe bucăți de pînză de mătase care se așezau la poarta caselor sau pe anumiți stîlpi de la încrucișarea drumurilor.

Primele încercări ale presei sînt legate de modestele buletine ale Romei antice: „Acta diurna populi romani" și „Acta senatus", apărute în vremea lui Iulius Caesar. Așa cum ne spune cronica istoricului latin Suetoniu, marele împărat a hotărît, la 1 ianuarie anul 59 î.e.n., ca zilnic, în piața publică din Roma, în „Forum" să fie afișate scurte dări de seamă despre discuțiile și deciziile din Senatul roman. S-ar putea spune că Roma antică „gusta" din plin faptele actualității. Dovadă sînt sutele de cetățeni care îi ascultau în „Forum" pe sclavii-scribi prezentînd cuvîntări ale tribunilor poporului, relatări de pe cîmpurile de luptă etc. Aceste buletine erau răspîndite nu numai în Roma, ci se expediau și în provinciile romane sau armatelor aflate în campanii. Aceste „experiențe" ale Romei antice aveau să fie reluate peste secole de presa modernă.

Presa de acum 600 de ani

În epoca Renașterii, prin secolele XIII, XIV, XV, au început să circule așa-numitele „noutăți" scrise de mînă sau, în limba franceză, „Nouvelles à la main". Se spunea, de altfel, că în Franța orice nobil mai răsărit avea pe cineva angajat cu prezentarea știrilor de ultimă oră, mai ales întîmplări de la curțile princiare și regale. „Nouvelles à la main" erau destinate și publicului larg. În piețele publice, strigătorii de știri aduceau la cunoștința oamenilor de rînd evenimente din taberele militare, noi descoperiri geografice, starea comerțului în orașe și porturi. Aceste „noutăți scrise de mînă" se apropie cel mai mult de ceea ce astăzi a devenit ziar. Faptul că erau scrise pe hîrtie este important nu numai pentru istoria presei, ci și pentru istoria civilizației. Pentru că, într-adevăr, dacă difuzarea scrierilor pe scară largă nu s-a putut face decît după inventarea tiparului, nu este mai puțin adevărat că un eveniment de importanță deosebită a fost fabricarea în Italia, la 1276, a hîrtiei, de fapt o invenție chinezească apărută cu multe secole înainte.

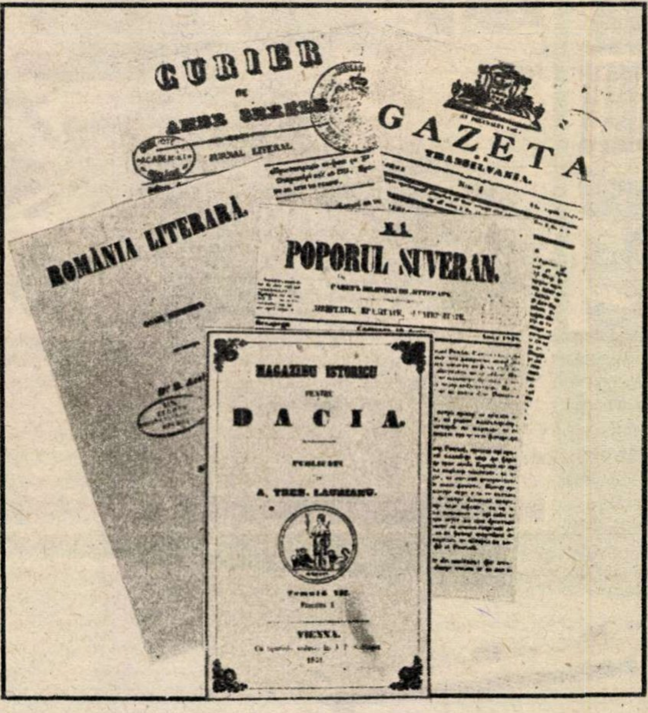

Unele dintre primele publicații culturale românești.

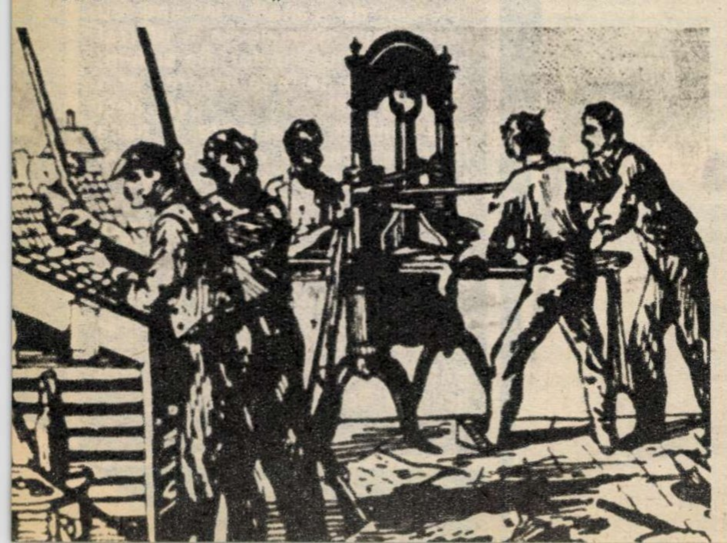

Așa arăta un atelier de culegere a literelor acum mai bine de 150 de ani.

Cînd, unde, cine?

Piatra de hotar a presei moderne își află originea în nenumăratele încercări care s-au făcut la sfîrșitul secolului al XVI-lea și începutul celui de-al XVII-lea. Atunci apăreau foarte multe „ziare". Erau, de fapt, niște foi de mărimea unei coli de scris din zilele noastre sau chiar mai mici, pe care se imprimau diferite texte din lumea comerțului, despre circulația navelor sau de pe cîmpurile de luptă. Pe la 1566, la Veneția se hotărîse întocmirea unor „noutăți" imprimate care să fie citite în locuri publice. Cei care doreau să afle știrile zilei plăteau o mică taxă numită „gazetta". Cuvîntul „jurnal" (Zeitung) apare menționat pentru prima oară în 1577, în Germania. Cineva a avut curiozitatea să adune numărul publicațiilor cu titlul „Zeitung", din secolul al XVI-lea, și a ajuns la cifra de 578. Foi tipărite se publicau și în alte țări: Anglia, Olanda, Franța. Existența lor era însă efemeră. Cum se nășteau de repede, așa și dispăreau. Drept pentru care n-au lăsat nici o urmă. În anul 1609 este semnalată prima gazetă cu o periodicitate cît de cît constantă. Spre deosebire de toate celelalte de pînă atunci, aceasta avea și un nume, „Strasbourger Relation" și difuza noutăți din întreaga lume. Granița informațiilor depășea, așadar, teritoriul unei singure țări. Știrile erau așezate una după alta, fără o ordine anume sau comentarii pe marginea evenimentelor. Modelul acestui ziar periodic va fi preluat și îmbunătățit de alte publicații care se vor delimita hotărît — prin operativitatea informării și calitatea prezentării evenimentelor — de presa „tradițională"

Ziare și ziariști

În secolul al XVII-lea, tipografiile se înmulțesc, hîrtia devine mai ieftină, Gutenberg reușise să afle și secretul cernelii tipografice. Difuzarea ziarelor nu mai era o problemă pentru că poșta — instituție de stat — era tot mai bine organizată. Presa avea deci condiții favorabile de dezvoltare. Și nu va întîrzia să beneficieze de ele. După Strasbourg, Köln, în 1610, își înscrie numele între centrele cu ziare durabile. Apoi Amsterdamul care-și revendică paternitatea primelor gazete în limbile franceză și engleză (1620), înainte de Londra (1621) și Paris (1631). Să ne oprim puțin. 1631 este anul în care apare „La Gazette de France" — un fel de prototip al ziarului de astăzi, care cuprindea atît informații și liste de prețuri cît și articole de idei, încercări de reportaje sau scrieri literare. Autor și tipograf era Théophraste Renaudot, primul om care a purtat titlul de „gazetar". Meseria de a scrie pentru ziare începea, așadar, să poarte un nume. Pînă atunci, ziariștii se numeau fie colportori de știri, fie adunători de noutăți, fie furnizori de știri. Termenul „jurnalist" a apărut în anul 1710, iar cel de „redactor" mult mai tîrziu. În tehnica tipografică apar o mulțime de noutăți: presa metalică mărește productivitatea, hîrtia din textile este înlocuită cu cea din lemn, tehnica imaginii de presă este și ea pusă la punct, culegerea textelor se face, de la 1826, cu ajutorul mașinilor, iar patru ani mai tîrziu se imprimă primele pagini color.

În aceste condiții, presa trece cu bine examenul maturității în fața publicului tot mai larg. Primul cotidian din lume „The Daily Courant" era tipărit încă de la 11 martie 1702, la Londra. Numărul ziarelor zilnice este în continuă

Să descoperim împreună

MAREA DIN CÎMPIE

Surpriza de la Dridu

Timp de 30—40 de secunde, „IAR" biplan vibrează din ce în ce mai puternic, pe măsură ce își ambalează motorul spre cota maximă. Apoi, ca și cînd ar fi rupt brusc toate legăturile ce-l țineau țintuit la capătul pistei, se smulge din loc și prinde să alerge năvalnic, din ce în ce mai repede, de-a lungul fîșiei lungi și înguste de pămînt bătătorit ce se desenează ca o riglă cenușie, precis conturată, pe verdele crud al cîmpiei. O clipă, două, trei... Dintr-o dată pămîntul fuge în jos, coboară vertiginos la cîteva zeci de metri și sub aripile avionului apare și se derulează repede, în mărime naturală, harta satului. Și, deși avionul zboară „ca vîntul și ca gîndul" peste Dridu, privirea are totuși răgazul necesar pentru a-i descoperi și sesiza elementele esențiale. Chiar la marginea dinspre cîmp a satului se întinde un fel de hală mare, acoperită cu folie de plastic prin care se zărește dantelăria scheletului metalic ce-o susține și siluetele a zeci de oameni care lucrează sub ea; în stînga acesteia se-nșiruie numeroase clădiri lungi și-mprejmuite, în incintele cărora forfotesc turme de oi și cirezi de vite; mai departe se profilează, înalte, clădirile unei întreprinderi. În față, în stînga și în dreapta se-ntinde satul propriu-zis — sute de gospodării, eșalonate în adîncimea ulițelor de o parte și de alta a mai bine de doi kilometri de șosea asfaltată, case mari și frumoase, împrejmuite de grădini în care îți dai seama dintr-o privire că e lucrată fiecare palmă de pămînt.

Satul țîșnește și rămîne în urmă și dintr-o dată sub razele soarelui de aprilie sclipește o imensă întindere de apă, o adevărată... mare.

O mare aici, la marginea comunei Dridu, în inima Bărăganului? Cînd și cum a apărut? Căci oricît ai căuta-o, chiar și-n cele mai complete și recente hărți, n-ai s-o descoperi trecută pe ele.

O legendă scrisă sub ochii noștri

Fiecare apă, mare sau mică, are legenda ei. Care, ca orice legendă, începe cu „a fost odată". Nici „marea" ce-ncepe de la marginea comunei Dridu și se-ntinde cît vezi cu ochii nu face excepție de la această regulă.

A fost odată... Dar nu chiar așa demult. Toți elevii mai mărișori, din clasele V—VIII, de la Școala din Dridu, își amintesc bine cînd și cum a început să fie scrisă legenda acestei „mări": în urmă cu vreo 11 ani. Pe-atunci, pe la marginea satului curgea Ialomița. Pe timp de secetă, apa ei seca atît de mult încît o puteai trece lesne cu piciorul și de-abia de găseai cîte un loc potrivit pentru scăldat. Pe timp ploios însă, rîul acesta firav se transforma într-un... fluviu care, ieșit dintre maluri, inunda cîmpia cît vedeai cu ochii, urcînd și pe ulițele satului. În primăvara lui 1977 însă, aici, la marginea satului, pe Valea Ialomiței, au venit mulți oameni cu multe mașini — basculante, buldozere, excavatoare — care au luat cu asalt albia rîului. Și timp de aproape 10 ani au lucrat, excavînd cîteva milioane de metri cubi de pămînt, înălțînd diguri pe mai bine de 8 kilometri lungime și construind la cîteva sute de metri de confluența Ialomiței cu Prahova, un masiv și puternic baraj de anrocamente și de beton. Apoi în toamna anului 1987, cînd constructorii și-au terminat treaba, porțile barajului au fost închise, iar „marea" din cîmpie a început să crească și să se întindă sub ochii sătenilor care au fost, cu toții, martori la „nașterea" ei.

Pentru ca Bărăganul ialomițean să nu mai sufere de sete

Și iat-o acum! 45 de milioane de metri cubi de apă, întinsă pe mai bine de 1 000 de hectare, freamătă necontenit pe fosta vale a Ialomiței. Valurile acestei acumulări de apă — pînă în prezent cea mai mare din Bărăgan — se sparg necontenit de digurile și de malurile înalte de la marginea satului. Pentru ce a fost nevoie de această „mare" aici, în inima cîmpiei?

Tînărul inginer Eugen Ochin, care la 24 de ani ai săi răspunde de buna funcționare a barajului și dirijează nivelul apei în lacul de acumulare, e unul dintre cei care ne pot răspunde cu competență la această întrebare:

— În primul rînd, pentru a iriga o mare parte a cîmpiei din preajma lacului și de pe cursul inferior al Prahovei. Da, și de pe Valea Prahovei, deoarece apa necesară pentru „ploaia artificială" e trasă cu pompele și din lac, direct, dar și din rîul Prahova, în care Ialomița se varsă la vreo 300 de metri mai jos de baraj, și pe care noi, prin simpla deschidere a unei prize (mari porți metalice ce dau într-un canal director — n.n.) îl facem să-și sporească în mod corespunzător debitul în perioadele de secetă. Acest mare rezervor care-i lacul de acumulare de la Dridu ne permite acum să stocăm, în perioadele în care nu e nevoie de ea, atît apa din rîul Ialomița, cît și pe cea rezultată din ploi și din zăpezi, care e utilizată apoi unde este nevoie de ea.

Acesta e principalul motiv care a determinat amenajarea „mării" din cîmpia ialomițeană. Dar nu și singurul. Combaterea inundațiilor ar fi al doilea în ordine. În anii cu ploi abundente, Ialomița și Prahova au produs, prin revărsarea lor în zona de cîmpie, mari pagube. De-acum însă, datorită acestui lac ce permite să fie preluată o mare parte a viiturilor, n-o să se mai petreacă niciodată așa ceva.

Și tot de-acum încolo, datorită existenței acestei „mări", peste 17 000 de hectare din împrejurimile ei și, odată cu ele, și noile și marile obiective industriale din orașul Urziceni nu vor mai suferi niciodată de sete, vor avea apă în cantitatea necesară și de cea mai bună calitate, Ialomița fiind unul dintre cele mai curate rîuri ale țării. Iar peste cîțiva ani...

Izvor de bogății și de frumuseți

Sătenii din Dridu sînt renumiți pentru hărnicia și priceperea lor în lucratul pămîntului. Stau mărturie în acest sens producțiile mari pe care ei le obțin an de an de pe ogoare la toate culturile. Dar domeniul în care excelează ei este legumicultura.

Aici, la Dridu, fiecare gospodărie are cel puțin un solar. Și tot aici poți vedea și admira unul dintre cele mai mari solarii din țară, cu o suprafața de mai bine de două hectare (e „hala" aceea acoperită cu folie, zărită de la bordul avionului utilitar care zboară cît e ziua de mare peste ogoarele din preajmă, tratînd culturile împotriva dăunătorilor). În aceste solarii, în care încă din timpul iernii se seamănă legume și se pregătesc zeci de milioane de fire de răsaduri, și pe cele 80 de hectare ale grădinii de legume, lucrate continuu din primăvară pînă în toamnă, dridenii obțin producții atît de mari — între altele, 51 tone de vinete la hectar în 1986 —, încît oricînd pot fi trecute într-o carte a recordurilor.

— Lacul de acumulare — ne spune Leana Puiu, primarul comunei din Dridu — va permite nu numai extinderea grădinii de legume a C.A.P., ci și creșterea producțiilor la hectar atît la cereale, cît și la legume. Și dacă mai adăugăm și faptul că în perspectivă lacul va fi utilizat și pentru dezvoltarea unei puternice baze piscicole putem spune că pentru noi „marea" aceasta este un izvor de bogăție pe care avem de gînd să-l utilizăm cu cît mai mult folos. Dar și de frumusețe. În următorii ani, pe malul lacului va fi amenajată și o modernă bază turistică și nautică, Dridu avînd astfel posibilitatea să se transforme și într-o... stațiune cu litoral!

•

Și Dridu, ca toate celelalte așezări rurale ale țării, a urcat, în anii socialismului, importante trepte spre civilizație și progres. Aici, la producția agricolă tot mai mare se adaugă și cea industrială, în această comună de cîmpie funcționînd în prezent și cîteva unități industriale, între care o secție a Fabricii de articole de sport și turism din Urziceni și un atelier de prelucrare a lemnului, ale căror produse merg nu numai în țară, ci și peste hotare. Pentru aceste două importante domenii ale muncii și activității de zi cu zi a dridenilor — ca, de altfel, pentru toate celelalte —, „marea" apărută în cîmpia din imediata vecinătate a comunei Dridu e ca un „izvor de apă vie", un izvor de noi bogății și frumuseți.

CONSTANTIN DIACONU

Foto: **MIHAI NIEDL**

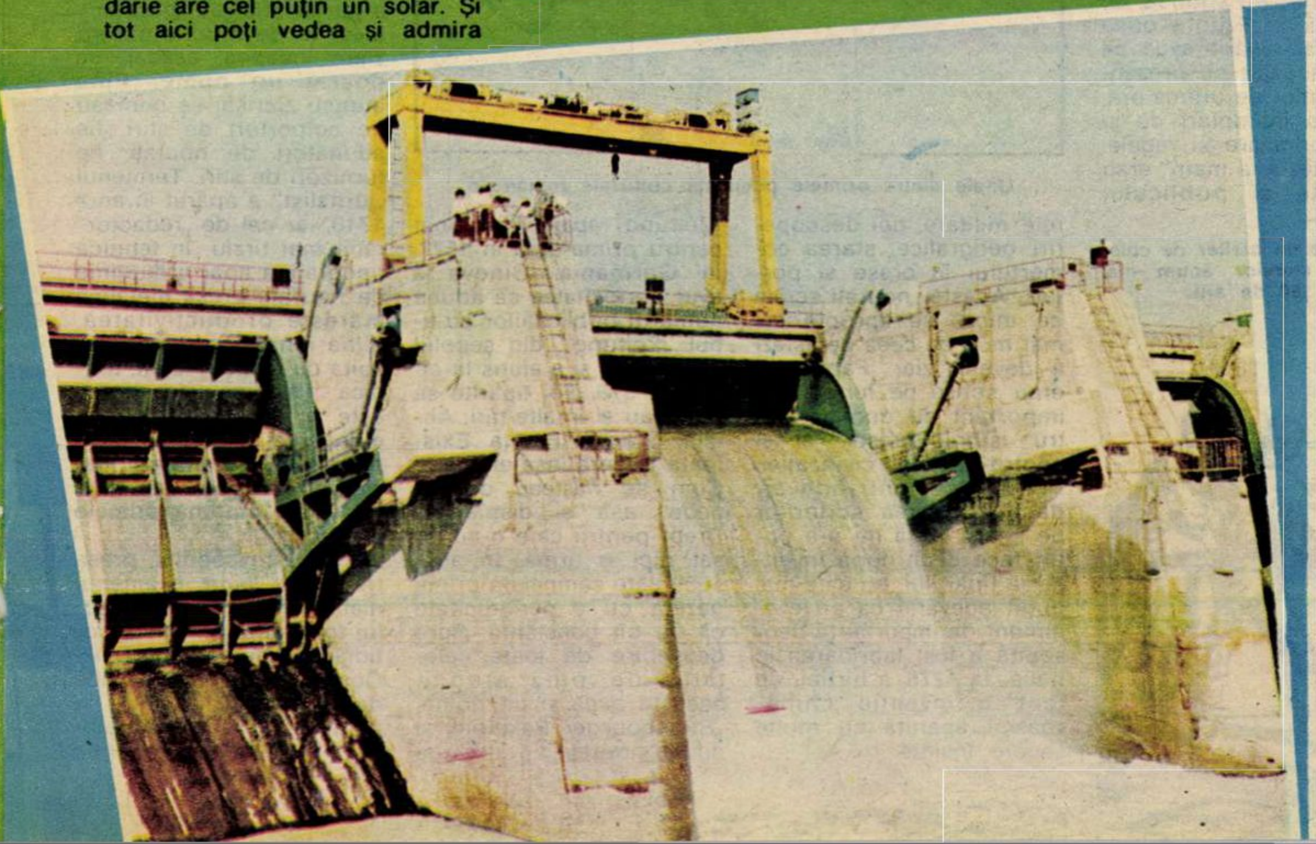

DOCUMENTAR

Lacul de acumulare de la Dridu face parte din marea și complexa amenajare hidrotehnică din zona de est, sud-est a țării, aflată în prezent în plină construcție, amenajare despre care inginerul Constantin Biro, de la Institutul de studii și îmbunătățiri funciare din București ne oferă cîteva informații la zi. Aflăm, astfel, că ea va consta, între altele, din patru acumulări de apă de pe cursul Siretului — la Călinești, Movileni, Șuraia și Vadu-Roșca —, din Canalul Siret — Bărăgan (lung de 180 de kilometri, care va uni Siretul cu Ialomița între Călinești și Dridu), precum și din alt canal ce va lega lacul de la Dridu cu salba de lacuri de pe Valea Mostiștei și, prin aceasta, de Dunăre. Apa acestei amenajări va fi utilizată atît pentru irigații (520 000 ha), cît și pentru producerea de curent electric, ceea ce se va realiza prin construcția unor microhidrocentrale în aval de lacurile de acumulare (în barajul de la Dridu se află incorporată și funcționează o astfel de microhidrocentrală, de 2,4 MW), precum și pe canalele de irigații. De asemenea, numeroasele acumulări de apă ce vor apărea în această zonă vor fi utilizate, totodată, ca importante baze piscicole, cît și pentru navigație locală (transport de mărfuri, de pasageri și de agrement). În timpul anilor secetoși, debitul acestei mari amenajări va fi menținut la cote normale prin pomparea de apă din Dunăre în rețeaua de canale. În anii cu precipitații normale va fi utilizat numai debitul rîurilor din sistem, ceea ce va permite irigarea prin căderea naturală a apei, deci fără consum de energie. Și dacă la toate acestea vom adăuga și bazele turistice ce vor apărea în viitorii ani pe malurile acumulărilor de apă, vom avea imaginea completă a acestei mari, complexe și deosebit de utile amenajări hidrotehnice care va contribui în mod substanțial la creșterea rodniciei pămîntului, a bogățiilor și frumuseților din această zonă a țării.

ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI

Ziarele sînt o „invenție" relativ recentă. Vîrsta acestor mijloace de informare în masă (denumire sub care sînt cunoscute azi presa tipărită, radioul și televiziunea) abia depășește 300 de ani. Johann Gutenberg, meșterul iscusit din orașul Mainz, de pe malul Rinului, inventase demult tiparul cu litere mobile (1430—1450) ce avea să revoluționeze istoria cuvîntului scris. Se tipăriseră chiar numeroase cărți în mai multe orașe ale Europei. Ziarul își pregătea cu răbdare startul. Dar odată ieșit din teascurile tipografice, aventura sa avea să fie una dintre cele mai extraordinare pe care le-a cunoscut civilizația noastră.

De-a lungul istoriei, oamenii au căutat întotdeauna suporturi trainice pentru a păstra și transmite cunoștințele pe care le dobîndiseră. La început ei au gravat imagini sau litere în piatră ori în lemn, apoi le-au scris pe papirus și pergament. În China antică multe știri erau comunicate pe bucăți de pînză de mătase care se așezau la poarta caselor sau pe anumiți stîlpi de la încrucișarea drumurilor.

Primele încercări ale presei sînt legate de modestele buletine ale Romei antice: „Acta diurna populi romani" și „Acta senatus", apărute în vremea lui Iulius Caesar. Așa cum ne spune cronica istoricului latin Suetoniu, marele împărat a hotărît, la 1 ianuarie anul 59 î.e.n., ca zilnic, în piața publică din Roma, în „Forum" să fie afișate scurte dări de seamă despre discuțiile și deciziile din Senatul roman. S-ar putea spune că Roma antică „gusta" din plin faptele actualității. Dovadă sînt sutele de cetățeni care îi ascultau în „Forum" pe sclavii-scribi prezentînd cuvîntări ale tribunilor poporului, relatări de pe cîmpurile de luptă etc. Aceste buletine erau răspîndite nu numai în Roma, ci se expediau și în provinciile romane sau armatelor aflate în campanii. Aceste „experiențe" ale Romei antice aveau să fie reluate peste secole de presa modernă.

Presa de acum 600 de ani

În epoca Renașterii, prin secolele XIII, XIV, XV, au început să circule așa-numitele „noutăți" scrise de mînă sau, în limba franceză, „Nouvelles à la main". Se spunea, de altfel, că în Franța orice nobil mai răsărit avea pe cineva angajat cu prezentarea știrilor de ultimă oră, mai ales întîmplări de la curțile princiare și regale. „Nouvelles à la main" erau destinate și publicului larg. În piețele publice, strigătorii de știri aduceau la cunoștința oamenilor de rînd evenimente din tabere le militare, noi descoperiri geografice, starea comerțului în orașe și porturi. Aceste „noutăți scrise de mînă" se apropie cel mai mult de ceea ce astăzi a devenit ziar. Faptul că erau scrise pe hîrtie este important nu numai pentru istoria presei, ci și pentru istoria civilizației. Pentru că, într-adevăr, dacă difuzarea scrierilor pe scară largă nu s-a putut face decît după inventarea tiparului, nu este mai puțin adevărat că un eveniment de importanță deosebită a fost fabricarea în Italia, la 1276, a hîrtiei, de fapt o invenție chinezească apărută cu multe secole înainte.

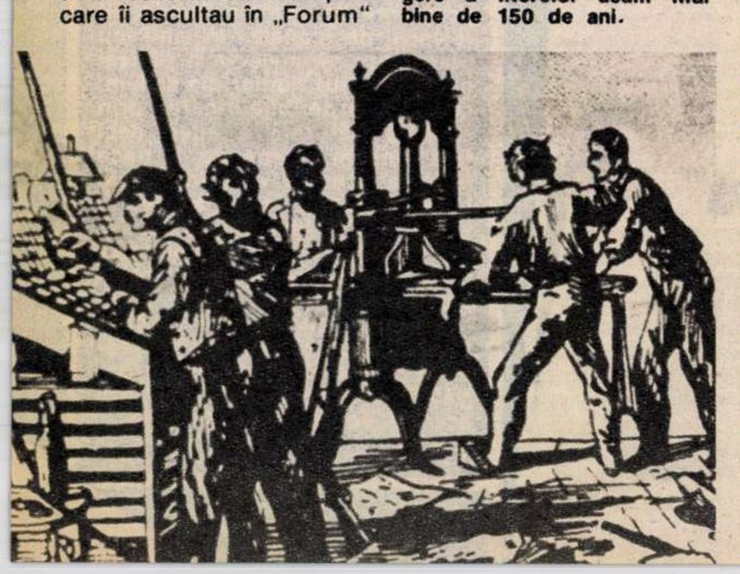

Așa arăta un atelier de culegere a literelor acum mai bine de 150 de ani.

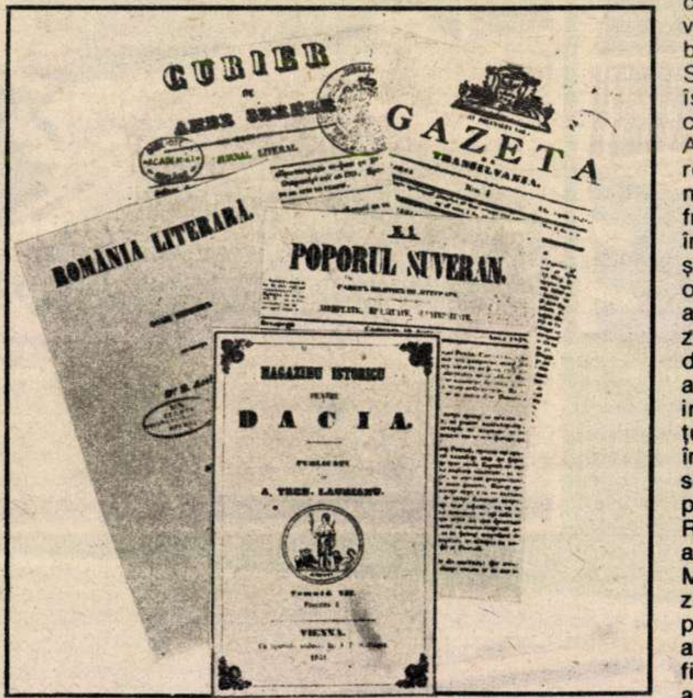

Unele dintre primele publicații culturale românești.

Cînd, unde, cine?

Piatra de hotar a presei moderne își află originea în nenumăratele încercări care s-au făcut la sfîrșitul secolului al XVI-lea și începutul celui de-al XVII-lea. Atunci apăreau foarte multe „ziare". Erau, de fapt, niște foi de mărimea unei coli de scris din zilele noastre sau chiar mai mici, pe care se imprimau diferite texte din lumea comerțului, despre circulația navelor sau de pe cîmpurile de luptă. Pe la 1566, la Veneția se hotărîse întocmirea unor „noutăți" imprimate care să fie citite în locuri publice. Cei care doreau să afle știrile zilei plăteau o mică taxă numită „gazetta". Cuvîntul „jurnal" (Zeitung) apare menționat pentru prima oară în 1577, în Germania. Cineva a avut curiozitatea să adune numărul publicațiilor cu titlul „Zeitung", din secolul al XVI-lea, și a ajuns la cifra de 578. Foi tipărite se publicau și în alte țări: Anglia, Olanda, Franța. Existența lor era însă efemeră. Cum se nășteau de repede, așa și dispăreau. Drept pentru care n-au lăsat nici o urmă. În anul 1609 este semnalată prima gazetă cu o periodicitate cît de cît constantă. Spre deosebire de toate celelalte de pînă atunci, aceasta avea și un nume, „Strasbourger Relation" și difuza noutăți din întreaga lume. Granița informațiilor depășea, așadar, teritoriul unei singure țări. Știrile erau așezate una după alta, fără o ordine anume sau comentarii pe marginea evenimentelor. Modelul acestui ziar periodic va fi preluat și îmbunătățit de alte publicații care se vor delimita hotărît — prin operativitatea informării și calitatea prezentării evenimentelor — de presa „tradițională".

Ziare și ziariști

În secolul al XVII-lea, tipografiile se înmulțesc, hîrtia devine mai ieftină, Gutenberg reușise să afle și secretul cernelii tipografice. Difuzarea ziarelor nu mai era o problemă pentru că poșta — instituție de stat — era tot mai bine organizată. Presa avea deci condiții favorabile de dezvoltare. Și nu va întîrzia să beneficieze de ele. După Strasbourg, Köln, în 1610, își înscrie numele între centrele cu ziare durabile. Apoi Amsterdamul care-și revendică paternitatea primelor gazete în limbile franceză și engleză (1620), înainte de Londra (1621) și Paris (1631). Să ne oprim puțin. 1631 este anul în care apare „La Gazette de France" — un fel de prototip al ziarului de astăzi, care cuprindea atît informații și liste de prețuri cît și articole de idei, încercări de reportaje sau scrieri literare. Autor și tipograf era Théophraste Renaudot, primul om care a purtat titlul de „gazetar". Meseria de a scrie pentru ziare începea, așadar, să poarte un nume. Pînă atunci, ziariștii se numeau fie colportori de știri, fie adunători de noutăți, fie furnizori de știri. Termenul „jurnalist" a apărut în anul 1710, iar cel de „redactor" mult mai tîrziu. În tehnica tipografică apar o mulțime de noutăți: presa metalică mărește productivitatea, hîrtia din textile este înlocuită cu cea din lemn, tehnica imaginii de presă este și ea pusă la punct, culegerea textelor se face, de la 1826, cu ajutorul mașinilor, iar patru ani mai tîrziu se imprimă primele pagini color.

În aceste condiții, presa trece cu bine examenul maturității în fața publicului tot mai larg. Primul cotidian din lume „The Daily Courant" era tipărit încă de la 11 martie 1702, la Londra. Numărul ziarelor zilnice este în continuă

Limba noastră-i o comoară

Povestea unui cuvînt

PĂMÎNT

Cuvîntul **pămînt** provine din latinescul **pavimentum,** cu unele modificări fonetice așteptate: **v** intervocalic a dispărut, la fel consoana finală, iar **e** din secvența **-entu-** s-a închis în **î,** ca în **ligamentum (= legămînt), juramentum (= jurămînt)** etc. Mult mai importante sînt însă schimbările de sens. **Pavimentum** însemna „pămînt bătătorit"; în română, el a preluat înțelesurile, de maximă generalitate, ale lui **terra** (și acest cuvînt s-a păstrat în limba noastră: **țară),** denumind „planeta pe care locuim, globul terestru". Pentru exemplificare, reamintim aceste splendide versuri din „Luceafărul": *„Dar dacă vrei cu crezămînt/ Să te-ndrăgesc pe tine,/ Tu te coboară pe* ***pămînt,****/ Fii muritor ca mine".*

Pămînt se întrebuințează și cu înțelesuri mai restrînse: „scoarță terestră; întindere de uscat; teritoriu, țară, patrie; uscat (în opoziție cu mare, ocean); țărînă", înțelesuri pentru care dicționarele ne oferă numeroase citate ilustrative. Rămînînd în preajma marii poezii, selectăm pentru unele dintre aceste sensuri cîteva versuri reținute în **Dicționarul limbii poetice a lui Eminescu** (1968):

„Dintre păsări călătoare
Ce străbat ***pămînturile***
Cîte-o să le-nece oare
Valurile, vînturile".

Cuvîntul pe care-l discutăm aici înseamnă „ținuturi, țări, regiuni". Iată și un exemplu în care **pămînt** se opune semantic **mării, oceanului:**

„Papa fulgerele adunat-au contra fulgerului care
În turbarea-i furtunoasă a cuprins **pămînt** și mare".

Locuțiunile și expresiile care au în centrul lor cuvîntul **pămînt** sînt în număr imens, ceea ce dovedește importanța acestuia în ansamblul vocabularului. Cităm aici cîteva dintre ele: **Din pămînt, din iarbă verde:** „cu orice preț, neapărat"; **A pune în pămînt:** „a semăna, a răsădi"; **A lăsa totul la pămînt:** „a abandona totul"; **A fi cu picioarele pe pămînt:** „a avea simțul realității"; **Îi vine să intre în pămînt de rușine:** „îi este foarte rușine"; **La capătul pămîntului:** „foarte departe"; **De cînd lumea și pămîntul:** „dintotdeauna"; **A șterge de pe fața pămîntului:** „a distruge, a nimici" și multe altele, pe care le aflăm adunate laolaltă în **Dicționarul Academiei.**

E posibil ca **pămîntul bătătorit (pavimentum)** să fi fost la început în legătură cu aria (unde se treieră grîul), cu locul pe care se construia casa, cu „dușumeaua" din odaie, cu calea bătătorită a oilor pe plaiurile Carpaților. De la aceste înțelesuri concrete, motivate prin ruralitatea vieții strămoșilor noștri, **pămînt** a ajuns, cu vremea, la bogăția semantică extraordinară din limba de astăzi.

GRIGORE BRÂNCUȘ

Cum vorbim? Cum scriem?

PROIECTUL... PROPOZIȚIEI!

După cum am văzut în ultima noastră întîlnire din această rubrică, pentru a realiza o comunicare corectă și clară, în mintea noastră se conturează mai întîi un proiect al ei. Un proiect gramatical, desigur, ale cărui elemente de bază sînt subiectul și predicatul.

Spuneam, atunci, că vorbitorul unei limbi procedează ca un arhitect care își întocmește planul viitoarei clădiri. Cu subiectul și predicatul el a pus baza construcției, dar urmează și alte elemente, în funcție de ceea ce vrem să spunem.

Astfel, în legătură cu subiectul nostru putem face unele aprecieri, scoțîndu-i în relief calități sau defecte, unele trăsături care-l caracterizează sau acordîndu-i trăsături pe care noi le considerăm posibile. Așadar, îi „atribuim" subiectului niște calități, de unde și denumirea de **atribut** *care își are originea în limba latină, unde* **attributio** *însemna tocmai „atribuire a unei calități".*

Să remarcăm faptul că atributul se poate atașa în orice loc al propoziției noastre unde există un substantiv, deci nu doar subiectului.

Pe de altă parte, și în legătură cu predicatul putem aduce precizări și aprecieri, completîndu-i sensul. Așa, bunăoară, dacă întrebuințăm verbe ca **a da** *sau* **a lua** *trebuie să arătăm neapărat* **ce** *dăm sau luăm. Despre alte verbe vrem să spunem cum, cînd sau unde se desfășoară acțiunea denumită de ele. Toate acestea sînt* **complemente** *după termenul latinesc* **complementum** *care are la bază verbul* **compleo** *(„a completa").*

Avem astfel cam tot ce ne trebuie pentru ca propoziția noastră să fie întreagă. Mai mult, avem și o anumită ordine proprie limbii române: **Subiect — Atribut — Predicat — Complement.** *Această ordine este foarte importantă pentru că din ea derivă anumite reguli de punctuație pe care le putem astfel înțelege și ține minte mai ușor. Iată, de vreme ce înșiruirea de mai sus ne dă schema unei propoziții normale românești, nu vom pune niciodată virgulă între subiect și predicat, între subiect și atribut (decît dacă atributul se transformă într-o apoziție), între predicat și complement. În schimb, dacă vom aduce un complement înaintea predicatului, va trebui să-l încadrăm între virgule.*

CEZAR TABARCEA

Atelier literar

Sorina Bratu, Pitești: Din cele două poezii trimise, „Copilărie" și „De ziua ta", reiese clar că nu ești la primele încercări. Am remarcat grija pentru ritmul și rimele pe care le folosești, muzicalitatea versurilor și emoția ce se degajă din amîndouă poeziile.

În prima poezie, versurile de la început se adresează frumos copilăriei: *„Ne ești, copilărie, ca o floare/ Un zbor de porumbel, spre cer/ Cu aripa deschisă către soare".* Trebuie să fii mai atentă la faptul că asemenea gînduri au fost exprimate și de alții. E cu totul altceva cînd spui: *„Ne ești vibrare pură în suflete și crez/ Ca răsăritul soarelui peste zăpezi".* Iată cum, numai în două versuri, reușești să creezi o adevărată viziune, gîndurile devin înaripate, cuvintele se leagă armonios exprimînd sentimente înalte, într-un cadru care depășește obișnuitul.

Asemenea versuri nu le mai admit decît cu îngăduință pe cele care nu se mai ridică la o valoare adevărată. Aceleași observații și îndemnuri sînt valabile și pentru **Monalisa Haldan** — Cordăreni-Botoșani, **Simona Grigore** — București, **Elena Palau** — Bîcleș-Mehedinți, **Tică Mihail** — Bacău.

Mircea Dorcescu, București, ne întrebi: „De ce mă fascinează atît de mult versurile următoare, scrise de Nicolae Labiș?"

„Trăim în miezul unui ev aprins/ Și-i dăm a-nsuflețirii noastre vamă,/ Cei ce nu ard dezlănțuiți ca noi/ În flăcările noastre se destramă".

Această strofă e însușită cu adîncă emoție de toate generațiile de tineri de la Nicolae Labiș încoace; este o strofă emblematică, e un crez artistic care sintetizează forța revoluționară a unui popor. În numai patru versuri poetul reușește să transmită întregul elan tumultuos al celor implicați. Cu ce preț trăim în miezul unui ev aprins? Cu acela al dăruirii întregii noastre ființe. Față de cei care nu se implică acestui proces istoric, cuvintele poetului sînt vehemente, cad ca un torent de lavă: *„Cei ce nu ard dezlănțuiți ca noi/ În flăcările noastre se destramă".* E o frază poetică vulcanică, sonorizînd, impresionînd și cucerind întreaga noastră ființă. Labiș trebuie citit mereu. Cuvintele lui ni le fac și pe ale noastre mai frumoase. Trăirile lui devin trăirile noastre.

Iuliana Baciu — Tg. Frumos: Ne întrebi dacă se pot scrie poezii mai bine dimineața ori seara, în parc sau în bibliotecă, după ora de matematică sau înainte?

La aceste întrebări îți poți răspunde cel mai bine singură. În orice caz, fie că-i zi sau noapte, fie că-i înainte de matematică sau chimie, important e să fii dotat cu harul minunat al poeziei pe care nu-l are oricine; să-ți placă să citești și să scrii, să dorești ca prin scrisul tău cei din jur să-ți devină mai apropiați, visurile, faptele, emoțiile, trecînd adeseori în poezie. Te mai întrebi dacă un bun fizician poate deveni poet?

Nimic nu-l oprește, cu condiția să aibă și el talent, chemare spre așa ceva. Din poezia trimisă (de ce numai una?), am reținut versurile din final care sînt și cele mai reușite: *„Pînă la mai mai sînt/ Cîteva respirări și dăm de pămînt/ Pînă la primăvară mai sînt/ Cîteva șoapte și înflorim în cuvînt".* Mai trimite-ne.

ION CRÎNGULEANU

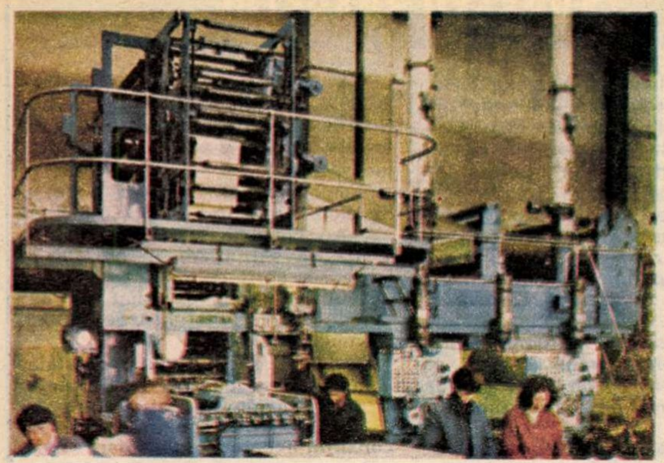

Compartimente principale ale mașinii moderne de imprimat reviste și cărți.

creștere. La fel și al celor săptămînale sau cu o periodicitate mai mare, unele specializate pe informații și comentarii din domeniul comerțului sau finanțelor, altele însă sînt reviste-magazin. Strîngerea și prelucrarea informațiilor devin o industrie prin infiltrarea telegrafului electric în lumea presei. Apar agențiile de presă, adevărați coloși ai informațiilor care „aprovizionează" cu știri atît redacțiile ziarelor, cît și studiourile de radio și televiziune.

Odată cu invenția lui Gutenberg, în rîndul meșteșugarilor a apărut un nou eșalon: tipografii.

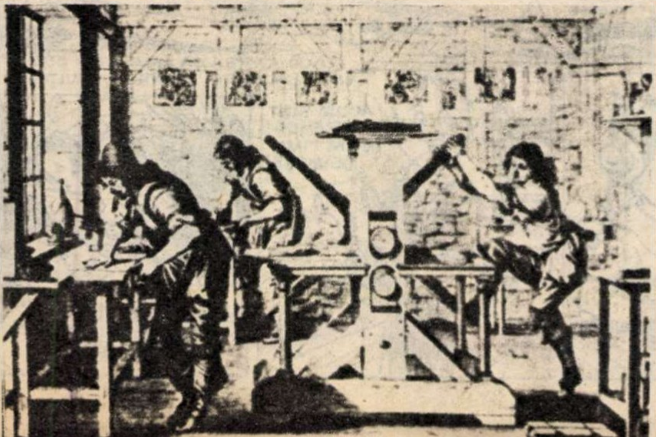

Începuturile ziaristicii românești

Cele dintîi eforturi de a scoate ziare și reviste în limba română se fac începînd cu sfîrșitul secolului al XVIII-lea în Transilvania, dar încercările unei asociații din Sibiu de a tipări o foaie pentru sate nu au sorți de izbîndă. Așa că primele ziare românești își semnează actul de naștere după cum urmează: 1829 — **„Curierul Românesc"** al lui Ion Heliade Rădulescu, la București, și, în același an — **„Albina Românească"** a lui Gheorghe Asachi, la Iași, iar în 1838, **„Gazeta Transilvaniei"** a lui George Barit, la Brașov.

„Curierul Românesc" de la București avea în primul rînd un rol informativ: urmărea cu regularitate faptele de pe fronturile de război și reproducea cele mai importante știri politice din ziarele străine. Cele dintîi exemplare ale acestui periodic, ce apărea în patru pagini de format mic, erau însă tipărite în condiții tipografice destul de precare. Asachi va acorda însă gazetei sale mai multă atenție atît formei grafice cît și stilului. Primul cotidian românesc a apărut la 1 ianuarie 1838 și a purtat numele „România". Unirea de la 1859 și evenimentele care vor urma determină schimbări calitative în presa românească. Între 1883 și 1888 apar patru mari cotidiene care aduc un suflu nou în presa românească prin introducerea de rubrici noi, promovarea reportajului, interviului sau anchetei sociale și folosirea frecventă a ilustrației, în special a caricaturii.

În ultimele decenii ale secolului al XIX-lea iau ființă și primele gazete ce oglindesc preocupările și interesele clasei muncitoare, între care **„Tipograful român"** (1869), **„Uvrierul"** (1872) și **„Socialistul"** (1877), iar ceva mai tîrziu se va edita la Iași revista **„Contemporanul"**.

Istorie, cultură, civilizație. Ziarul de ieri și pînă azi (drepte de rînd)

Istorie, cultură, civilizație. Ziarul de ieri și pînă azi (cursive de rînd)

Istorie, cultură, civilizație. Ziarul de ieri și pînă azi (drepte aldine)

Istorie, cultură, civilizație. Ziarul de ieri și pînă azi (cursive aldine)

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE. ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI (drepte verzale)

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE. ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI (cursive verzale)

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE. ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI (verzale aldine drepte)

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE. ZIARUL DE IERI ȘI PÎNĂ AZI (verzale aldine cursive)

Caractere de litere folosite în tipărirea ziarelor.

După mai bine de 350 de ani de existență, bilanțul celui mai răspîndit mijloc de comunicare, presa, este următorul: în prezent, în lume apar zilnic 400 milioane exemplare de publicații de cele mai diferite feluri; totalul cotidianelor este de aproximativ 8 000. Ele sînt alimentate cu știri de pe întreg mapamondul de către cele peste 120 de agenții de presă. Pornit la drum solitar, ziarul trăiește, acum, în bună armonie cu alte două puternice mijloace de comunicare: radioul și televiziunea. Pentru aceasta, tehnicile de realizare sînt supuse unui permanent proces de înnoire în care computerele și sateliții de comunicații și-au și asigurat drepturi legitime în Galaxia Gutenberg.

CONSTANTIN RĂDUȚ

Sistem electronic de culegere a textelor.

SEMAFOR

UN BĂIAT „EMOȚIONAT”

Foileton

Astăzi mama prietenului meu Gabriel împlinește treizeci și cinci de ani. Cu cîtă nerăbdare a așteptat el să sune clopoțelul! Se învîrtea în bancă precum un titirez. Am pornit-o amîndoi spre casă. Locuiam amîndoi în același bloc, el la etajul întîi, eu la al doilea.

Ajuns acasă, prietenul meu a sunat cu nerăbdare. Niciodată nu-l văzusem atît de emoționat.

„Impresionant, vrea să-și felicite mama!“ mi-am zis eu.

Cînd ușa s-a deschis, Gabriel s-a năpustit grăbit, și-a aruncat ghiozdanul de la distanță pe divan, așa cum arunci mingea la coș și mi-a strigat entuziasmat:

— Hai, Claudiu, vino în bucătărie! Am o mamă gospodină cum alta nu-i pe lume!

Și-a introdus tacticos degetul arătător în crema proaspătă de ciocolată a tortului și a privit mustrător spre maică-sa care mătura prin hol:

— Of, iarăși faci curățenie, mamă? Pînă ce termini, eu trag un fotbal pe cinste cu băieții. Claudiu, ia și tu niște tort și hai la fotbal!

A zbughit-o pe ușă. Din urmă ne-a ajuns glasul blînd al mamei:

— Să nu întîrzii mult, Gabi. Mai am nițel de călcat și apoi aranjez masa!

Nu știu de ce, dar în ziua aceea l-am simțit departe pe bunul meu prieten Gabriel. Nici nu m-am dus să joc fotbal cu el.

Poate că într-o bună zi o să-i explic de ce.

CLAUDIU COLARICI
clasa a VI-a,
Școala nr. 16,
Timișoara

O nouă ediție a „Semaforului“ la Școala nr. 1 din Suceava.

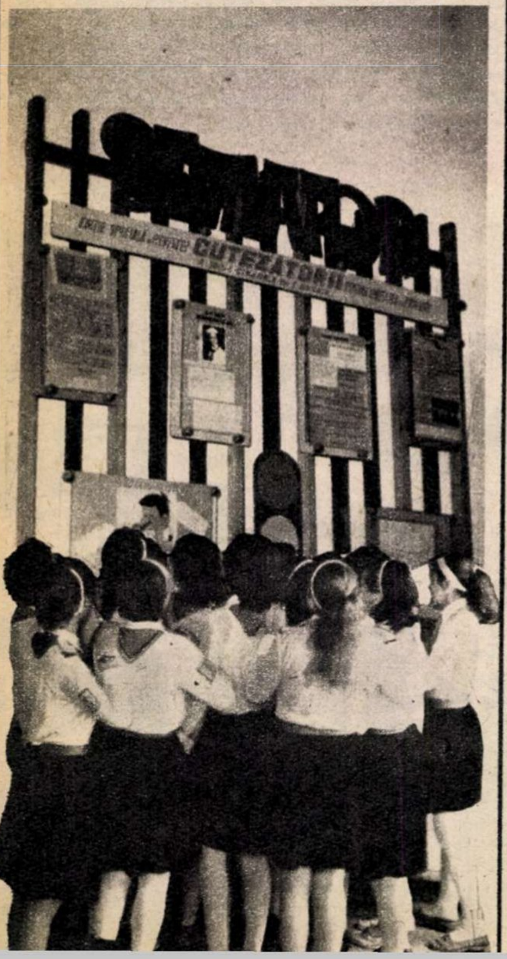

LAUREAȚII SOARELUI

Cine sînt „laureații soarelui“? Bineînțeles, cititorii care au construit solarul potrivit modelelor din „Cutezătorii“. Solar = soare, mai precis un „atelier al soarelui“ pentru legume sau flori.

E primăvară, totuși rubrica noastră nu socotește nepotrivit să evoce un peisaj cu zăpadă și ger. El aparține acelei săptămîni din luna februarie cînd, în numărul 8 al revistei „Cutezătorii“, la rubrica „Atelier practic“, au apărut îndrumările privind construirea unui SOLAR **și anunțul** CONCURSULUI **organizat în acest sens de către redacția noastră.**

Trebuie să vă mărturisim că, înainte de a le publica, ne-am întrebat aici, în redacție:

— Nu cumva este o construcție prea grea? N-ar fi mai bine să publicăm ceva mai simplu de făcut, mai amuzant, de exemplu un zmeu?

Rubrica „Semafor“ a intervenit spunînd:

— La zmeie cititorii se pricep și singuri. E mai bine să publicăm o construcție mai pretențioasă, să-i punem la încercare, să vedem pe cine contăm.

Așa este, „Semaforul“ are mereu idei. Iar „Atelierul practic“ a fost întru totul de acord!

Mulți cititori au pornit, așadar, la lucru îndată după apariția proiectelor de solar. Unora, care au experiență, le-a fost mai ușor. Altora, neavînd experiență, le-a fost mai greu, dar au cîștigat-o cu acest prilej. Un solar este o treabă gospodărească dintre cele mai importante. Realizarea lui este apreciată de către părinți și observată cu admirație de către vecini, lăudată de către colegii din toată școala. Aceste rezultate constituie prin ele însele premii de toată frumusețea, dar există și premiile pe care vi le-a făgăduit rubrica „Atelier practic“.

Iată-i acum pe „LAUREAȚII SOARELUI“!

PREMIUL I: MAGDALENA IVAȘCU, ALINA BOTEANU, NICOLETA DICA, VALENTIN DRAGOMIRESCU, LOREDANA DUȚULESCU, VIORICA LUNGU **și** MARIN RIZEA **toți din clasa a V-a A, Școala Țițești, jud. Argeș.**

Premiul întîi era, după cum știți, o bicicletă. Dar cum se pot folosi de aceeași bicicletă șapte elevi?

Iată ce s-a întîmplat: cu prilejul tragerii la sorți, cel dintîi a fost scos din urnă un plic expediat din comuna Țițești, județul Argeș. Deci, premiul întîi!

Desfăcînd plicul, juriul a constatat însă că e vorba nu despre unul, ci despre șapte elevi ai clasei a V-a A din această comună, care au construit fiecare cîte un solar.

Juriul s-a gîndit că ar fi mai potrivit să li se atribuie ca premiu un obiect care să poată fi utilizat de către toți. Astfel, bicicleta a fost înlocuită cu un PICUP special decernat celor șapte și deci întregii clase a V-a A de la Școala din Țițești — Argeș. El urmează a fi folosit de către elevii actualei clase a V-a A pînă la absolvirea școlii, cînd va fi înmînat următoarei clase a V-a A și așa mai departe.

PREMIUL II: **Cîte un set de unelte de grădinărit:**

PAULA CÎRȚAN, **cl. a VI-a, Școala Cocora, jud. Ialomița;**

ȘERBAN COSTIN RAȚIU, **cl. a VIII-a, Oradea, str. 6 Martie nr. 72, bloc AN 41, et. 3, ap. 10.**

PREMIUL III. **Cîte un tricou model „Cutezătorii“:**

DANIELA ISPĂȘOIU, **cl. a VII-a, Școala Șutești — Vîlcea;** CRISTINA FIRU, **cl. a VIII-a, Școala Ișalnița — Dolj;** ION VELICU, **cl. a VIII-a, str. Sălciilor nr. 17, Constanța;** ROBERT REMUS MARTINIUC, **cl. a VIII-a, Liceul Național, Iași;** MIRCEA RADU ȘULEA, **cl. a V-a, Școala nr. 1, Alba Iulia.**

Vom publica listă mențiunilor într-un număr viitor.

SANDU ALEXANDRU

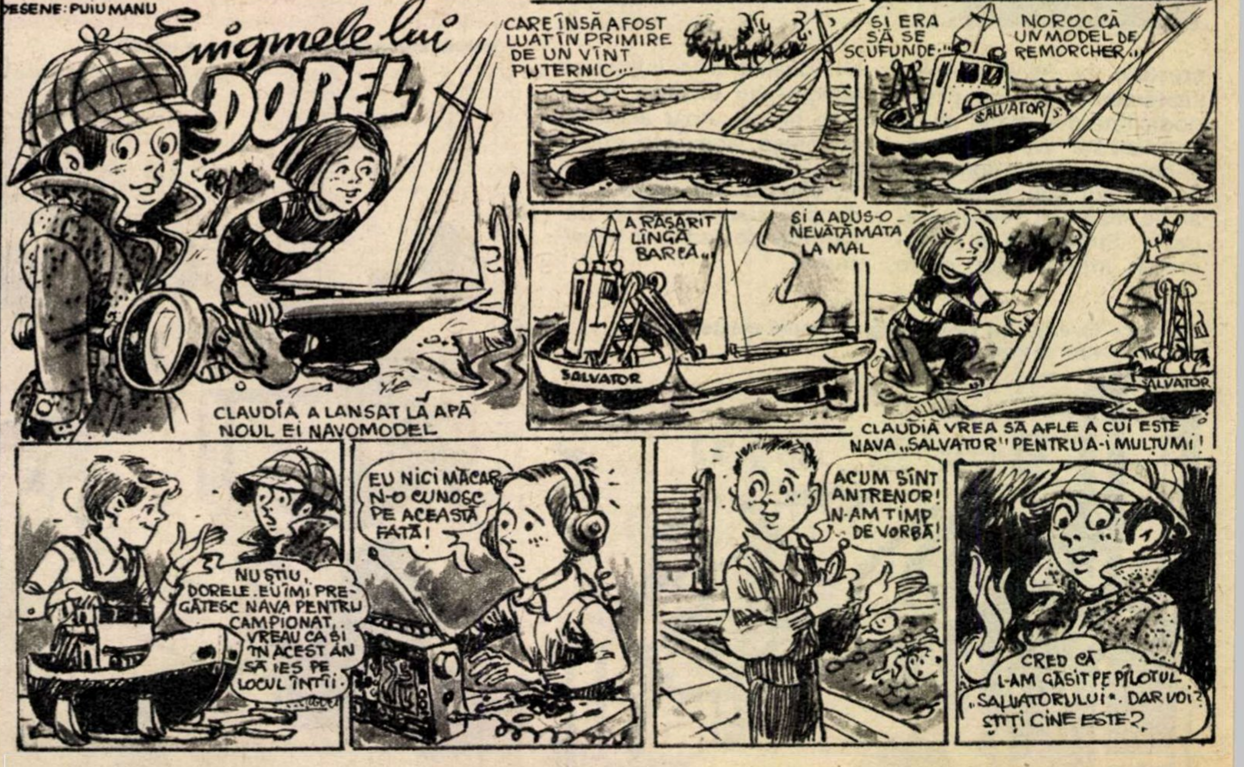
DESENE: PUIU MANU
Enigmele lui DOREL
CLAUDIA A LANSAT LA APĂ NOUL EI NAVOMODEL
CARE ÎNSĂ A FOST LUAT ÎN PRIMIRE DE UN VÎNT PUTERNIC...
ȘI ERA SĂ SE SCUFUNDE...
NOROC CĂ UN MODEL DE REMORCHER...
SALVATOR
A RĂSĂRIT LÎNGĂ BARCĂ...
ȘI A ADUS-O NEVĂTĂMATĂ LA MAL
SALVATOR
SALVATOR
CLAUDIA VREA SĂ AFLE A CUI ESTE NAVA „SALVATOR” PENTRU A-I MULȚUMI!
NU ȘTIU, DORELE. EU ÎMI PREGĂTESC NAVA PENTRU CAMPIONAT. VREAU CA ȘI ÎN ACEST AN SĂ IES PE LOCUL ÎNTÎI.
EU NICI MĂCAR N-O CUNOSC PE ACEASTĂ FATĂ!
ACUM SÎNT ANTRENOR! N-AM TIMP DE VORBĂ!
CRED CĂ L-AM GĂSIT PE PILOTUL „SALVATORULUI”. DAR VOI? ȘTIȚI CINE ESTE?

Fibre optice

● **Aș vrea să știu ce sînt și la ce folosesc fibrele optice, ne scrie FILIMON VĂRZAR din BRĂILA.**

Așa cum firul de metal este conducător de electricitate, fibra de sticlă din figură este conducătoare de lumină, atunci cînd este tratată corespunzător, prin straturi succesive și transparente, depuse în lungul ei. Straturile îi modifică indicele de refracție, astfel că o rază circulînd pe ax nu mai poate scăpa prin pereți, în afară. Desigur că viteza de transmitere a unei informații prin fibre optice este incomparabil mai mare decît aceea printr-un conductor de cupru. În plus, în timp ce pe un circuit telefonic poate fi efectuată o singură convorbire, pe un circuit din fibră optică se pot executa, concomitent, zeci de convorbiri, fără a se deranja între ele.

Acum se fac experiențe cu o nouă fibră optică, dar... lichidă. Este vorba de un tub capilar, cu diametrul de 95 de microni, realizat din cuarț și care este umplut cu un lichid special. Această nouă fibră este mai ușor de executat și cu cheltuieli foarte mici.

Ursul polar

● **De ce ursul polar are blana albă? — ne întreabă ADRIAN PANAITESCU din CRAIOVA.**

În primul rînd, blana acestui animal nu este albă, deși așa pare la prima vedere, ci transparentă. La această concluzie au ajuns numeroși cercetători din domeniul opticii. La trecerea luminii prin firul părului, ce este gol în interior, se produce o difracție, adică o schimbare a direcției razei luminoase, lăsînd impresia unui alb imaculat. Deci blana, prin aspectul ei, ajută ca animalul să se deosebească cu greu de mediul înconjurător, fenomen numit mimetism, și, în același timp, să obțină cît mai multă căldură de la razele slabe ale Soarelui, în condițiile grele de viață ale nordului înghețat.

Ați întrebat? Vă răspundem!

Castelul Bran

● **MARIANA CEAUȘU și CĂTĂLIN FIERARU din comuna COLCEAG, județul Prahova, ne solicită cîteva informații despre castelul Bran.**

Printre cele mai vechi, mai bine cunoscute și păstrate construcții medievale din țara noastră este castelul Bran, aflat în trecătoarea cu același nume din județul Brașov. Execuția sa a fost începută în anul 1377, de către brașoveni. Este fortificat în perioada 1412—1419 de Mircea cel Mare, domnul Țării Românești, și apoi de Iancu de Hunedoara. În acea vreme rolul său principal a fost acela de fortificație, de apărare contra expansiunii turcești. Mai tîrziu, castelul Bran va avea un rol important în activitatea vamală. În decursul timpului, castelul Bran a fost reconstruit și reamenajat în mai multe rînduri, ultima dată între anii 1920—1947. El este alcătuit dintr-un zid de incintă, mai multe corpuri și turnuri, toate legate între ele prin ziduri groase. Împreună cu parcul, în care s-a amenajat o secție etnografică, ansamblul castelului Bran, astăzi complex muzeal, este unul dintre cele mai impresionante monumente arhitectonice medievale din țara noastră.

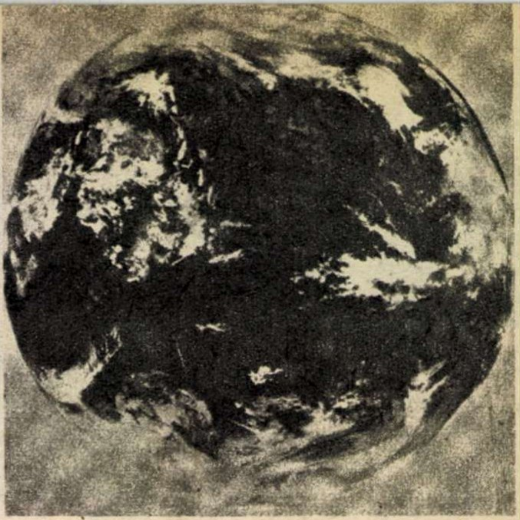

Greutatea Pămîntului

● **Printre întrebările pe care ni le-a trimis MARIUS CÎRCU din SUCEAVA este și aceasta: greutatea planetei noastre s-a schimbat sau a rămas aceeași în cursul existenței sale?**

Planeta noastră își sporește greutatea, în fiecare an, cu 30 000 tone de praf cosmic, ce cade pe suprafața sa. În fundul mărilor și oceanelor, la fiecare o mie de ani, se depune un strat de praf gros de un milimetru. Din 100 kilograme extrase, în medie un gram provine din praful aflat în spațiul extraterestru. S-a calculat astfel că în decurs de patru miliarde de ani, de cînd durează istoria geologică a Pămîntului, acesta a primit 10^{17} tone (adică zece urmat de 17 zerouri), praf suficient să acopere suprafața globului nostru cu un strat gros de 25 de centimetri.

CURS DE GIMNASTICĂ INDIVIDUALĂ

Zilnic, fiecare dintre voi, 10 minute de gimnastică

SETUL 2

EXERCITIUL 1. Din stînd, fandare înainte cu piciorul sting, brațele lateral (t1), revenire (t2), fandare înainte cu piciorul drept și brațele lateral (t3), revenire (t4). Dozare, de 8 ori.

EXERCIȚIUL 2. Din stînd depărtat, ridicarea brațelor lateral (t1), revenire (t2), ridicarea brațelor prin lateral (t3), revenire (t4). Dozare, de 8 ori.

EXERCIȚIUL 3. Din stînd, sprijin ghemuit (t1), ridicare (t2). Dozare, de 8 ori.

EXERCIȚIUL 4. Din stînd, sprijin ghemuit (t1), ridicare cu balansarea unui picior înapoi iar brațele prin înainte lateral sus (t2), repetare cu celălalt picior. Dozare, de 8 ori.

EXERCIȚIUL 5. Din stînd depărtat, brațele sus, îndoirea trunchiului spre stînga (t1), revenire (t2), îndoirea trunchiului spre dreapta (t3), revenire (t4). Dozare, de 8 ori.

(va urma)

Exercițiul 1

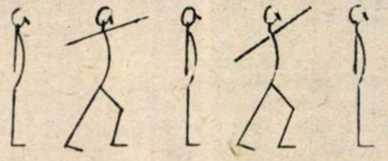

Exercițiul 2

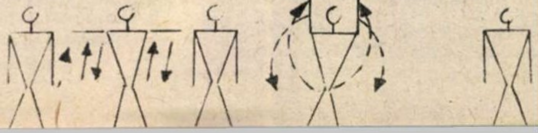

Exercițiul 3

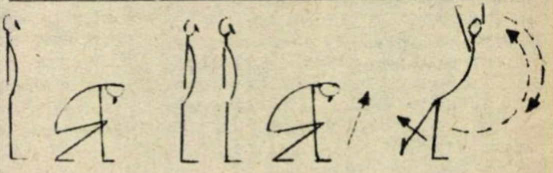

Exercițiul 4

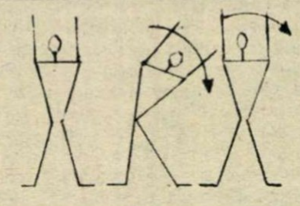

Exercițiul 5

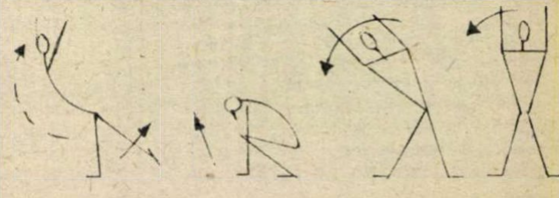

ENCICLOPEDIE „CUTEZĂTORII"

Delte pe GLOB

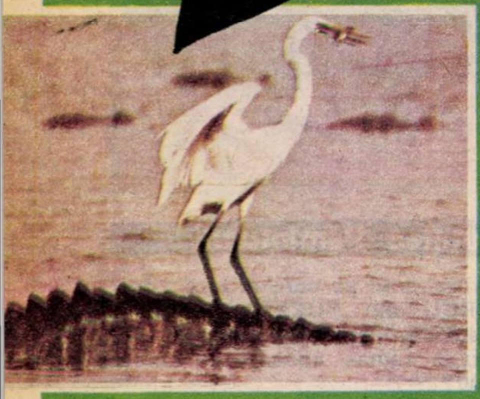

O platformă originală pentru pescuit: spinarea unui crocodil.

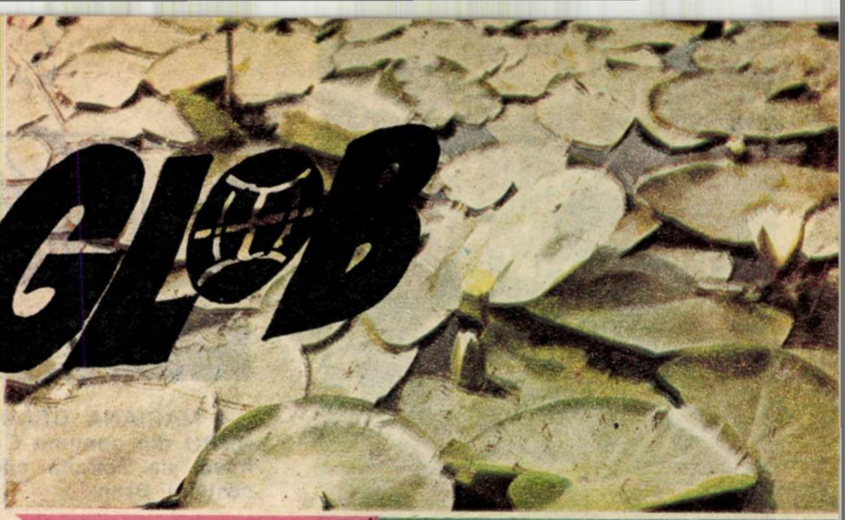

Delta fluviului Mississippi, așa cum se prezenta în 1956.

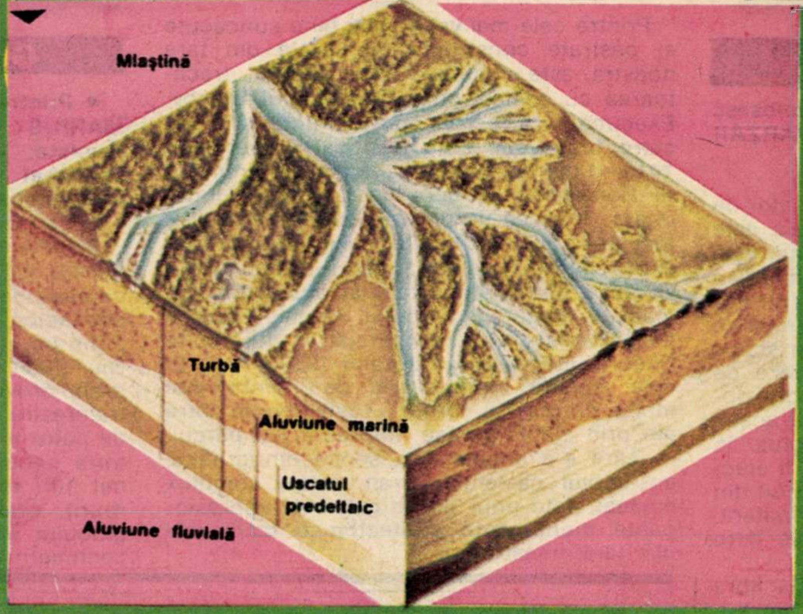

Datorită unor condiții favorabile, in zonele vărsării in mare a apelor curgătoare pot apărea delte. Ele se formează atunci cind acumularea de sedimente aduse de fluviu și depuse la gurile de vărsare depășește eroziunea și transportul determinate de acțiunea valurilor și curenților marini. Astfel, cele mai importante și mai bine dezvoltate delte se intilnesc la gurile fluviilor care debușează in mările lipsite de maree (flux și reflux) sau in care acestea au intensitate mică, acolo unde nu se formează valuri și curenți puternici. Vă prezentăm citeva delte importante formate de unele fluvii de pe glob.

☐ Uriașa deltă a Amazonului are o lungime de 400 km și atinge o lățime ce depășește in unele locuri 300 km. În sezonul ploios, uscatul deltei devine o mare de apă. În locurile mlăștinoase intilnim jaquarul, șerpii, caimanii, țințarii, liliecii uriași, crabii și cea mai dezgustătoare vietate de pe glob — broasca mata-mata. Lungă, adesea de 2 m, este uneori confundată cu o piatră. Atrage victimele prin mirosul cadaveric pe care-l răspindește. În apele deltei trăiește și vestitul piranha, un pește mic, care ajunge la 30 cm lungime. Avind insă dinți formidabili și inotind numai in cirduri mari, poate devora in citeva minute... o vacă. Peștele uriaș Arapaima Gigas, complet acoperit cu solzi, ajunge pină la 5 m lungime. Broasca cu corn este vestită pentru capacitatea ei de a-și schimba rapid culoarea corpului, după culoarea mediului.

Dintre reprezentanții păsărilor amintim: harpia, care se hrănește cu maimuțe; pescărușii verzi, care concurează, in privința culorii și a micimii lor, cu pasărea colibri, procurindu-și hrana din milioanele puilor de pești refugiați spre malurile fluviului.

☐ Ajungind la Marea Neagră, Dunărea se varsă printr-o deltă formată din trei brațe principale. De la Ceatalul Chilia, fluviul se despletește mai intii in două brațe: Chilia, care se indreaptă spre nord, și Tulcea, care, in aval de orașul cu același nume, se imparte in alte două brațe: Sf. Gheorghe la sud și Sulina, care curge prin mijlocul deltei. Fenomenele de colmatare la gura de vărsare sint și ele prezente. Debitul de aluviuni depus de Dunăre in mare ajunge la 67,5 milioane de tone anual. Vegetația specială și poate unică din deltă s-a dezvoltat în pădurile de pe dunele de nisip de la Letea, care seamănă mai mult cu o pădure africană decit cu una de stejar din zona temperată, așa cum este aici. Dintre curiozități, liana, de origine mediteraneana, atinge aici limita de răspindire cea mai nordică din Europa.

În deltă se perinda sau cuibăresc aproape 300 specii de păsări: rațe, gișie sălbatice, pescăruși, apoi nagîțul, dumbrăveanca, vulturul de mare, prigoria, vulturul pleșuv sur, acvila de stepă. Pelicanul comun are in deltă ultima colonie de clocit din Europa, care se găsește in nord-estul Deltei, in rezervația naturală Roșca-Buhaiova.

☐ Prin unirea a două fluvii (Gange și Brahmaputra) se formează cea mai mare deltă din lume, care se varsă in Oceanul Indian. În fiecare an, cele două fluvii aduc in ocean 1 200 km^3 de apă și peste 200 de milioane tone de aluviuni. În această deltă, diferențele de nivel ale apei sint zilnic de 6—12 m. Reprezentanții cei mai de seamă ai vegetației sint bambușii, care ajung pină la inălțimea de 20 m și trăiesc intre 10 și 45 de ani.

În deltă, vestit și temut este rechinul-tigru, care intră in timpul fluxului, cind valul inaintează in susul fluviilor Gange și Brahmaputra pină la 200 km, cu o viteză considerabilă. Mulți indigeni au pierit din această cauză. Ar fi de remarcat peștii cu cap de șarpe, care ajung la 1 m lungime; peștele cu cioc ca săgeata, care atinge 60 cm; șarpele piton, lung de 6—8 m.

☐ Fluviul Mississippi se imparte spre vărsare in nenumărate brațe, care alcătuiesc o deltă in forma labei de giscă. Ea inaintează cu mare rapiditate in apele Golfului Mexic, din cauza marelui debit solid pe care il transportă (aproximativ 2 milioane de tone de aluviuni pe zi).

Printre vietățile care trăiesc aici este și peștele Anabas Scandens (20—30 cm), care se ingroapă in nămol și invinge orice secetă cu ajutorul respirației aeriene. Acest pește ciudat are capacitatea de a se deplasa dintr-o baltă in alta tirindu-se prin iarbă. Tot aici se află cea mai mare și mai grea broască țestoasă de apă dulce din lume (broasca vultur). Ea atinge o lungime de 1,40 m și o greutate de pină la 200 kg. Este foarte sălbatică și ageră in mișcări.

☐ La 450 km distanță de Golful Guineea (Oceanul Atlantic), se desprind unul cite unul brațele fluviului Niger, care formează o deltă acoperită in cea mai mare parte de păduri ecuatoriale. Are forma unui triunghi a cărui bază este porțiunea litoralului, lungă de 350 km. Ca și in alte delte din Africa, trăiesc aici: broaștele cu gheare (pe cele trei degete interne ale picioarelor posterioare au gheare negre, cu care se cațără pe vegetație); șarpele cu hieroglife; pitonul regal, care trăiește pe malurile mai inalte, fără insă a evita expediții mai indelungate in impărăția mlaștinilor.

☐ La vărsarea in Oceanul Atlantic, fluviul Orinoco formează o deltă ce atinge suprafața de 25 000 km^2. Este străbătută de 35 de brațe, alcătuind 17 guri de vărsare. În deltă trăiește jaguarul, care vinează cu dibăcie... pește; caimanii — o specie de crocodili — din această deltă sint vinați in timpul nopții, cind pot fi reperați după lumina fosforescentă a ochilor lor roșii; vidra uriașă braziliană, lungă de 2 m; maimuțele mătăsoase; maimuțele cu gheare; maimuțele agățătoare; maimuțele linoase. Ele nu coboară din arbori cind pămintul este inundat și preferă să moară de foame decit să treacă prin apă, in alte zone cu posibilități de hrănire.

ION MANTA

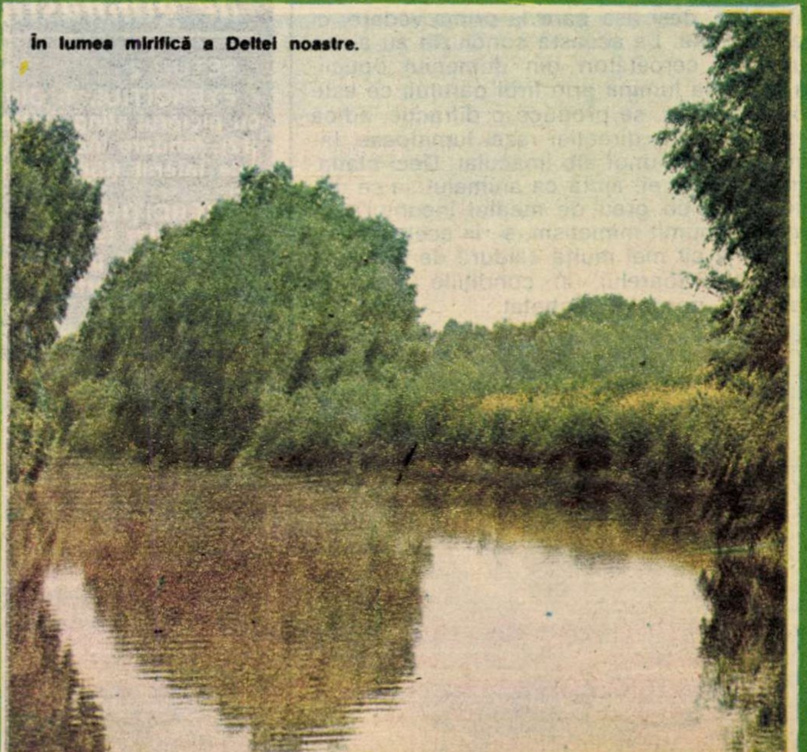

În lumea mirifică a Deltei noastre.

CALEIDOSCOP

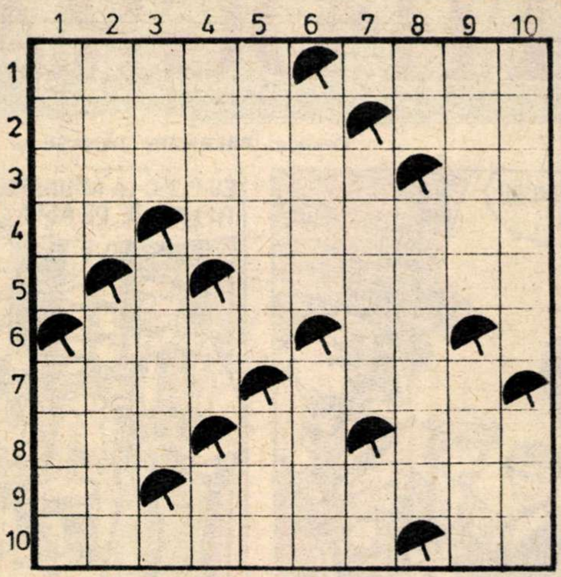

PIC...! PIC...! PIC...!

ORIZONTAL: 1) Ploaie mare, torenţială. Mîngîiat de picăturile de ploaie. 2) Vînt puternic însoţit de ploi torenţiale. Uniunea poştală universală (abr.). 3) Haină de ploaie. Stau la stînă. 4) Element de susţinere. Verbul apelor umflate de ploi. 5) Zgomotul ploii sau al grindinii. 6) Pic...! Pic...! Pic...! (pl.). În afară! 7) A învăţa ca pe apă! Muncitor la căile ferate. 8) Din precipitaţii! Din apă! Urmare vizibilă a ploii. 9) La motor! Atinse de grindină. 10) După ploaie, vreme bună. Dintr-o aversă.

VERTICAL: 1) Torent umflat de ploi. Vreme noroasă. 2) Ploieşti. Cunoscut meteorolog român. 3) Unitate de măsură pentru suprafaţă folosită în Japonia (egală cu 0,1 ha). Ploi tîrzii de toamnă. 4) Avid de ploaie pe timpul verii. Notă muzicală. Început de aversă. 5) Pronosticul timpului probabil. Fire textile. 6) Lunecă pe „mişcătoarele cărări". Transporta apă. 7) Acoperitoare. Cătălin Barbu. 8) Pronume personal. Dezlănţuire bruscă şi de scurtă durată a ploii. 9) Conţin multă apă. Le place să zburde în apă. 10) Plouată. Se acoperă de nori.

DICŢIONAR: IPI, TAN.

* * *

ŞAH

DIAGRAMA:

ALB: Rh1, Da6, Ta1, Te1, Nd4, pioni: a2, b4, c3, f3, g2, h2;

NEGRU: Rh8, De6, Td8, Th6, Nb6, pioni: c7, d5, f4, g7, h7.

Negrul mută şi face mat după 3 mutări.

Soluţia în numărul următor.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Să ocrotim pădurea!

1. Silvicultor. 2) Afine. Roade. 3) Nuc. Nadă. Og. 4) Alună. Ere. 5) Toropi. Ab. 6) At. Rămurele. 7) Ţel. Ral. Nor. 8) Elan. Lms. Ca. 9) Ic. Ce. Aţar. 10) Pt. De. Inele. 11) Rezervaţii.

Anagramă în trepte: Cartare — Crater — Terra — Tare — Era — Ea — E.

Calcul enigmistic literar-turistic:

Cheia

$$\begin{array}{ccccc} 1858 & + & 41 & = & 1899 \\ + & & - & & + \\ 43 & - & 23 & = & 20 \\ \hline 1901 & + & 18 & = & 1919 \end{array}$$

Al. Vlahuţa

Şah

Soluţia: 1... Th7 + 2. Rg5 Tg7+ 3. Rf5 Tf7+ 4. Rg6 Tg7+ 5. Rf6 Tg6+ 6. R:g6 pat.

PĂSĂRI

Completaţi pătrăţelele libere ale grilei, ţinînd seamă de litera-cheie a fiecărui cuvînt, potrivit definiţiilor: 1 = călător cu pene cenuşii; 2 = floarea preferată a raţei; 3 = pasăre mare cu penaj negru, ocrotită în ţara noastră; 4 = răpitoare cu pene ruginii şi cioc coroiat; 5 = strigătul pupezei; 6 = cea mai mica pasăre de la noi; 7 = asemănătoare cu rîndunica; 8 = răpitoare de zi, folosită la vînătoare; 9 = mică pasăre cîntătoare cu pene galbene.

Claudiu Vodă

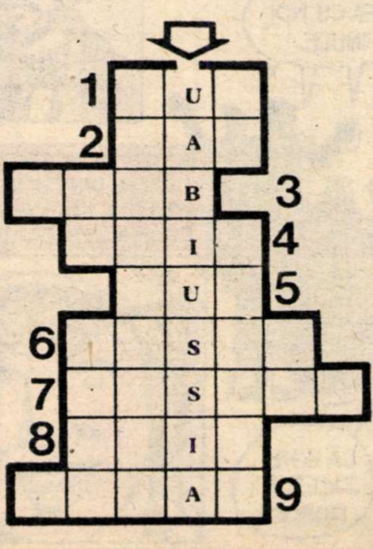

DESPRE ÎNVĂŢĂTURĂ

Unind corect cele 26 de silabe din cerculeţe, veţi descoperi o cugetare aparţinînd marelui istoric, om politic şi scriitor român Nicolae Iorga (1871—1940).

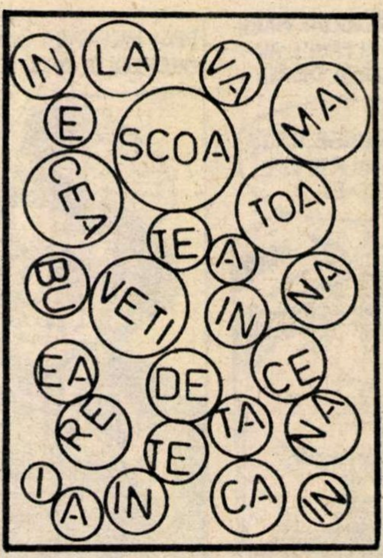

TICUŢĂ CEL UITUC

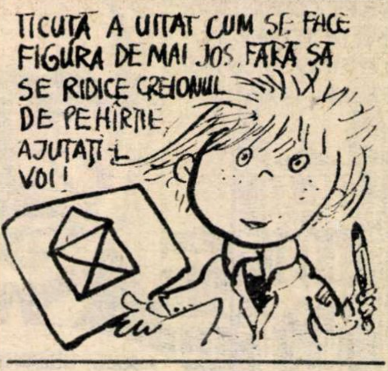
TICUŢĂ A UITAT CUM SE FACE FIGURA DE MAI JOS, FĂRĂ SĂ SE RIDICE CREIONUL DE PE HÎRTIE. AJUTAŢI-L VOI!

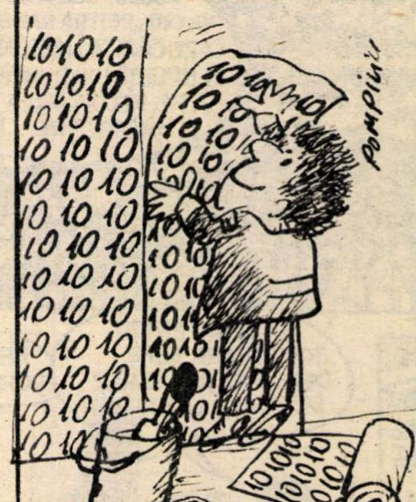

ARENA MATEMATICIENILOR

Din cartea lui Ibn-al-Barmma

În cartea intitulată „Talkhis amali al Kassib" (Rezumatul analitic al operaţiilor de calcul), scrisă în secolul al XIII-lea de matematicianul arab Ibn-al-Barmma, se găseşte, între altele, o tabela pe care o reproducem aici:

$$\begin{array}{rcl} 1^2 & = & 1 \\ 11^2 & = & 121 \\ 111^2 & = & 12321 \\ 1111^2 & = & 1234321 \\ 11111^2 & = & 123454321 \\ 111111^2 & = & 12345654321 \\ 1111111^2 & = & 1234567654321 \\ 11111111^2 & = & 123456787654321 \\ 111111111^2 & = & 12345678987654321 \end{array}$$

Privind acest tabel, ce se poate deduce?

ing. Liviu Macoveanu

NUMERE ÎNCRUCIŞATE

Înscrieţi în patratele goale cîte o cifră, astfel încît pe coloanele verticale şi rîndurile orizontale să obţineţi rezultatul cerut.

3	×		+		10
+	■	+	■	+	
	+		:		11
−	■	−	■	+	
	+		+		12
9		8		8	

Foto: M. NIEDL

COPERTA NOASTRĂ

Pionieri laureaţi ai Festivalului Naţional „Cîntarea României".

CUTEZĂTORII 17 Redacţia revistelor pentru copii — Bucureşti

REDACTOR ŞEF: **ION IONAŞCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACŢIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **ILEANA PIŢA;** *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* **IOAN DONCA;** *PREZENTAREA TEHNICĂ:* **ION MIHĂESCU**

Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAŢIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir Bucureşti Calea Griviţei nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index: 41836; 16 pagini, 1,50 lei**

MICUL TIPOGRAF

9

Scenariu: SEVER NORAN **Desene: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU**

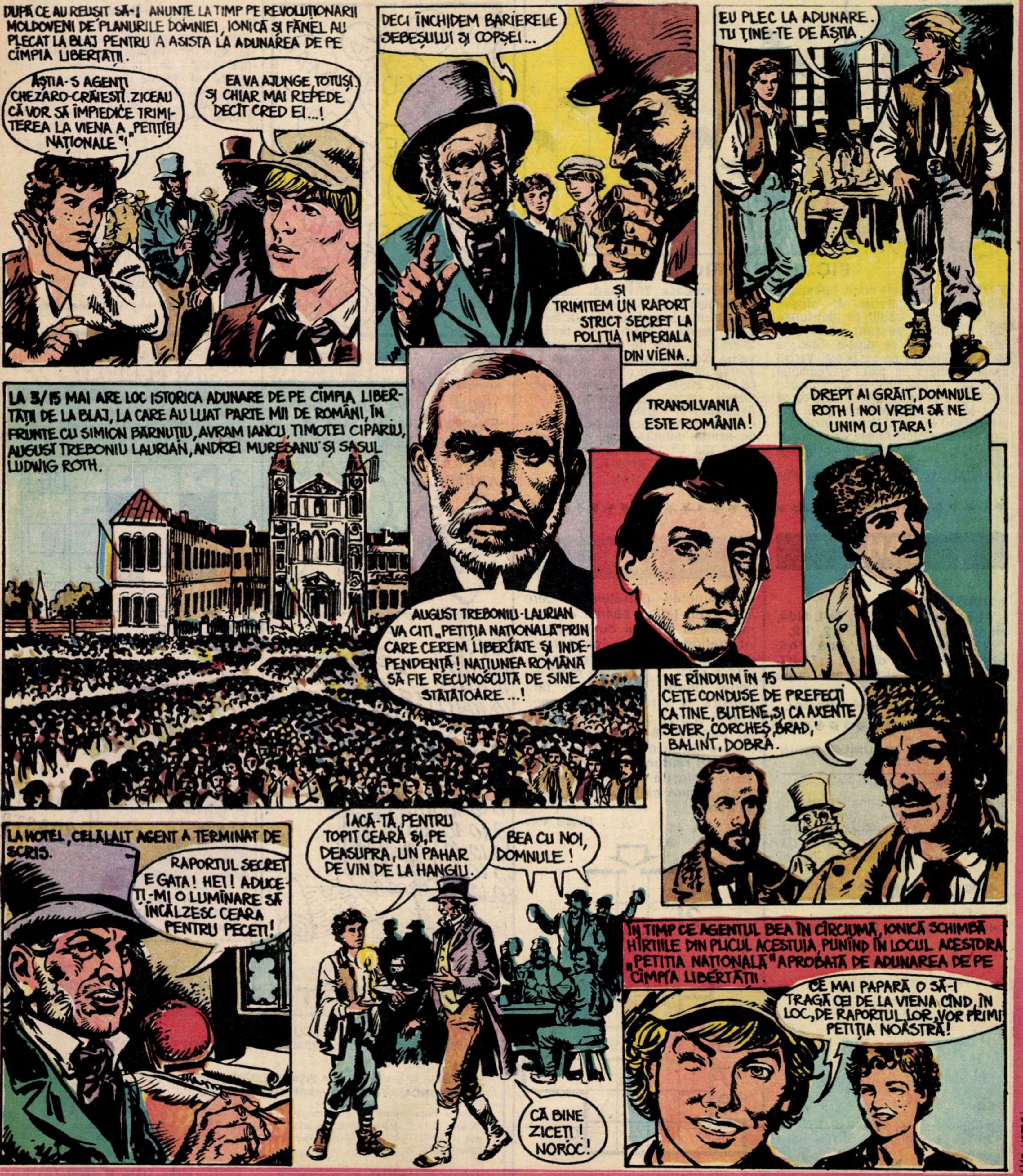
DUPĂ CE AU REUȘIT SĂ-I ANUNȚE LA TIMP PE REVOLUȚIONARII MOLDOVENI DE PLANURILE DOMNIEI, IONICĂ ȘI FĂNEL AU PLECAT LA BLAJ PENTRU A ASISTA LA ADUNAREA DE PE CÎMPIA LIBERTĂȚII.
AȘTIA-S AGENȚI CHEZARO-CRĂIEȘTI. ZICEAU CĂ VOR SĂ ÎMPIEDICE TRIMITEREA LA VIENA A „PETIȚIEI NAȚIONALE"!
EA VA AJUNGE, TOTUȘI. ȘI CHIAR MAI REPEDE DECÎT CRED EI...!
DECI ÎNCHIDEM BARIERELE SEBEȘULUI ȘI COPȘEI...
ȘI TRIMITEM UN RAPORT STRICT SECRET LA POLIȚIA IMPERIALĂ DIN VIENA.
EU PLEC LA ADUNARE. TU ȚINE-TE DE AȘTIA.
LA 3/15 MAI ARE LOC ISTORICA ADUNARE DE PE CÎMPIA LIBERTĂȚII DE LA BLAJ, LA CARE AU LUAT PARTE MII DE ROMÂNI, ÎN FRUNTE CU SIMION BĂRNUȚIU, AVRAM IANCU, TIMOTEI CIPARIU, AUGUST TREBONIU LAURIAN, ANDREI MUREȘANU ȘI SASUL LUDWIG ROTH.
AUGUST TREBONIU-LAURIAN VA CITI „PETIȚIA NAȚIONALĂ" PRIN CARE CEREM LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ! NAȚIUNEA ROMÂNĂ SĂ FIE RECUNOSCUTĂ DE SINE STĂTĂTOARE...!
TRANSILVANIA ESTE ROMÂNIA!
DREPT AI GRĂIT, DOMNULE ROTH! NOI VREM SĂ NE UNIM CU ȚARA!
NE RÎNDUIM ÎN 15 CETE CONDUSE DE PREFECȚI CA TINE, BUTENE, ȘI CA AXENTE SEVER, CORCHEȘ, BRAD, BALINT, DOBRĂ.
LA HOTEL, CELĂLALT AGENT A TERMINAT DE SCRIS.
RAPORTUL SECRET E GATA! HEI! ADUCEȚI-MI O LUMINARE SĂ ÎNCĂLZESC CEARA PENTRU PECEȚI!
IACĂ-TĂ, PENTRU TOPIT CEARĂ ȘI, PE DEASUPRA, UN PAHAR DE VIN DE LA HANGIU.
BEA CU NOI, DOMNULE!
CĂ BINE ZICEȚI! NOROC!
ÎN TIMP CE AGENTUL BEA ÎN CÎRCIUMĂ, IONICĂ SCHIMBĂ HÎRTIILE DIN PLICUL ACESTUIA, PUNÎND ÎN LOCUL ACESTORA „PETIȚIA NAȚIONALĂ" APROBATĂ DE ADUNAREA DE PE CÎMPIA LIBERTĂȚII.
CE MAI PAPARĂ O SĂ-I TRAGĂ CEI DE LA VIENA CÎND, ÎN LOC DE RAPORTUL LOR, VOR PRIMI PETIȚIA NOASTRĂ!

(Va urma)

Cutezătorii

EVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR:

- *Reportajul săptămînii: la faza pe țară a concursurilor școlare pe discipline de învățămînt*
- *Constelația siderurgiei*
- *O școală a campionilor*
- *Olguța vă sfătuiește*

Itinerare arheologice
MOLDOVENE

18

JOI, 5 MAI 1988,
ANUL XXII (NR. 1073)

CADRAN POLITIC

Întiiul de Mai a fost întîmpinat, și în acest an, pe întreg cuprinsul patriei, sub semnul unității depline în jurul partidului, cu hotărîrea întregului nostru popor de a acționa pentru făurirea unui viitor luminos, pentru libertate și pace în lume. Faptele și realizările ce îmbogățesc mereu chipul înfloritor al patriei dau expresie spiritului de angajare revoluționară, abnegației cu care oamenii muncii din uzine și de pe ogoare, de pe șantiere și din laboratoare înfăptuiesc cutezătoarele obiective stabilite de Congresul al XIII-lea privind edificarea unei economii moderne, competitive, potrivit cerințelor revoluției tehnico-științifice, ale noii revoluții agrare.

În acest climat de intensă și rodnică activitate creatoare în care întreaga națiune acționează pentru realizarea importantelor sarcini prevăzute pe 1988, an hotărîtor al actualului cincinal, s-a desfășurat în Capitală, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, adunarea festivă consacrată aniversării zilei de 1 Mai. Participanții la adunare au reafirmat simțămintele de dragoste, de aleasă considerație și fierbinte recunoștință ale tuturor cetățenilor țării față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru prodigioasa activitate desfășurată, cu exemplară dăruire și abnegație revoluționară, în slujba partidului, a patriei și poporului, a cauzei socialismului și a păcii. Au fost exprimate prețuirea și adîncul respect față de tovarășa Elena Ceaușescu, militant de frunte al partidului și statului, eminent om de știință de largă recunoaștere mondială, care se bucură de înaltă apreciere pentru contribuția deosebită la înflorirea patriei, la afirmarea în lume a nobilelor valori ale științei, învățămîntului și culturii românești.

În cadrul adunării festive a fost subliniat faptul că ziua de 1 Mai constituie pentru comuniștii români, pentru toți oamenii muncii din România o aleasă sărbătoare de cinstire a trecutului glorios de lupte și jertfe ale poporului român pentru libertate și o viață demnă, un fericit prilej de a da expresie legitimei mîndrii față de grandioasa operă de construcție a socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie. Au fost evidențiate momentele esențiale ale luptei pe care clasa muncitoare din țara noastră, condusă de partidul comunist, a desfășurat-o pentru afirmarea unității sale, a solidarității internaționale, pentru independența, integritatea și suveranitatea României, pentru pacea întregii lumi. Între acestea se înscrie, ca o luminoasă mărturie a avîntului revoluționar, ca o strălucită pagină de dăruire patriotică, puternica demonstrație muncitorească, antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1939 – în pregătirea și desfășurarea căreia un rol determinant l-au avut tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu. Unitatea de luptă și acțiune a clasei muncitoare, sub conducerea Partidului Comunist Român, avea să-și găsească noi și viguroase manifestări ce au asigurat victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

De peste patru decenii, de cînd patria noastră a devenit o țară a muncii libere, ziua de 1 Mai reprezintă un moment de evidențiere a succeselor pe care eroicul nostru popor le înregistrează în activitatea neobosită pentru făurirea propriului destin comunist. Din marele bilanț al înfloririi patriei se detașează strălucitele împliniri din ultimii 23 de ani – perioadă care se înscrie în conștiința națiunii drept cea mai bogată în înfăptuiri din istoria țării, denumită cu mîndrie Epoca Nicolae Ceaușescu.

Sărbătorind ziua de 1 Mai, comuniștii, toți oamenii muncii din întreaga țară, puternic mobilizați de îndrumările și chemările tovarășului Nicolae Ceaușescu, și-au exprimat hotărîrea de a acționa, cu cea mai înaltă responsabilitate și exigență pentru înfăptuirea integrală, la toți indicatorii, a prevederilor planului pe acest an și pe întregul cincinal, a mărețelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului.

*

Relațiile de prietenie româno-cehoslovace, dinamismul și perspectivele ample de dezvoltare a colaborării multilaterale au fost din nou reliefate de rezultatele vizitei prietenești de lucru pe care, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Republicii, a întreprins-o în țara noastră tovarășul Milos Jakes, secretar general al C.C. al P.C. din Cehoslovacia. Spiritul de prietenie, de stimă și prețuire reciprocă ce caracterizează relațiile româno-cehoslovace și-a găsit o nouă expresie prin solemnitatea în cadrul căreia tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost înmînat, de către tovarășul Milos Jakes, Ordinul „Leul Alb", clasa I cu colan, cea mai înaltă distincție de stat a R.S. Cehoslovace, conferit pentru contribuția adusă la dezvoltarea colaborării dintre cele două partide și țări, la promovarea cauzei generale a socialismului, a păcii în lume. Noul dialog la nivel înalt a pus în evidență importante resurse menite să contribuie, în continuare, la întărirea prieteniei româno-cehoslovace, în interesul cauzei generale a socialismului, a păcii și înțelegerii în Europa și în întreaga lume.

CEAUȘESCU
ROMÂNIA VIITORUL

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, conştiinţa revoluţionară a poporului

8 MAI. Zi măreaţă, zi de lumină, încrustată cu nepieritoare litere roşii în marea carte a trecutului patriei; zi în care, în urmă cu 67 de ani, au început lucrările istoricului congres muncitoresc ce a statuat făurirea Partidului Comunist Român. Făurit în mai 1921 — la vremea cînd dădeau cireşii în floare, cum nota un martor al evenimentelor, partidul şi-a legat strîns, indisolubil numele de lupta poporului pentru împlinirea celor mai înalte idealuri, de toate biruinţele obţinute pe acest drum.

Vreme de mai bine de două decenii, partidul s-a aflat în fruntea luptei împotriva asupririi şi inegalităţilor sociale, în fruntea luptei pentru o viaţă mai bună şi mai dreaptă, pentru largi drepturi şi libertăţi cetăţeneşti. Cu neasemuit eroism, cu neabătută consecvenţă, cu exemplară clarviziune, partidul a condus lupta clasei muncitoare, a întregului popor pentru apărarea independenţei şi integrităţii teritoriale a patriei, grav primejduite, începînd cu deceniul al patrulea, de politica agresivă a statelor fasciste şi revizioniste.

O minunată pagină de abnegaţie revoluţionară, de hotărîre de luptă, de înalt spirit patriotic a înscris în acest sens marea demonstraţie antifascistă şi antirăzboinică din 1 Mai 1939, la pregătirea şi desfăşurarea căreia o contribuţie determinantă au adus tovarăşul Nicolae Ceauşescu, tovarăşa Elena Ceauşescu. Sub conducerea partidului comunist s-a desfăşurat revoluţia de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă, declanşată în august 1944, a cărei strălucită biruinţă a fost asigurată de coalizarea pe o unică platformă de luptă a tuturor forţelor patriotice, democratice ale ţării, coaliţie realizată în jurul şi prin statornica şi susţinuta activitate patriotică a partidului comunist. În noul timp al ţării, inaugurat în august 1944, partidul comunist a fost forţa dinamizatoare a procesului revoluţionar, a luptei pentru înlăturarea vechilor rînduieli şi trecerea la construirea societăţii socialiste.

În viaţa partidului, în viaţa patriei, Congresul al IX-lea, cînd în fruntea partidului a fost ales tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a marcat începutul unui nou făgaş, căci prin istoricele sale hotărîri, prin spiritul nou, creator insuflat activităţii partidului, întregii opere de construcţie socialistă, marele forum comunist din iulie 1965 a mobilizat larg energiile şi puterea de creaţie a poporului, asigurînd străbaterea, într-un răstimp scurt, a unui glorios drum pe calea progresului şi civilizaţiei socialiste. În ultimii 23 de ani, forţa economică a patriei a sporit în ritmuri fără precedent. S-a purtat cu exemplară stăruinţă bătălia pentru înnoirea şi modernizarea necontenită a forţelor de producţie, asigurîndu-se totodată amplasarea armonioasă a acestora pe întreg cuprinsul românesc. Pe plan social-politic s-au perfecţionat necontenit formele de organizare şi conducere a societaţii. S-a acţionat susţinut pentru dezvoltarea conştiinţei noi, revoluţionare. Ţara a dobîndit un uriaş prestigiu internaţional, graţie politicii sale principiale, constructive, rodnicelor sale demersuri şi iniţiative politico-diplomatice destinate rezolvării problemelor lumii contemporane în consens cu aspiraţiile de pace şi progres ale popoarelor.

În inima şi conştiinţa tuturor fiilor patriei tot acest lung drum, marcat de adînci prefaceri revoluţionare, de istorice înfăptuiri este nemijlocit legat de activitatea partidului, de noua concepţie privind rolul său în desfăşurarea procesului revoluţionar, concepţie al cărei iniţiator şi promotor este secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. În lumina acestei concepţii, partidul reprezintă însuşi centrul vital al naţiunii, de la care emană energia şi lumina ce pun în mişcare întregul angrenaj social.

În anii care au urmat Congresului al IX-lea, s-a acţionat neabătut pentru întărirea partidului, pentru perfecţionarea calitativă a funcţiilor sale şi a modalităţilor de exercitare a acestora, pentru păstrarea tinereţii şi vigorii revoluţionare. Aşa cum aprecia tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 28—29 martie a.c., astăzi partidul nostru se înfăţişează ca un partid puternic, unit, tînăr. El este puternic prin numărul membrilor săi — peste 3,7 milioane —, prin compoziţia sa, prin înaltele calităţi morale şi politice ale comuniştilor, prin spiritul revoluţionar sub semnul căruia îşi desfăşoară întreaga lor muncă. El este puternic prin unitatea rîndurilor sale. Partidul este puternic prin capacitatea sa de a elabora o linie strategica riguros ştiinţifică ce răspunde în cel mai înalt grad nevoilor şi intereselor ţării, cerinţelor fiecărui moment istoric. Partidul este puternic prin forţa organizaţiilor sale, prin increderea cu care este înconjurat de toţi fiii ţarii, prin ataşamentul lor faţă de politica partidului, prin amplul său dialog cu poporul, dialog a cărui expresie supremă o constituie vizitele de lucru întreprinse de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu în toate zonele ţării, întîlnirile pe care le au sistematic cu oamenii muncii — făuritorii tuturor bunurilor şi valorilor materiale şi spirituale din societatea noastră.

Aceste profunde adevăruri ale realităţilor româneşti de astăzi constituie suprema confirmare a evenimentului istoric de acum 67 de ani, a opţiunii din acel Mai 1921 dătător de încredere, de speranţe. Ele încununează existenţa glorioasă a partidului, de-a lungul căreia acesta s-a identificat permanent cu aspiraţiile poporului şi se aşază ca trainică temelie încrederii nestrămutate că în anii ce vor urma, sub conducerea partidului, se vor obţine noi şi strălucite izbînzi pe drumul spre viitorul comunist al patriei.

S. ARIEŞANU

Reportajul săptămînii:
la faza pe țară
a concursurilor școlare
pe discipline de învățămînt

CÎND PROFESORII NU AU NIMIC DE CORECTAT!

Ploiești... Brașov... Pitești... Constanța... Iași... Buzău... Oradea! Iată localități spre care, în vacanța de primăvară, au pornit numeroși pasionați de literatură, redutabili matematicieni, ambițioși fizicieni, pricepuți chimiști, iscoditori biologi, recunoscuți istorici, neîntrecuți geografi. În cele șapte municipii — care au găzduit copiii, cu multă dragoste și ospitalitate —, s-a desfășurat faza pe țară a tradiționalelor concursuri școlare pe discipline de învățămînt. Sute și sute de pionieri, pregătiți cu temeinicie și dăruire, s-au așezat în fața colilor albe de hîrtie nerăbdători să facă dovada însușirii depline a cunoștințelor dobîndite pînă acum la școală, să se întreacă cu cei mai buni colegi din țară. O competiție deosebită care a probat, încă o dată, faptul că școala românească modernă pregătește un tineret bine instruit, harnic, ale cărui talente sînt îndrumate, încurajate, cultivate cu multă grijă.

„Urcînd pe trepte de lumină, spre soare Ți-am recunoscut chipul, Țară!"

Aceste versuri fac parte dintr-o frumoasă poezie scrisă de **Ioana Șchiopu,** *pionieră în clasa a VI-a la Școala nr. 4 din* **Tîrnăveni,** *județul* **Mureș.** *La concursul de limba și literatura română, împreună cu* **Lelia Cioroianu** *și* **Andreea Moraru** *din* **București,** *Ioana s-a clasat pe primul loc! La lucrarea scrisă, desigur, nu i s-a pretins să scrie versuri. Și nici n-a făcut lucrul acesta. Numai că exprimarea ei din lucrarea despre balada Toma Alimoș este atît de frumoasă încît pare adevărată poezie.*

- Deși participi pentru întîia oară la un astfel de concurs, iată, ai obținut premiul întîi! Te așteptai? o întrebăm pe Ioana.

- Nu m-am gîndit decît să fac o lucrare bună, să obțin o notă mare. Sînt comandantă de unitate. Voiam ca și cei 1 379 de pionieri, colegii mei, să se mîndrească cu mine. Acum mă întorc acasă mulțumită.

Sorina, din nou printre premianți

Stăm de vorbă cu o participantă la concurs, care are și experiența anului trecut, **Sorina Laura Chiriac** din clasa a VII-a de la Școala nr. 3, **Slobozia.**

— Trebuie să recunosc că mi-am dorit din tot sufletul să iau un premiu, ne spune Sorina.

— Chiar primul?

— Nu, nu chiar primul... Sînt atît de bucuroasă, parcă plutesc!

— Subiectele de la concurs ți s-au părut dificile?

— Am avut de alcătuit o compunere cu tema „Dan, căpitan de plai" de Vasile Alecsandri, poem eroic. Bineînțeles, și gramatică. Ca să fiu mai originală, am compus lucrarea ca fiind a unui școlar mai mic pe care apoi eu am comentat-o, am completat-o. Mi-a plăcut subiectul și m-a cucerit propria mea idee!

O matematiciană pasionată de literatură!

Laura Andrei, elevă în clasa a VIII-a la Liceul Spiru Haret din **Tulcea,** va deveni, probabil, matematiciană, după cum ne-a mărturisit. Lucrul acesta însă n-a oprit-o ca, an de an, să participe la concursul de limba și literatura română. În clasa a VI-a a obținut premiul al doilea, într-a VII-a, o mențiune, iar acum — premiul întîi! Este bucuroasă, socotind că și-a învins propriile limite.

— Matematica mă atrage mult, mă face să gîndesc. Ori de cîte ori am de rezolvat un exercițiu, o problemă, sînt nerăbdătoare să găsesc soluțiile. Dacă însă citesc cîteva pagini dintr-un roman bun, lucrez mai spornic la matematică!

O echipă puternică

În dormitorul **argeșenilor** *este mare veselie. Vorbesc cu toții deodată, își dau mîna, se felicită, încearcă să-și reproducă fraze din lucrări. Fiecare din cei doisprezece participanți este deținător al unei distincții.* **Diana Miu** *din satul Stănești, clasa a VIII-a, a obținut premiul întîi!* **Dragoș Pătroi** *și* **Dorina Mihai** *din Pitești, premiul al doilea,* **Irina Vasilescu** *din Curtea de Argeș, premiul al treilea, ceilalți mențiuni. Diana își invită colegii s-o viziteze acolo, în satul ei de pe Rîul Doamnei. Este fericită că, întorcîndu-se în satul cu oameni destoinici, le va aduce și succesul hărniciei ei!*

ELENA MĂNESCU

LA ȘCOALA IUBIRII DE PATRIE

În sala de festivități a Liceului „Mihai Eminescu" din Buzău, cei 456 de participanți la Concursul național de Istoria României așteptau cu emoție sosirea membrilor comisiei centrale.

Nerăbdarea cu care cei aflați în sală — pionieri și liceeni —, așteptau să afle numele laureaților era tot mai mare. Președintele juriului, prof. univ. dr. Ștefan Ștefănescu, a curmat așteptarea, invitîndu-i pe cei mai buni dintre cei buni să li se înmîneze diplomele și premiile.

Primii dintre cei răsplătiți pentru strădania și pasiunea lor au fost cei dintr-a VIII-a. Pe locul I, la egalitate de puncte, s-au situat **Florina Fodac,** Școala nr. 2 **Cîmpina,** județul Prahova, **Corina Lupașcu,** Școala nr. 1 **Suceava,** și **Cristina Sîrbu,** Școala nr. 3 **Suceava.**

După premiere, Florina ne spunea că se aștepta la un premiu, dar nu îndrăznea să creadă că va fi chiar premiul întîi. Cu atît mai fericită a fost cînd membrii juriului au felicitat-o pentru modul original în care a tratat tema dată — „Formarea poporului român și a limbii române".

Corina Lupașcu era foarte mulțumită că, deși recentă, pasiunea ei pentru istorie i-a adus această mare satisfacție.

„Chiar dacă ar fi fost mai modestă participarea mea la acest concurs, ne spune cea de-a treia laureată, Cristina Sîrbu, pasiunea mea pentru istorie ar fi rămas constantă, pentru că istoria face parte din viața noastră, prin ea ne simțim legați de generațiile trecute și de cele viitoare".

C. CRĂCIUN

Florina

Corina

Cristina

FOTO REPORTER „Cutezătorii"

Grupul folcloric al Școlii din Șicula este renumit în județul Arad. Fotoreporterul Gheorghe Ardelean ne prezintă două dintre componentele acestuia, invitîndu-ne să admirăm frumusețea portului popular de pe aceste meleaguri.

Pionierii fotoreporteri Anca Molinescu și Dan Condreț, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din municipiul Slobozia, au încercat — și au reușit! — să realizeze un frumos portret al unui coleg mai mic, Sorin Popescu, din clasa I. Despre Sorin aflăm că este un talentat pictor și un pasionat al informaticii.

Cea mai nouă școală arădeană, Școala nr. 22, are și... cei mai harnici elevi! De altfel se vede și din fotografie: se înfrumusețează curtea și se amenajează baza sportivă.

Un zimbet prietenesc... pentru meteorologii din Tîrgoviște!

În Școala nr. 10 din Tîrgoviște, unde învață peste 2 000 de elevi, se cunoaște întotdeauna... prognoza timpului. De cele mai multe ori, nu „probabilă", ci chiar sigură! Aceasta pentru că micii meteorologi pe care vi-i prezentăm în imagine și-au luat cu adevărat rolul în serios. Astfel, la stația de amplificare a școlii se anunță zilnic starea vremii, se fac precizări despre evoluția acesteia atunci cînd se organizează excursii, drumeții, activități patriotice. Cum au ajuns prietenii noștri la astfel de performanță?

Stația meteo, constituită de ei cu ajutorul Stațiunii meteorologice din apropierea municipiului, este permanent supravegheată, ei știu să „citească" cu precizie aparatele de măsurare a temperaturii, a presiunii, a umidității, a puterii vîntului etc. și, desigur, să tragă concluziile ce se impun. Dacă doriți să aflați și alte amănunte despre felul cum lucrează acești pricepuți meteorologi, le puteți cere amănunte scriindu-le pe adresa Școlii nr. 10 din Tîrgoviște.

LA REDACȚIE A SOSIT O SCRISOARE

Stimată redacție,

Mă adresez dumneavoastră din dorința de a face cunoscută fapta frumoasă a unor copii.

Pe strada noastră locuiește o femeie în vîrstă și suferindă, Anica Vasile. În urmă cu cîteva săptămîni, noi, cîțiva vecini, ne-am gîndit ca, după orele de serviciu, să-i dăm o mînă de ajutor la îngrijirea curții și la amenajarea grădinii. Numai că, în ziua pe care o stabilisem pentru aceasta, nu mică ne-a fost surpriza să vedem curtea vecinei noastre strălucind de curățenie și grădina săpată, cu straturi frumos aranjate. Am dorit să știm cine au fost harnicii gospodari care ne-o luaseră înainte. I-am găsit la Școala nr. 2 din apropiere. Am aflat că sînt pionieri fruntași și la învățătură, și în activitățile gospodărești. Inimoșii pionieri se numesc **Liviu Giurgea, Costel Radu, Lucian Vanghele, Liviu Budileanu, Ștefania Ionescu, Mioara Iamandi,** *toți elevi în clasa a VII-a B. Împreună cu tovarășa profesoară* **Ionica Jipa** *au hotărît să rînduiască prin curte, să planteze flori și legume în grădina bătrînei.*

Am dori ca fapta lor frumoasă să fie cunoscută de toți pionierii și vă rugăm să transmiteți și în revistă felicitările noastre, pentru frumosul lor gest.

Maria Chioveanu
Măcin,
județul Tulcea

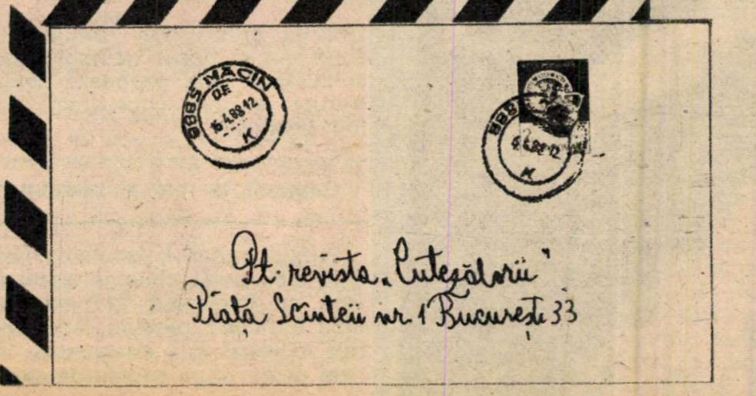

8885 MĂCIN
DE
16.4.88 12
K
8885
6.4.88 12
K

Pt. revista „Cutezătorii"
Piața Scînteii nr. 1 București 33

Ritm

Începutul celui de-al treilea trimestru școlar a însemnat pentru toți pionierii din întreaga țară un nou start în maratonul notelor bune și foarte bune și în realizarea unor interesante activități despre care corespondenții noștri s-au grăbit să ne scrie ● **O valoroasă descoperire arheologică,** constînd în obiecte de ceramică datînd din secolele XV-XVIII, au făcut membrii cercului de istorie al clasei a III-a A, de la Școala nr. 3, Pitești. Raluca Cioflan, comandanta detașamentului, ne scrie că toate aceste obiecte vor putea fi văzute în vitrinele muzeului școlar ● **„Știință, cercetare, producție"** este genericul sub care s-a desfășurat întîlnirea pionierilor agrobiologi de la Școala Fundulea, județul Călărași, cu cercetători de la Institutul de cercetare pentru cereale și plante tehnice din localitate. Întîlnirea a avut ca scop cunoașterea performanțelor unor noi soiuri de cereale și plante tehnice pe care le vor cultiva și ei pe lotul lor școlar ● **Din scrisoarea Gabrielei Patriche** aflăm că detașamentul clasei a V-a B de la Școala nr. 2, Moinești, și-a realizat angajamentul la muncă patriotică pe întregul an și este, totodată, fruntaș și în activitatea de întreținere a spațiilor verzi din jurul școlii. Felicitări! ● **Numeroși pionieri** de la școlile și de la C.P.Ș.P. din Galați au fost recent oaspeții pădurii Gîrboavele pentru a participa la concursul de orientare turistică dotat cu Cupa „Pionierul" ● **„E primăvară în țara mea"** se intitulează expoziția de artă plastică vernisată de curînd la Școala nr. 7 din Sibiu, în care sînt reunite cele mai frumoase lucrări ale membrilor cercului de pictură din școală ● **La Palatul pionierilor și șoimilor patriei** se lucrează intens pentru finalizarea lucrărilor înscrise pe agenda concursului „Start spre viitor". Navomodeliștii realizează, în miniatură, o dragă maritimă, un pasager fluvial și un transatlantic, iar aeromodeliștii aduc ultime retușuri unui aeromodel radiocomandat pentru transportat planoare.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

CONSTELAȚIA SIDERURGIEI

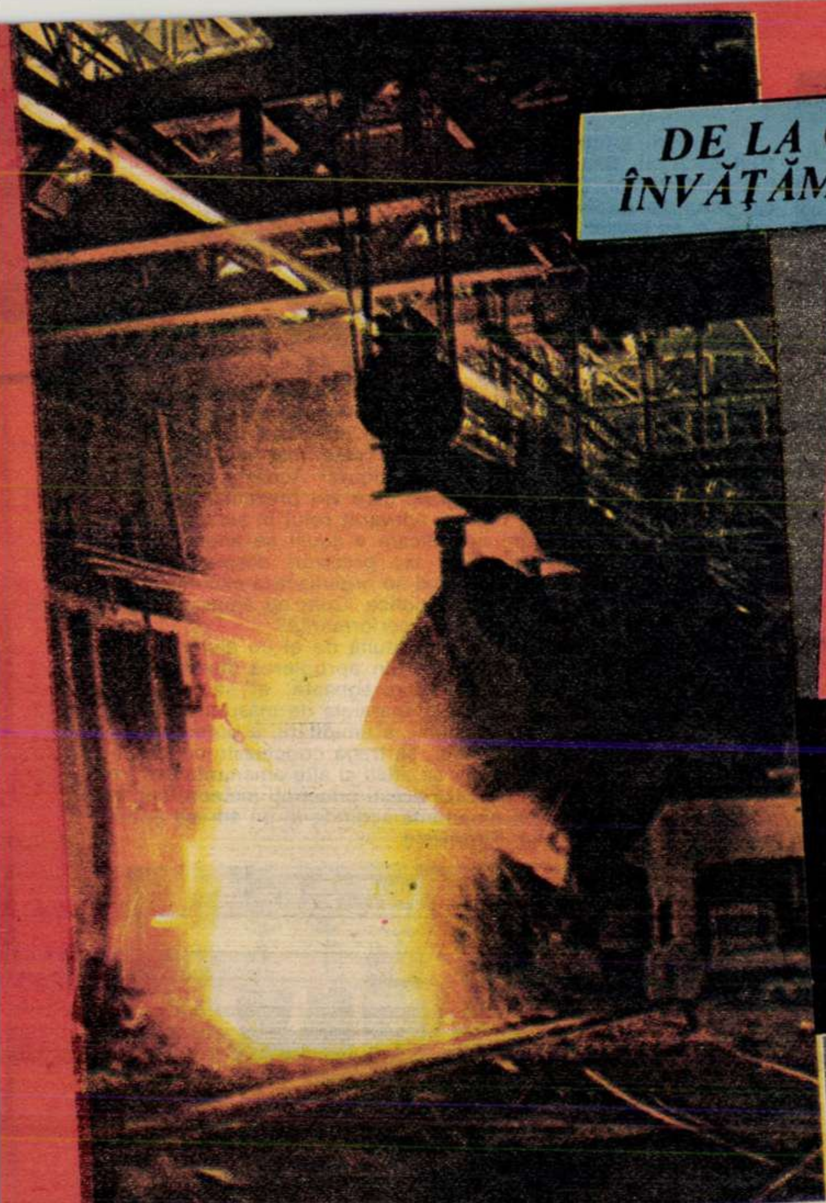

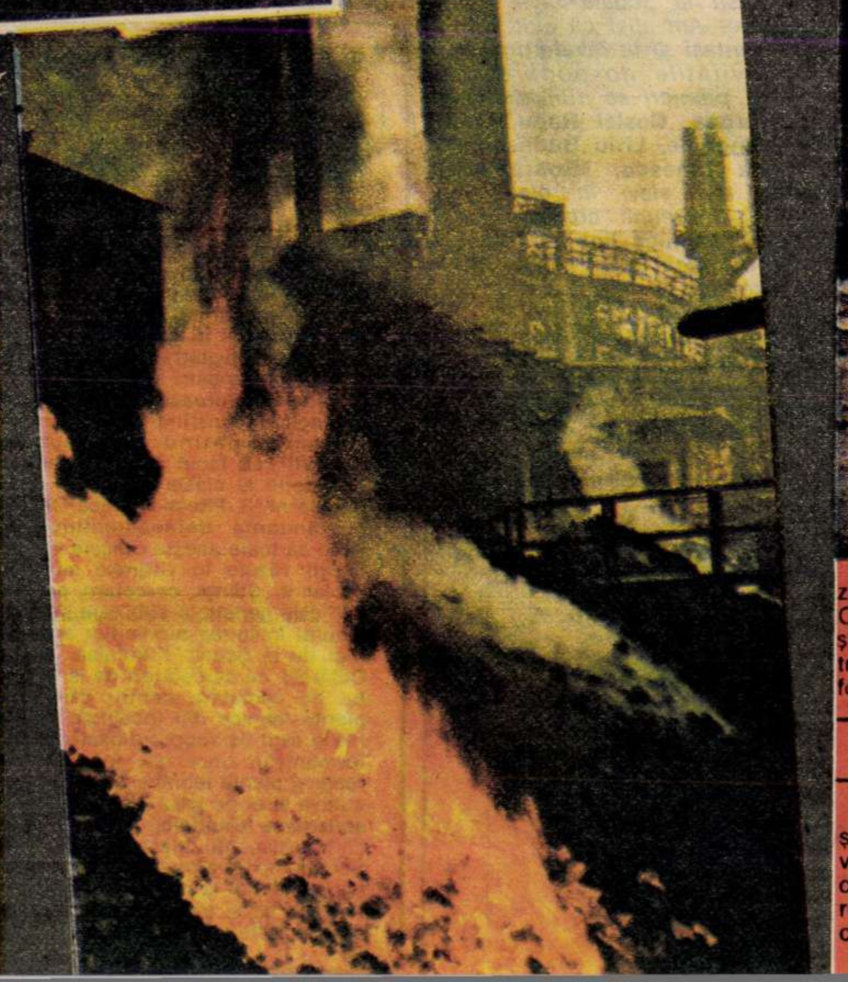

Civilizația metalului și-a făurit, în decursul vremurilor, temelii trainice pe întinsul patriei noastre. Din ele își trag seva izvoarele de oțel ale Hunedoarei și Reșiței, ale Galațiului, Tîrgoviștei și, de curînd, ale Călărașului, cetăți ale muncii și creației ce strălucesc astăzi în constelația siderurgiei românești. Numeroase mărturii pun în lumină iscusința cu care locuitorii acestor meleaguri au știut să ridice treptat, cu perseverență și cutezanță, caratele unui meșteșug străvechi la valoarea și complexitatea de acum a industriei oțelului ce stă la baza progresului patriei. Să răsfoim împreună filele istoriei de ieri și de azi pentru a consemna cîteva fapte și izbînzi ce s-au revărsat, mereu, din vetrele cuptoarelor incandescente.

De la primul furnal european...

Biografia metalurgiei europene înscrie la borna cu numărul unu a existenței sale un nume românesc. Este vorba de cuptorul înalt pentru topirea minereului de fier, descoperit la Ghelar, județul Hunedoara, datînd din secolul al IX-lea. Săpat în stîncă, pe „Valea Caselor", cuptorul întrunea caracteristicile unui adevărat furnal — așa cum se menționează și în modelul reconstituit aflat în Muzeul științelor din Londra — deoarece, spre deosebire de cele de pînă atunci, avea o înălțime mai mare, era căptușit cu material refractar și dispunea chiar de un coș de evacuare a gazelor. Din aceeași perioadă sînt cunoscute peste 80 de așezări în care prelucrarea fierului, bronzului și a metalelor prețioase este atestată ca o îndeletnicire permanentă a locuitorilor. Multe dintre așezările noastre păstrează și astăzi numele de „baia" (mină, centru de extragere și modelare a metalului): Baia Mare, Baia de Aramă, Baia de Fier, Baia de Criș etc. sau pur și simplu Baia.

Secolele ce urmează aduc mari prefaceri în arta prelucrării metalelor. Se descoperă noi procedee de elaborare a fontei și oțelului, se construiesc mari instalații și capacități de producție.

Astăzi industria noastră siderurgică se înscrie în ritmul înnoirilor ce au loc pe plan mondial. Țara noastră este unul din redutabilii producători de oțel din lume. Vetrele incandescente ne aduc, zi de zi, noi mărturii ale măiestriei celor ce dau viață milioanelor de tone de metal care alcătuiesc, în fiecare an, zestrea siderurgiei românești. Cine sînt ei, acești oameni bravi și curajoși care veghează neîntrerupt la gura cuptoarelor cu foc nestins?

Oamenii de azi ai oțelului

Primul popas îl facem la Reșița, aici unde chiar în această vară se împlinesc 217 ani de cînd furnalele, oțelăria, laminoarele lucrează fără întrerupere. În cele peste două secole de existență, oțelul Reșiței a făcut ocolul lumii, împreună cu produsele exportate de industria noastră. Metalul* cu marca Reșiței îl poartă structurile zvelte ale turnului Eiffel, podul lui Saligny, siluetele de metal ce arcuiesc peste apele magistralelor albastre ale țării.

Oțelăria

...Cînd am intrat în oțelărie, ne-a întîmpinat un peisaj mirific: imaginile de foc, jerbele de lumini, ca niște imense buchete de garoafe roșii, izbucneau mereu din gura cuptoarelor. Ne-am obișnuit însă repede, ajutați de maistrul Ion Bătrînca, cel care ne-a condus cu atenție la fiecare loc de muncă al oțelăriei reșițene. Ceea ce făceau muncitorii ni se părea opera unor eroi legendari. Ei stăpîneau cu iscusință focul, vegheau cu calm clocotul din cuptoare, dirijau drumul oțelului.

— De ce ați ales oțelăria? îl întrebăm pe maistrul Ion Bătrînca.

— Prima oară am fost impresionat de spectacolul acesta extraordinar care vă fascinează și pe voi acum. Apoi, văzînd că pot face și eu ceea ce au reușit „dascălii" și colegii mei, am rămas fidel oțelului și colectivului ce-l făurește. Atunci am înțeles eu exact și importanța muncii noastre, a oțelarilor, în procesul de dezvoltare a țării. Și așa, iată, au trecut 25 de ani...

— Și ați rămas tot tînăr...

— Da, asta poate și pentru că răspund încă de cuptorul nr. 1, al tineretului, unde și eu am ucenicit cîndva.

— Și cum sînt tinerii de azi?

— În procesul muncii s-au transformat și oamenii. Acum, tehnologiile sînt mai pretențioase decît în trecut, dar și tinerii sînt mai bine pregătiți. Nu mai este nici unul fără școală profesională, mulți dintre ei fiind absolvenți ai liceului metalurgic. Avem în combinat oțelari apreciați, buni specialiști, comuniști care știu să fie mereu în frunte, să cuteze mai mult.

Fiecare șarjă de oțel este, mereu, o nouă victorie, spun ei, cei care plămădesc metalul. Un adevăr ce ni se confirmă cu însuflețire și la Hunedoara. Aici unde lumea oțelului s-a îngemănat pentru totdeauna cu cea a orașului, astăzi întinerit din temelii. Fostul Tîrg de Fier — denumire pe care o purta în trecut datorită numeroaselor ateliere de prelucrat minereurile de fier — este astăzi o mare citadelă a siderurgiei noastre. La Hunedoara s-au construit în anii socialismului primele capacități moderne ale acestei industrii: furnalele de mare capacitate, laminoarele cu instalații automatizate, oțelării electrice. Metalul Hunedoarei avea să se întrupeze în turle pentru petrochimie, carene de nave maritime, în nenumărate piese necesare tractoarelor, autocamioanelor, excavatoarelor, macaralelor românești.

...De cum am pășit pe vatra fierbinte a combinatului hunedorean i-am căutat pe acei oameni vrednici cunoscuți în întreaga țară pentru măiestria lor. Sîntem pe platforma oțelăriei Siemens-Martin nr. 1. Forfotă caracteristică unei munci în care minute sau secunde cîștigate înseamnă zeci și sute de tone de metal în plus. Aici se umple pîntecele unui cuptor, dincolo se ia o probă din lava ce clocotește sau se adaugă minereuri și feroaliaje pentru a respecta calitatea oțelului stabilită în program. Ne apropiem de cuptorul nr. 4 unde se elaborase prima șarjă a acelei zile. Acum oțelul fierbea din nou, supravegheat cu atenție de topitorul șef Ioan Pop. Ce se petrece acolo, în baia de flăcări, la peste 1 500 grade Celsius?

— Oțelul este ca o ființă vie, trebuie să-l simți, să-i știi rostul, să înțelegi ce se întîmplă cu el dincolo de fierberea asta neîntreruptă. În cei aproape 30 de ani petrecuți aici în fața cuptorului am aflat multe din tainele oțelului. Acum avem și instalații automate de urmărire a elaborării, butoane, beculețe, indicatoare. Asta-i tehnică. Nu simte ca omul nașterea oțelului. Sufletul șarjei eu îl văd, după culoarea focului, după scînteile probei. Văd cu ochii și inima ce materiale mai trebuie, ce mai e de făcut. Niciodată o șarjă nu seamănă cu cealaltă, este fără pereche, și aicea-i frumosul, arta muncii noastre.

Da, pentru Ioan Pop a face oțel este ca și cînd ai da viață unei opere de artă. Adică pe lîngă talent trebuie să investești pasiune, să ai dragoste de meserie. Așa-i învață și pe cei doi tineri oțelari din echipa sa, Romulus Neamțu și Cornel Oprișa. În acest climat de muncă și cutezanță a crescut și inginerul Ioan Mureșan, șef de secție de schimb, sau Dumitrică Viorel care, la numai 26 de ani, a preluat conducerea cuptorului nr. 1.

...„Gata, pregătiți turnarea!" — se aude vocea acestui veteran al oțelului. Peste cîteva minute, scînteile unei noi șarje se prăvăleau cu repeziciune adunînd cu ele alte și alte tone de metal ce strălucesc în vatra hărniciei acestei cetăți a siderurgiei țării. La Hunedoara, arta plămădirii oțelului se transmite cu temeinicie și vigoare din generație în generație.

La cel mai mare furnal al țării

Sfîrșit de martie 1988, pe marea platformă siderurgică a Galațiului. De aici, țara întreagă a primit vestea unui succes ce încununează roadele unei experiențe de peste două decenii de muncă, pasiune și înflăcărată dorință de autodepășire. Pentru că dacă în acești ani vatra de oțel de la Dunăre a cunoscut un lung șir de premiere industriale, care au transformat-o în cel mai mare centru de producere a metalului din România, ceea ce s-a petrecut atunci, la 31 martie a.c., probează aceeași cutezanță și abnegație muncitorească de care au dat dovadă în nenumărate rînduri constructorii și siderurgiștii gălățeni. Este ziua în care ei au stabilit un nou record: acela de a face reparația capitală a celui mai mare furnal al țării în numai 120 de zile. Pentru „omologarea" acestui succes s-au avut în vedere realizările pe plan mondial ale unor firme cu bogată carte de vizită și, totodată, faptul că furnalul nr. 6 de la Galați — cel care a fost supus procesului de întinerire — face parte din rîndul primelor zece agregate de acest fel din lume. Cu o capacitate de 3 500 m.c., furnalul nr. 6 produce o cantitate de fontă mai mare decît realiza întreaga industrie metalurgică în anul 1965. De aceea, conștienți de faptul că nu doar fiecare zi, ci fiecare oră și chiar minut cîștigat vor aduce un important spor de metal, 6 000 de constructori au „luat cu asalt" instalațiile furnalului (ce a trebuit să intre în reparație capitală la termene dinainte stabilite) și, precum oțelarii, au lucrat în „foc continuu" încheind această operație într-un termen minim, de numai patru luni. Au fost montate în acest timp record mii de tone de utilaje, construcții metalice, s-au înzidit mii de cărămizi refractare, s-au instalat zeci de kilometri de cabluri electrice. Totul după un grafic ce a funcționat ca mecanismul unui ceasornic. Numai așa se putea obține performanța. Și ea nu s-a lăsat așteptată. De la furnalul nr. 6 primele cantități de fontă au luat drumul oțelăriei într-un timp record. Șuvoiul incandescent al metalului se revărsa și el acum, cu o forță proaspătă, adăugînd noi ritmuri puterii de care dispune siderurgia țării de a satisface cerințele de orice fel ale economiei naționale.

CONSTANTIN RĂDUȚ
Foto: **TUDOR CRISTEA**

DIN ISTORIA METALURGIEI ROMÂNEȘTI

● Primul furnal pentru fontă din țara noastră este construit la Oravița, în anul 1718. Avea capacitatea de 100 kg și funcționa cu mangal ● În 1771, pe vatra siderurgică a Reșiței se ridică două furnale pentru fontă ● Tot aici, în 1851 începe laminarea șinelor pentru calea ferată ● La Călan, în apropiere de Hunedoara, se înființează primele ateliere ale viitoarei întreprinderi metalurgice ● În 1813, Gheorghe Asachi introduce, în cadrul cursurilor de inginerie de la Școala tehnică din Iași, primele noțiuni de metalurgie ● Deși trecuseră numai 12 ani de la inventarea cuptoarelor „Martin" pentru elaborarea oțelului, la Reșița, în 1876, s-au construit instalații ce aplicau noul procedeu ● La București se înființează prima turnătorie de fontă în anul 1844 ● Hunedoara își înscria numele în rîndul producătorilor de metal în 1884 odată cu construcția primului furnal ● În 1937 intră în funcțiune o oțelărie din actuala Întreprindere „23 August" din București ● Primul cuptor „Martin" automatizat din țara noastră este dat în exploatare în anul 1956 ● Pe harta industrială a țării apar, în 1966, primele capacități ale Combinatului siderurgic de la Galați ● În ultimele două decenii alte două mari centre siderurgice, cele de la Tîrgoviște și Călărași, se adaugă în constelația side-

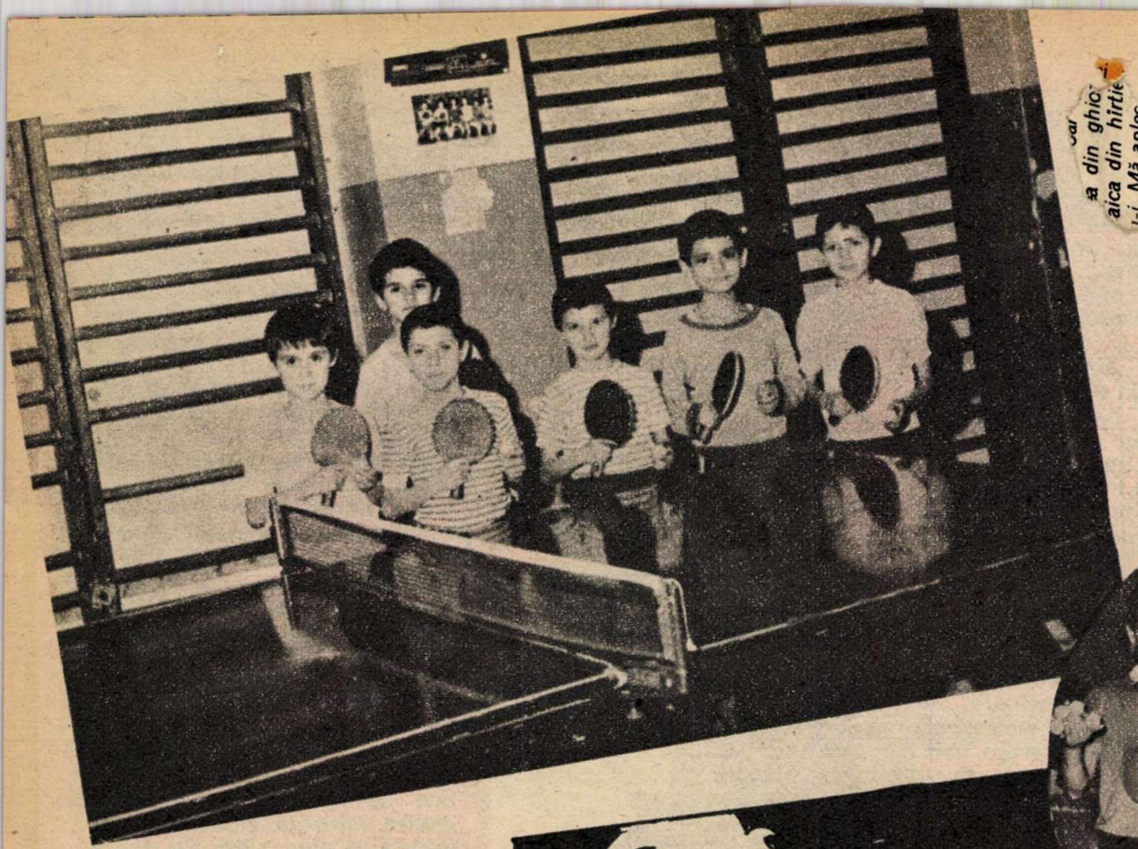

SPORT

O ŞCOALĂ A CAMPIONILOR

Funcţionînd pe lîngă Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Craiova, Clubul sportiv şcolar „Pionierul" îşi întemeiază prestigiul pe existenţa unui palmares bogat, de excepţie, numeroasele premii obţinute de membrii săi în exigente competiţii naţionale îndreptăţindu-ne să-l numim, fără nici o reticenţă, drept o autentică şcoală a campionilor.

Mai întîi să precizăm că această şcoală a campionilor este constituită dintr-o singură secţie — tenis de masă — la cîrma căreia se află destoinicul antrenor, prof. Virgil Bălan.

Spuneam „şcoală a campionilor". Să ne argumentăm spusele trecînd în revistă succesele anului 1987, an de vîrf în activitatea Clubului „Pionierul". După cum ne-a informat profesorul Virgil Bălan, în perioada de referinţă, cinci membri ai clubului au fost promovaţi în lotul republican de juniori, iar alţi şase au fost legitimaţi. Concursul republican de copii şi juniori a prilejuit, în faza sa finală, ocuparea unor importante locuri în clasament: la categoria 13—14 ani locul I, la categoria 10—12 ani, locul II. La individual, locurile I la ambele categorii de vîrstă au fost ocupate de pionierii craioveni.

Prestigioasa competiţie „Cupa şcolilor sportive" le-a oferit şi ea membrilor Clubului „Pionierul" posibilitatea afirmării prin obţinerea a nu mai puţin de patru locuri I.

Pe plan judeţean, prezenţa clubului se face simţită prin participarea susţinută la toate concursurile, cu cel puţin opt jucători. Beneficiarii direcţi ai activităţii clubului sînt, desigur, în primul rînd, membrii lui, care, sub exigenta „baghetă dirijorală" a profesorului Virgil Bălan îşi pun în valoare însuşirile fizice native şi îşi formează, totodată, acele însuşiri morale şi de caracter indispensabile oricărui sportiv de performanţă: perseverenţă, disciplină riguroasă şi, nu în ultimul rînd, colegialitate. Tineri ca: Răzvan Creţu, Irinel Căldăruşe, Elena Cojocaru, Laurenţiu Dîrment, Traian Ionescu, Ilie Găgeatu, Cătălin Negrilă, Florin Petrescu, Venera Roşca, Cristian Tol sînt numai cîţiva dintre cei pentru care Clubul „Pionierul" a constituit o adevărată „şcoală a vieţii" în alese calităţi fizice şi morale pe măsura exigenţelor ce stau în faţa tinerei generaţii din patria noastră.

IOANA DINULESCU

Casa pionierilor şi şoimilor patriei Craiova

CURS DE GIMNASTICĂ INDIVIDUALĂ

Zilnic, fiecare dintre voi, 10 minute de gimnastică

Setul 2, continuare

Exerciţiul 6

Din stînd depărtat, braţele pe şold, aplecarea trunchiului înainte pînă la orizontală (t1), revenire (t2). Dozare, de 8 ori.

Exerciţiul 7

Din stînd depărtat, braţele pe şold, răsucirea trunchiului spre stînga (t1), revenire (t2), răsucirea trunchiului spre dreapta (t3), revenire (t4). Dozare, de 8 ori.

Exerciţiul 8

Din stînd depărtat, braţele înainte, rotări de braţe înainte cu braţele întinse. Dozare, două serii a cîte 8 rotări de braţe.

Exerciţiul 9

Din culcat dorsal cu braţele pe lîngă corp şi picioarele ridicate la 45 de grade se execută forfecări de picioare. Dozare, două serii a cîte zece forfecări de picioare.

Exerciţiul 10

Din stînd cu braţele lateral, sărituri pe loc cu forfecarea picioarelor înainte şi înapoi. Dozare, de 8 ori.

6

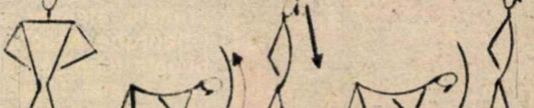

7

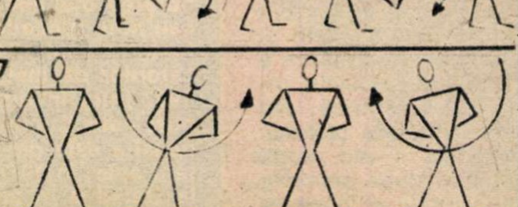

8

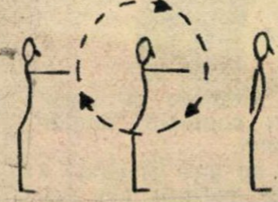

9

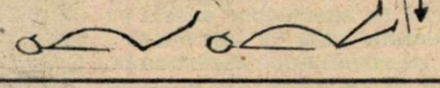

10

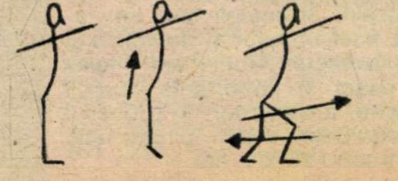

(va urma)

Ați întrebat? Vă răspundem!

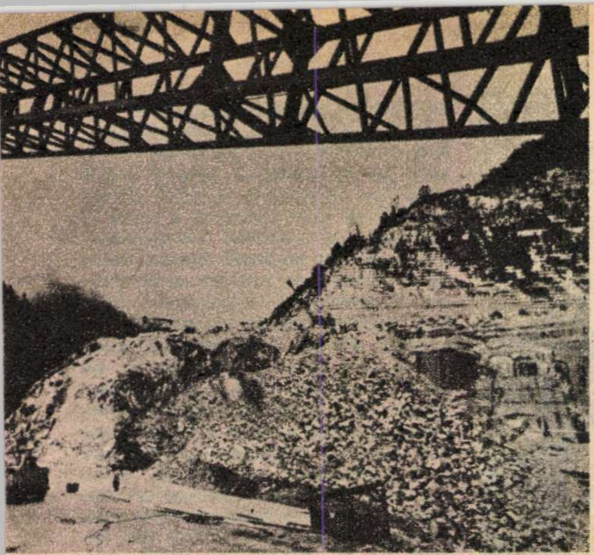

Marmură de Ruschița

• Unde și de cînd se exploatează marmura de Ruschița? vrea să știe ALEXANDRU COMAN din GIURGIU.

Pe versantul sud-estic al masivului muntos Poiana Ruscă întîlnim localitatea Ruschița, vestită pentru cariera de marmură. E cunoscută ca cea mai mare și mai modernă exploatare de marmură din țara noastră. Marmura de Ruschița, albă și roz, beneficiază de calități deosebite, întrecînd, de multe ori, chiar renumita marmură italiană de Cararra. Frumusețea ei face ca la majoritatea construcțiilor monumentale din țara noastră să se folosească marmura de Ruschița. Începuturile exploatării datează din 1883. În ultimii ani s-au perfecționat continuu metodele de extragere a marmurii. Cine vede acum cariera (în imaginea alăturată) are impresia unei uriașe piramide. Exploatarea se face acum în blocuri mari, cu mașini moderne și transport mecanizat.

De cînd există înghețata?

• Nici n-a început vara că ALINA SOLOMON, din PLOIEȘTI, ne și întreabă de cînd se prepară înghețata!

Încă de acum aproape 3 000 de ani, bucătarii înghețau sucul de fructe. Se spune că lui Alexandru Macedon îi plăcea să-și încheie masa cu un amestec de sucuri înghețate. Zăpada necesară preparării înghețatei provenea de pe culmile înalte ale ghețurilor veșnice.

În secolul al XIII-lea, celebrul călător Marco Polo a adus din China multe rețete culinare, între care și pe cea a înghețatei. Timp de aproape 400 de ani, gastronomii italieni au păstrat această rețetă în mare secret. Tot în acele vremuri, pentru mese festive se prepara un jeleu peste care se adăuga lapte, aromatizat cu sucuri de fructe bine înghețate. Un precursor al înghețatei! Iată și o altă rețetă, datînd din secolul al XVI-lea: în smîntînă puțin acidulată se amesteca zahăr, se adăugau boabe de struguri zdrobite, se modelau din acest amestec diferite figurine și se puneau la înghețat... afară. Se păstrau apoi în vase închise ermetic, înconjurate de gheață.

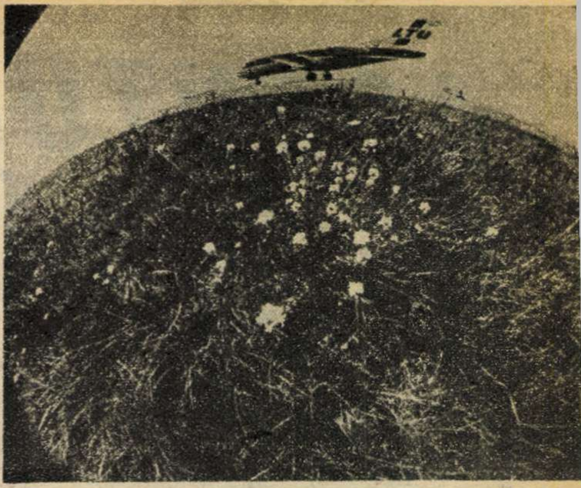

Prima fotografie... rotundă!

• Aș vrea să știu cînd a fost realizat primul instantaneu fotografic, întreabă ADRIANA PAPADOPOL din CONSTANȚA.

Primul instantaneu fotografic, realizat de un amator, în anul 1888, avea formă rotundă. Trei sferturi de secol mai tîrziu, fotografii redescopereau forma rotundă, folosind un obiectiv de 180 de grade, ce a fost realizat cu ajutorul calculatorului electronic. Noul obiectiv, care poate încadra în cîmpul său vizual, în același timp, atît picioarele fotografului, cît și Soarele de pe bolta cerului, a primit denumirea de „ochi de pește", din cauza formei sale. Ele reflectă imaginea ca o oglindă concavă, astfel încît spațiul ce depășește orizontul devine o cupolă imensă. Toate liniile drepte tind să se curbeze, rămînînd rectilinii numai acelea care trec prin centrul obiectivului. Ca exemplu, iată imaginea alăturată, realizată cu un astfel de obiectiv, pe un aeroport, unde se vede aterizarea unui avion.

* * *

Olguța vă sfătuiește

Tricotajul primăverii – vesta

Ați mai văzut veste tricotate în dungi, cu ornamente florale sau geometrice, multicolore. Dacă v-au plăcut, recuperați toate resturile de lînă pe care le aveți și, asortîndu-le, tricotați-vă singure – după schița alăturată – o vestă, pe care o veți purta în toate anotimpurile, fiind nu numai practică, ci și frumoasă, și modernă.

Ați observat că la acest tip de vestă nu veți face scăzături de subraț, tricotul rămînînd drept, tocmai pentru a da aspectul de umăr „căzut". Cînd mai aveți de tricotat ultimii 20 cm pînă la linia umărului, la marginile tricotului schimbați punctul de lucru pentru a face elasticul care marchează cele două deschideri pentru mîini.

Cum se lucrează decolteul vestei? Simplu. Împărțiți partea din față în două, lăsați în așteptare ochiurile dinspre dreapta și lucrați mai întîi partea stîngă, scăzînd, pentru decolteu, din două în două rînduri, primele două ochiuri luîndu-le împreună. După ce ați încheiat această parte, lucrați ochiurile lăsate în așteptare (deci dreapta), scăzînd tot din două în două rînduri, însă de data aceasta dați penultimul ochi pe andreaua dreaptă, tricotați ultimul ochi, peste care treceți apoi ochiul nelucrat.

Cînd și spatele este gata, încheiați vesta, apoi, la gît, ridicați, de jur-împrejur, ochiurile necesare pe patru andrele și lucrați un elastic de 4 cm. Marcați cu un fir de altă culoare ochiul din mijlocul decolteului și lucrați aceste ochiuri numai pe față. Primul rînd îl lucrați un ochi pe față, un ochi pe dos. În continuare, pe toate rîndurile, cînd ajungeți la ochiul marcat, îl treceți pe acesta și pe următorul pe andreaua dreaptă, fără a f lucrate, dar luîndu-le ca și cînd le-ați tricota împreună, adică de la stînga la dreapta, lucrați așa cum se prezintă, ochiul următor, peste care aplicați cele două ochiuri lăsate în așteptare (fig. 1).

Mici „secrete", utile în tricotaj, veți afla răsfoind paginile Olguței din Almanahul „Cutezătorii" 1988. Vă doresc spor la lucru!

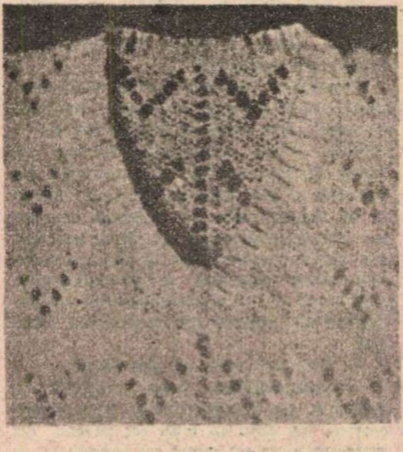

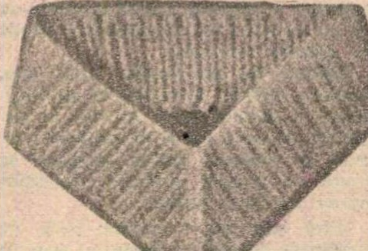

Fig. 1

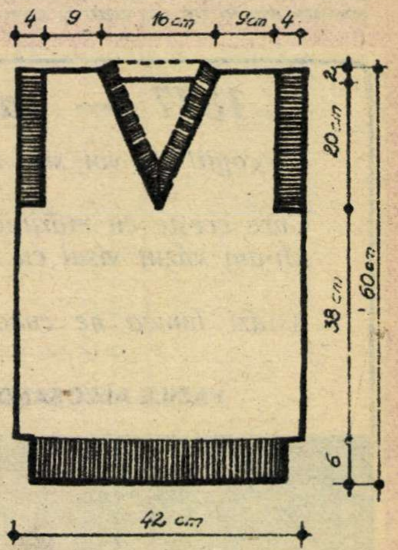

AGENTUL DE LEGĂTURĂ

Evocare de V. BÂRZĂ

De-a lungul întregii sale existențe, poporul nostru a dus o necurmată și dîrză luptă pentru independență, unitate și libertate, pentru apărarea ființei sale naționale și păstrarea integrității teritoriale în fața tendințelor expansioniste străine. În marile bătălii purtate pentru împlinirea acestor înalte idealuri, alături de luptătorii maturi au luat parte, de fiecare dată, și numeroși adolescenți și chiar copii. Animați de fierbintea dragoste față de patrie, asemenea oșteni - mici ca vîrstă, dar mari prin faptele lor de arme - au fost prezenți în toate momentele cruciale ale istoriei noastre, aducîndu-și contribuția la cucerirea independenței depline de stat a României, proclamată la 9 mai 1877; au participat alături de ostașii noștri la victoriile de la Oituz, Mărăști și Mărășești în 1917; au luptat cu eroism pentru înfrîngerea fascismului în cel de-al doilea război mondial. În evocarea de față vă prezentăm un asemenea tînăr erou, participant la războiul antihitlerist.

Ostașii Regimentului 3 infanterie ocupau un aliniament pe hotarul satului slovac Bohunice, în apropierea rîului Sikeniča. În încleștarea pe viață și pe moarte cu hitleriștii, regimentul suferise pierderi considerabile și acum, cu rîndurile rărite, în așteptarea întăririlor care urmau să sosească dintr-un moment într-altul, ostașii primiseră ordinul de a rămîne în apărare. Profitînd de acalmia temporară a luptelor, militarii acestei unități desfășurau, zi și noapte, o activitate febrilă: săpau tranșee, amenajau amplasamente pentru arme de tot felul, adăposturi și bordeie. Și tocmai cînd activitatea aceasta era în toi, au sosit și completările: erau tineri voluntari veniți din țară.

Cînd a dat cu ochii de noii recruți, comandantul unității, locotenent-colonelul Ștefan Dinescu, a simțit o strîngere de inimă. Unii dintre voluntari erau mult prea tineri, niște adolescenți abia trecuți de pragul copilăriei.

Ca pe toată linia frontului, și-n dispozitivul Companiei a 3-a era aceeași acalmie. Comandantul acestei subunități, locotenentul Gheorghe Pușcuță, tocmai inspecta lucrările de apărare. Intrat într-un adăpost săpat în malul unei rîpe, privirea i-a fost atrasă de chipul de băiețandru al unuia dintre soldații abia sosiți pe front:

— Ascultă, băiete, tu ești cumva copil de trupă?

— Nu, dom' locotenent — a venit prompt răspunsul. Sînt soldatul voluntar Ioan Cornel Durdunescu, agent de legătură!

Povestea acestui soldat-adolescent, care nu primise încă „botezul focului", era asemănătoare cu a celorlalți tineri voluntari. Venise pe front de bună voie, din ură față de fasciști și din dorința de a-și aduce și el contribuția la victoria asupra lor. Se împrietenise cu cîțiva uteciști pe care-i cunoscuse la întreprinderea unde lucrase și se-nscrisese, odată cu ei, în detașamentul voluntarilor din orașul de la poalele Tîmpei.

— Dar cîți ani ai, de fapt?

— Șaisprezece. I-am împlinit în toamnă, pe 2 octombrie. Dar vă raportez că știu să trag cu pușca, cu automatul și cu arma cu lunetă — a adăugat el repede, parcă temîndu-se să nu fie scos din dispozitiv și trimis în spatele frontului.

Băiatul nu se lăuda. Tatăl său, maistru militar, armurier la un regiment, îl dusese încă de mic în cazarmă, îl luase cu el în repetate rînduri la poligon unde învățase să tragă cu armele amintite, dovedindu-se un bun țintaș.

Zorii zilei de 1 martie 1945. Pe înălțimea notată pe hartă cu numele de Cota 498, hitleriștii aveau o poziție de apărare bine întărită. Ostașii Companiei a 3-a primiseră ordinul s-o cucerească. Atacul urma să fie dat prin surprindere, fără pregătire de artilerie.

Tiriș prin zăpadă s-au apropiat de pozițiile inamicului mai întîi pionierii, care au tăiat sîrma ghimpată și au deminat o fîșie de teren. Pe urmele lor au pornit, în aceeași liniște plină de încordare, ceilalți ostași. Tocmai în acel moment a sosit la companie și soldatul Durdunescu. Ca agent de legătură fusese trimis de la Batalionul 1 cu un ordin pentru comandantul companiei. Cum însă acesta, ocupat cu conducerea acțiunii, n-avea timp de el, Durdunescu și-a scos automatul de pe umăr și a intrat și el în dispozitivul atacatorilor. Deodată, explozia neașteptată a unei mine a sfărîmat liniștea din zori, trezindu-i pe hitleriști care numaidecît au deschis focul. „La atac, înainte!" a ordonat comandantul, cu toată puterea vocii sale. Ostașii români s-au ridicat din zăpadă și, cu strigăte de „ura!", s-au avîntat spre pozițiile inamice. Printre ei se afla și tînărul soldat voluntar Durdunescu. Trăgea cu automatul, rafală după rafală, și arunca cu grenade. Numai după ce rezistența hitleristă a fost înfrîntă și poziția cucerită, soldatul Durdunescu a putut să-i înmîneze locotenentului Pușcuță ordinul adus:

— Te-am văzut în luptă. Chiar că știi să tragi cu automatul! — i-a spus acesta zîmbind. Apoi, citind ordinul primit, i-a încredințat o nouă misiune: să-i conducă pe pionierii companiei la altă subunitate a regimentului, unde era urgentă nevoie de ei.

Numaidecît, Durdunescu a pornit la drum în fruntea grupei de ostași. Strecurîndu-se printre explozii și gloanțe, a ajuns la timp la destinație. Și aici, povestea s-a repetat întocmai: a nimerit chiar în momentul declanșării unui atac al ostașilor români, la care a luat parte și el.

Deseori veteranii tranșeelor au avut prilejul să-l vadă pe tînărul ostaș voluntar Ioan Cornel Durdunescu luptînd în primele rînduri. Zile și nopți în șir, prin viscole și ger, adolescentul în haine ostășești își îndeplinea exemplar misiunile încredințate. În aprigele lupte duse pentru eliberarea satului Vysoka, înfruntînd furtuna gloanțelor și schijelor, el a transmis numeroase ordine. La Cota 722, unde o subunitate a armatei noastre fusese încercuită și rezista eroic, printre cei care au contribuit la sfărîmarea cercului de foc inamic s-a aflat și el. Cu elan și dîrzenie a participat și la crîncenele bătălii desfășurate pentru cucerirea cotelor 566, 722, 606 și 618, precum și la luptele de stradă din satul Kopaniče. Pînă cînd, într-una din zilele primăverii lui 1945, în bătălia de pe rîul Horn, a fost rănit mortal...

Adolescentul în haine ostășești, animat de fierbinte dragoste de țară, s-a dovedit ca toți ceilalți tineri voluntari, ca toți ostașii armatei noastre care au luat parte la războiul antihitlerist, la înălțimea momentului istoric, luptînd cu hotărîre și dîrzenie, pînă la sacrificiul vieții, împotriva fascismului.

1877 — pagini de vitejie

O, copii! de voi sînt mîndru, simt acea mîndrie mare

Care crește cu mărirea unui neam în deșteptare.
Mi-am văzut visul cu ochii, de-acum pot să mor ferice!

Astăzi lumea ne cunoaște: **Român** *zice! Viteaz zice!*

VASILE ALECSANDRI — din „Odă ostașilor români"

„Escadronul"–pictură de N. GRIGORESCU

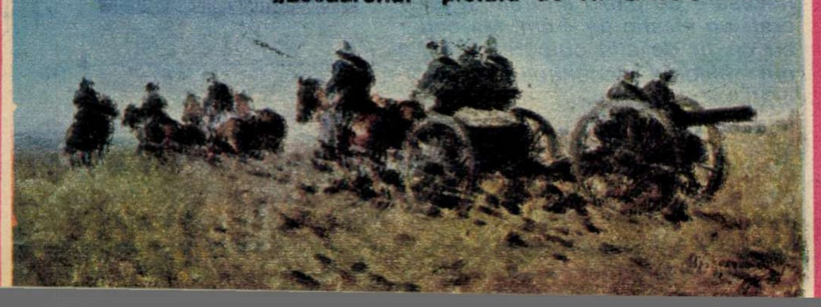

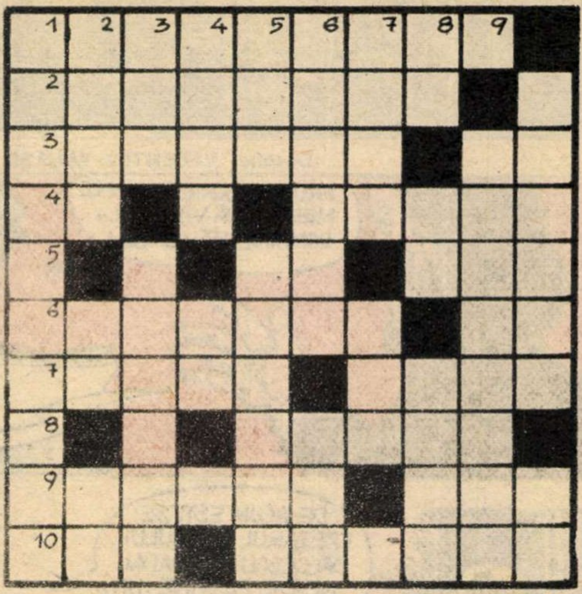

ORIZONTAL: 1) Cel mai mare centru urban din vestul României. 2) Stațiune de odihnă și tratament din județul Vîlcea. 3) Orașul lalelelor. Un dram de ironie! 4) În oală! În apropiere de Pauliș. 5) Atom dezintegrat. Pe primele locuri. 6) Localitate în județul Ilfov (sau în județul Prahova). În aut! 7) Trai. Iepurilă. 8) Disimulează. 9) Cantități. În carete! 10) Prin ea trec firele de urzeală. Peninsulă în sud-estul Asiei.
VERTICAL: 1) Comună în trecut, astăzi oraș în județul Argeș. 2) Comună în județul Hunedoara. Cu. Olt. 3) Fără lucru. Țară europeană. 4) Oraș în județul Arad. Rît! 5) Teren întins și fără denivelări. Anotimp. 6) Insulă. Se află peste tot. 7) Localitate în județul Harghita. Mamifer... de mare putere. 8) Radu Ion. De acord. Instituție bucureșteană. 9) Locuitori ai unei insule. 10) Plantă erbacee cu flori galbene-portocalii și miros pătrunzător. Dînsa.

Mihail Radu,
profesor,
Pitești

ARENA MATEMATICIENILOR

MILIONUL

Se știe că numărul un milion se scrie fie cu 7 cifre, fie cu 3, adică sau 1 000 000 sau 10^6. Dar milionul poate fi exprimat și în alte moduri; de exemplu, folosindu-se 5 de 4, sau 5 de 5, 5 de 6 etc. Ați fi în stare să exprimați milionul întrebuințînd 5 de 4, 5 de 5 sau 5 de 6?

Ing. Liviu Macoveanu

ȘAH

Diagrama:
Alb: Rh2, Da7, Nf7, pioni: f2, g3, h3;
Negru: Rh7, Tb1, Te5, Ng7, pioni: g6, h5.
Albul la mutare face mat după 3 mutări.

SĂRITURA CALULUI

Pornind dintr-un colț al desenului și folosind săritura calului, veți obține un aforism aparținînd marelui pedagog și gînditor umanist ceh J.A. Comenius (1592—1670).

N	N	E	I	M	C	N
S	T	I	A	I	N	I
I	T	V	N	I	V	E
A	U	T	A	D	C	D

Caleidoscop

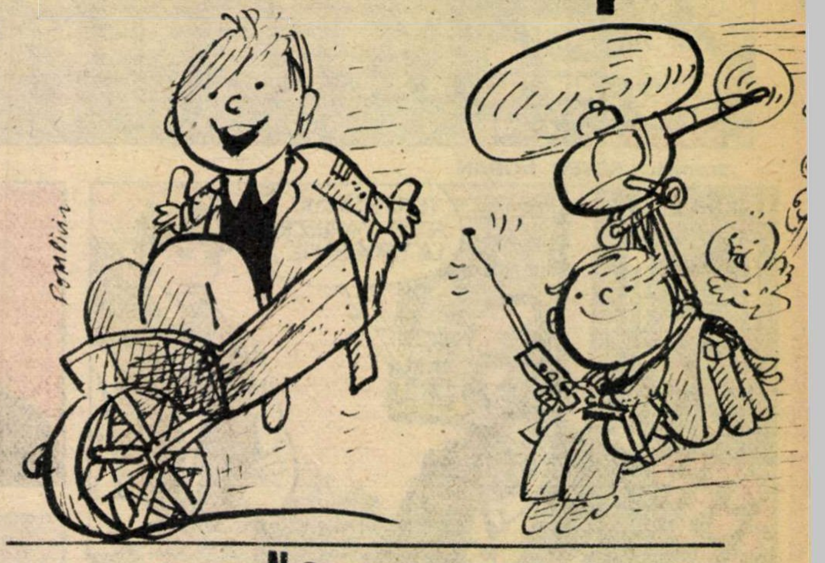

La desen
(Criptorebus: 6, 8)

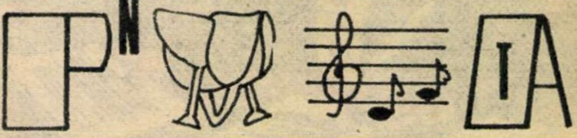

PROFESIONALĂ (Triverb: 5, 4, 8)

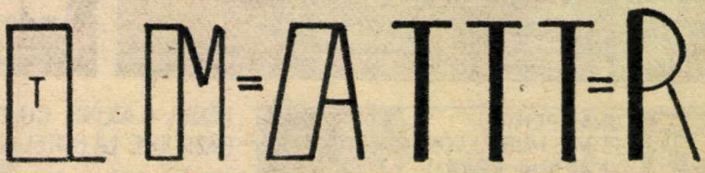

ÎNCERCAȚI!

Prin unirea corectă a celor zece silabe din desen, veți afla o maximă despre hărnicie aparținînd fabulistului grec Esop (secolele VII-VI î.e.n.).

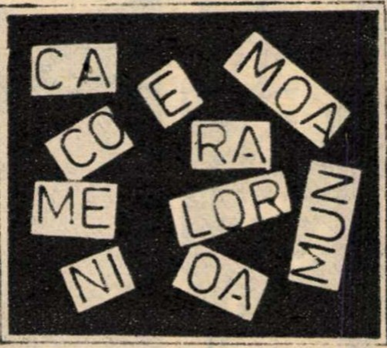

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

PIC... PIC.. PIC

1) Potop. Geam. 2) Uragan. Upu. 3) Hanorac. Oi. 4) Os. Revărsa. 5) Răpăit. 6) Tem. Af. 7) Toci. Acar. 8) Ipi. Ap. Lac. 9) Mo. Atacate. 10) Proverb. Er.

DESPRE ÎNVĂȚĂTURĂ

Răspuns: Școala cea mai bună e aceea în care înveți înainte de toate a învăța.

ȘAH — Soluția: 1... T: h2 + 2. R: h2 Dh6 + 3. Rg1 N: d4 +

Împărțire complicată?

Încercați să împărțiți suprafața figurii alăturate în două părți identice, în așa fel încît pe una din ele să se găsească toți pomii, iar pe cealaltă toate casele. Vă sînt necesare 9 linii drepte.

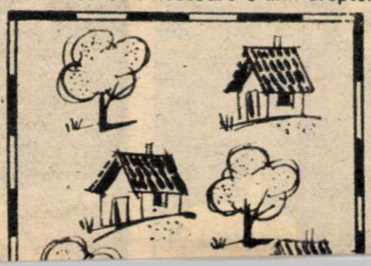

CAREU CU CIFRE

Folosindu-se numerele de la 1 la 16, fără nici o repetiție, completați pătrățelele astfel încît, adunînd fie pe orizontală, fie pe verticală sau pe diagonală, să rezulte 34.

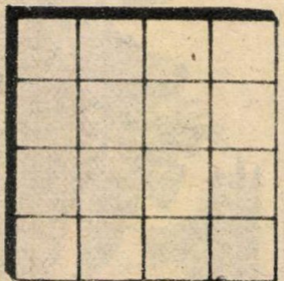

TICUȚĂ CEL UITUC

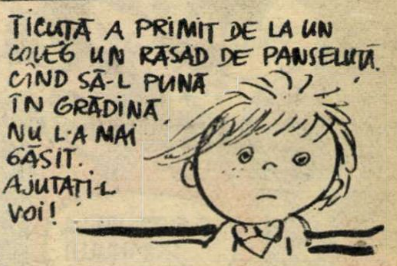
TICUȚĂ A PRIMIT DE LA UN COLEG UN RASAD DE PANSELUȚĂ. CÎND SĂ-L PUNĂ ÎN GRĂDINĂ, NU L-A MAI GĂSIT. AJUTAȚI-L VOI!

Foto: TUDOR CRISTEA

COPERTA NOASTRĂ

Instantaneu în biblioteca școlii nr. 190, București.

CUTEZĂTORII 18 Redacția revistelor pentru copii București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: CONSTANTIN DIACONU; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* IOAN DONCA; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* VIOREL SÂMPETREAN

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

MICUL TIPOGRAF

Scenariu: SEVER NORAN

Desene: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

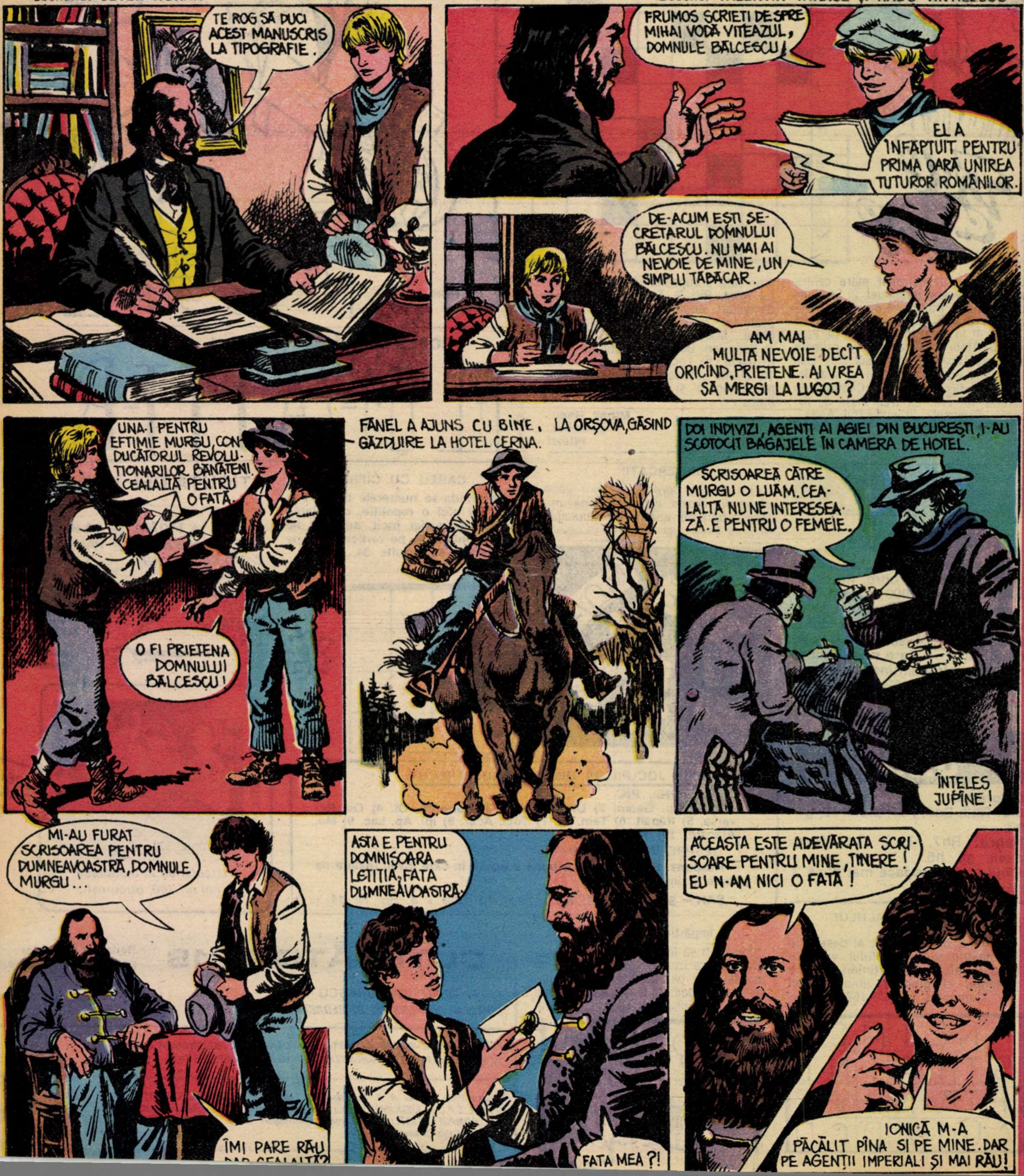
TE ROG SĂ DUCI ACEST MANUSCRIS LA TIPOGRAFIE.
FRUMOS SCRIETI DESPRE MIHAI VODĂ VITEAZUL, DOMNULE BĂLCESCU!
EL A ÎNFĂPTUIT PENTRU PRIMA OARĂ UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR.
DE-ACUM EȘTI SECRETARUL DOMNULUI BĂLCESCU. NU MAI AI NEVOIE DE MINE, UN SIMPLU TĂBĂCAR.
AM MAI MULTĂ NEVOIE DECÎT ORICÎND, PRIETENE. AI VREA SĂ MERGI LA LUGOJ?
UNA-I PENTRU EFTIMIE MURGU, CONDUCĂTORUL REVOLUTIONARILOR BĂNĂTENI. CEALALTĂ PENTRU O FATĂ.
O FI PRIETENA DOMNULUI BĂLCESCU!
FĂNEL A AJUNS CU BINE, LA ORȘOVA, GĂSIND GĂZDUIRE LA HOTEL CERNA.
DOI INDIVIZI, AGENTI AI AGIEI DIN BUCUREȘTI, I-AU SCOTOCIT BAGAJELE ÎN CAMERA DE HOTEL.
SCRISOAREA CĂTRE MURGU O LUĂM. CEALALTĂ NU NE INTERESEAZĂ. E PENTRU O FEMEIE.
ÎNTELES JUPÎNE!
MI-AU FURAT SCRISOAREA PENTRU DUMNEAVOASTRĂ, DOMNULE MURGU...
ÎMI PARE RĂU DAR CEALALTĂ?
ASTA E PENTRU DOMNIȘOARA LETITIA, FATA DUMNEAVOASTRĂ.
FATA MEA?!
ACEASTA ESTE ADEVĂRATA SCRISOARE PENTRU MINE, TINERE! EU N-AM NICI O FATĂ!
IONICĂ M-A PĂCĂLIT PÎNĂ ȘI PE MINE. DAR PE AGENTII IMPERIALI ȘI MAI RĂU!

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR :

- File din jurnalul unor zile record
- Performeri ai înălțimilor
- Prietenii adevărului științific
- Filatelie

19

JOI, 12 MAI 1988,
ANUL XXII (Nr. 1 074)

CADRAN POLITIC

Expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu privire la unele probleme ale conducerii activităţii economico-sociale, ale muncii ideologice şi politico-educative, precum şi ale situaţiei internaţionale, prezentată în şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c., se înscrie ca un eveniment politic de o deosebită importanţă în viaţa partidului şi a ţării, ca un moment de referinţă în amplul proces de edificare socialistă a patriei.

Pornind de la felul în care se desfăşoară activitatea de îndeplinire a planului, de înfăptuire a programului de construcţie socialistă în ţara noastră, precum şi de la o serie de schimbări în viaţa internaţională, secretarul general al partidului realizează o amplă analiză, de largă deschidere ştiinţifică, a perioadei concrete pe care o parcurge întreaga dezvoltare economico-socială a ţării în perspectiva anului 2000, pentru înfăptuirea obiectivului esenţial al actualului cincinal – trecerea României într-un nou stadiu, acela de ţară socialistă mediu dezvoltată.

Abordarea profundă, dialectică a unor probleme de mare însemnătate, cum ar fi rolul conducerii politice în dezvoltarea societăţii noastre, importanţa aplicării ştiinţei şi tehnicii în activitatea de conducere şi organizare, îmbinarea armonioasă a răspunderii individuale cu cea colectivă, afirmarea puternică a organismelor democraţiei muncitoreşti-revoluţionare, rolul organelor şi organizaţiilor de partid în promovarea spiritului revoluţionar, intensificarea activităţii politico-educative de formare a omului nou, reliefează cu pregnanţă gîndirea şi acţiunea revoluţionară ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu, puse în slujba ridicării României pe noi culmi de progres şi civilizaţie.

În multitudinea ideilor, tezelor şi orientărilor formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, un loc de deosebită importanţă îl ocupă conducerea economico-socială, perfecţionarea acesteia în dezvoltarea societăţii noastre în etapa actuală. Practica, experienţa îndelungată, de aproape 20 de ani, pe care o avem în funcţionarea sistemului democraţiei muncitoreşti-revoluţionare, a autoconducerii şi autogestiunii, demonstrează cu puterea faptelor – a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu – că nu mai este posibil ca activitatea complexă a economiei naţionale, a dezvoltării societăţii să fie rezolvată numai cu aparatul central, neglijîndu-se organele democratice din unităţi. În acest fel, condiţia esenţială a perfecţionării conducerii în etapa actuală constă în întărirea laturii sale democratice, în intensificarea preocupărilor pentru participarea efectivă a oamenilor muncii la dezbaterea şi soluţionarea problemelor din fiecare sector de activitate, pentru creşterea contribuţiei maselor populare, a întregului popor la conducerea societăţii.

Dezvoltarea spiritului de iniţiativă şi a răspunderii, angajarea deplină în rezolvarea problemelor din partea fiecărui om al muncii, întărirea ordinii şi disciplinei în muncă, în toate domeniile de activitate, creşterea competenţei sînt cerinţe de importanţă deosebită ale democraţiei de partid, ale democraţiei muncitoreşti-revoluţionare în general.

În întreaga noastră activitate, subliniază tovarăşul Nicolae Ceauşescu, trebuie să pornim de la hotărîrile Congresului al XIII-lea, ale Conferinţei Naţionale, de la prevederile generale ale politicii partidului nostru privind rolul determinant al ştiinţei şi învăţămîntului în dezvoltarea economico-socială. Înfăptuirea măreţelor obiective ale edificării socialiste a patriei nu pot fi înfăptuite decît pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale cunoaşterii umane în general, a legării strînse a ştiinţei cu învăţămîntul şi cu producţia, a ridicării continue a nivelului de cunoştinţe tehnico-profesionale ale tuturor oamenilor muncii.

Trecerea de la dezvoltarea extensivă la dezvoltarea intensivă, la realizarea unei noi calităţi în toate domeniile vieţii economico-sociale impune înfăptuirea neabătută a programului de organizare şi modernizare a activităţii de producţie, aşezarea fermă a producţiei pe baza autoconducerii, autogestiunii, autofinanţării, aplicîndu-se ferm noul mecanism economic.

În etapa actuală a construcţiei socialiste şi în perspectivă, creşte şi mai mult rolul politic conducător al partidului în toate domeniile activităţii economico-sociale. Unitatea ideologică, politico-organizatorică a partidului constituie garanţia supremă a creşterii rolului său conducător, al înfăptuirii tuturor marilor obiective cuprinse în Programul partidului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism.

Corespunzător cerinţelor ce se ridică în faţa activităţii ideologice, se subliniază în expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, muncii politico-educative îi revin răspunderi sporite privind făurirea omului nou, dezvoltarea continuă a conştiinţei revoluţionare. În acest sens, este necesar să se combată cu fermitate concepţiile retrograde, misticismul, să se formeze la toţi oamenii, la tineret o concepţie ştiinţifică despre viaţă, potrivit uriaşelor cuceriri ale ştiinţei, ale cunoaşterii umane. Activitatea de dezvoltare a conştiinţei revoluţionare, de formare a omului nou presupune, de asemenea, promovarea mai hotărîtă a principiilor de etică şi echitate socială, combaterea cu fermitate a egoismului şi individualismului, forme de înjosire a omului. Activitatea politico-educativă trebuie să pună cu putere în evidenţă justeţea politicii naţionale a partidului nostru, să contribuie la educarea întregului popor în spiritul frăţiei, al hotărîrii de a acţiona în deplină unitate, sub conducerea partidului, pentru îndeplinirea măreţelor obiective de dezvoltare a patriei.

Îndatoriri mari revin activităţii politico-educative privind dezvoltarea educaţiei patriotice, sădirea în conştiinţa tinerei generaţii, a întregului popor, a mîndriei faţă de măreţele realizări ale orînduirii noastre socialiste, a hotărîrii de a face totul pentru a contribui la înflorirea necontenită a patriei.

Analizînd probleme ale construcţiei socialismului în general, ale desfăşurării procesului revoluţionar mondial, tovarăşul Nicolae Ceauşescu subliniază că înfăptuirea cu succes a socialismului presupune o activitate cu caracter creator, potrivit condiţiilor istorice concrete specifice fiecărei ţări, ca şi cerinţelor fiecărei etape.

Cu privire la politica externă a ţării noastre, în expunere sînt reafirmate principiile orientării consecvente a partidului şi statului nostru de întărire a colaborării şi solidarităţii cu toate ţările socialiste, de întărire a relaţiilor cu ţările în curs de dezvoltare, de extindere a relaţiilor cu ţările capitaliste dezvoltate. La baza relaţiilor noastre cu alte state se situează principiile egalităţii, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, respectării dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă. Politica externă a partidului şi statului nostru exprimă dorinţa de pace a poporului român, hotărîrea României socialiste de a-şi aduce o contribuţie sporită la asigurarea păcii şi colaborării internaţionale, la înlăturarea războaielor de orice fel din viaţa omenirii.

În aceste zile, cînd în organele şi organizaţiile de partid sînt dezbătute conceptele, orientările şi indicaţiile tovarăşului Nicolae Ceauşescu ca teze ale viitoarei plenare a C.C. al P.C.R., toţi oamenii muncii, întregul nostru popor îşi exprimă înalta apreciere faţă de expunerea conducătorului partidului şi statului nostru, document de inestimabilă valoare teoretică şi practică, rod al gîndirii creatoare şi al spiritului revoluţionar ale celui mai iubit fiu al României socialiste.

O floare dăruită patriei

În fiecare zi,
O floare dăruiesc Patriei
Şi mîinilor care vibrează
În fiecare clipă prin muncă,
Părinţilor care-şi cresc copiii
În dragostea de ţară
Şi tuturor celor ce ştiu
Că ziua de mîine depinde de azi
Şi vouă, tuturor celor ce munciţi,
Şi care-mi ,citiţi gîndurile
În versurile închinate Patriei scumpe,
Patrie lumină, Patrie visare,
Patrie muncă, Patrie inimă.

COSMA NATALIA
clasa a VIII-a,
Tirgu Lăpuş, Maramureş

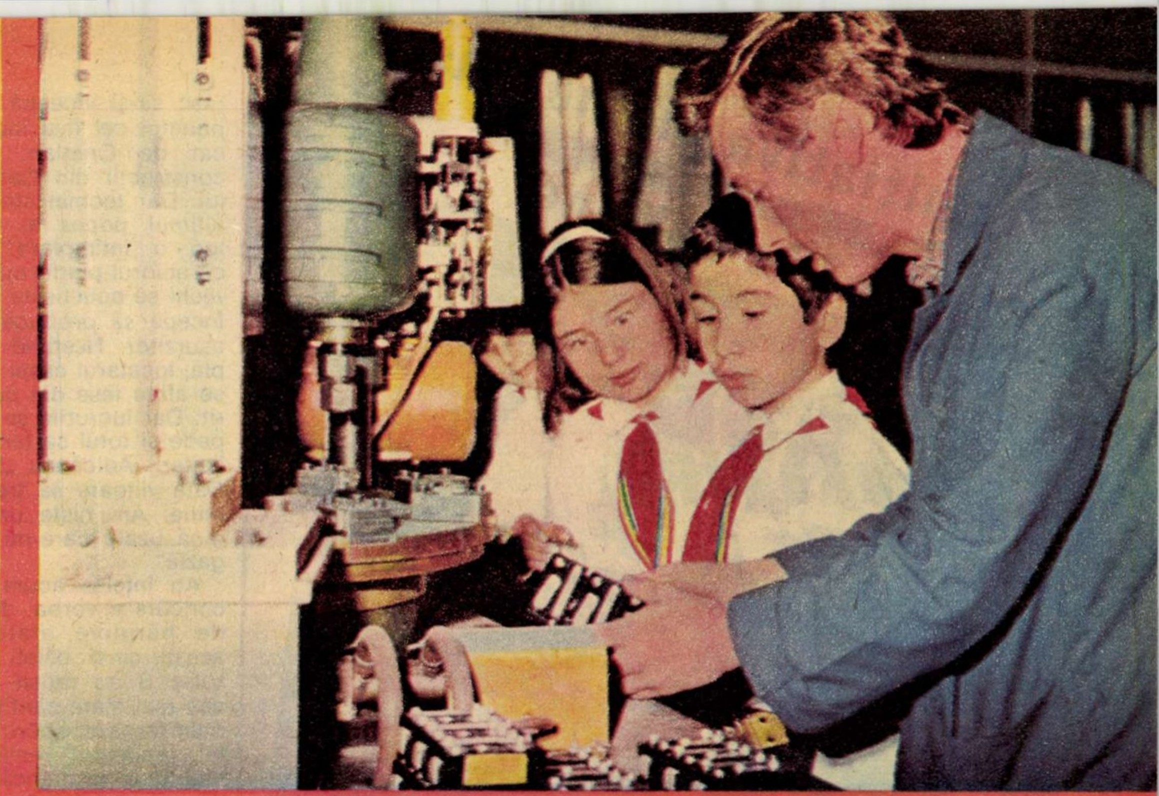

MUNCA FIECĂRUIA, IZVORUL BUNĂSTĂRII TUTUROR

Dintotdeauna omul a înţeles că tot ceea ce este fundamental în formarea şi dezvoltarea sa — viaţa, existenţa, prezentul, viitorul — depind de muncă, de cantitatea şi calitatea ei. El a creat unelte de muncă, le-a perfecţionat, le-a diversificat, apoi le-a modernizat continuu. A folosit energia sa fizică şi morală, spiritul său creator pentru a spori rodnicia muncii, fără de care, pe scara istoriei, nici o societate nu ar fi putut să progreseze.

Dacă munca este factorul hotărîtor în dezvoltarea fizică şi intelectuală a omului, este de la sine înţeles că şi modelarea conştiinţei sale, a comportamentului său, a concepţiilor morale înaintate se realizează tot în procesul complex al muncii. Desigur, împlinirea personalităţii umane presupune participarea unui complex de factori, între care integrarea într-un ansamblu armonios de valori, lărgirea orizontului ştiinţific şi cultural, modelarea unui comportament exemplar. Dar înainte de toate, începînd din copilărie şi din anii de şcoală, omul trebuie să înveţe să îndrăgească munca, să muncească efectiv.

Organizaţiile revoluţionare de copii şi de tineret, şcoala, familia, alţi factori educaţionali îşi unesc eforturile într-un amplu proces menit să asigure îndeplinirea unei sarcini de importanţă fundamentală trasate de partid: educarea copiilor, a tineretului prin muncă şi pentru muncă. Organizaţiei Pionierilor îi revine, în acest proces educaţional, un rol de cea mai mare însemnătate. Fiind de folos ţării şi poporului, participînd, după puterile vîrstei lor, la acţiuni de înfrumuseţare a oraşelor şi satelor, la plantarea pomilor, la unele munci agricole, pionierii învaţă, în procesul muncii, să devină oameni adevăraţi. Pentru că, aşa cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, „...munca este uriaşul laborator în care se plămădesc personalităţile cu adevărat proeminente, se afirmă talentele autentice, se făuresc capodopere — atît pe planul creaţiei materiale cît şi al culturii".

Ţara întreagă munceşte. În procesul muncii pentru ţară, în anii de după 23 August 1944, dar mai cu seamă în Epoca Nicolae Ceauşescu — perioada cea mai rodnică din istoria patriei noastre, inaugurată de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român — întreaga societate românească s-a schimbat din temelii. Poporul nostru a străbătut în toţi aceşti ani un glorios drum de muncă şi de împliniri revoluţionare ce se regăsesc, într-o nouă geografie economică şi într-un nou climat social, politic şi cultural. Totul s-a transformat. Au fost, nu metaforic, ci în modul cel mai propriu, mutaţi munţi din loc pentru a asigura noi surse de energie electrică, au fost schimbate cursuri de rîuri, s-au înălţat uzine cum nu au mai existat niciodată în România, între Dunăre şi Marea Neagră şi-a croit drum, prin munca oamenilor, „Magistrala Albastră", un impresionant canal de navigaţie pentru vapoare mari, la care se adaugă nenumăratele canale ale sistemului de irigaţii realizat în temeiul programului partidului de transformare a naturii. Şi ar mai fi de amintit metroul din Capitală, o lucrare modernă de mare complexitate, Transfăgărăşanul, o modernă autostradă peste un masiv muntos, ce vorbesc în modul cel mai semnificativ despre competenţa, hărnicia şi eroismul constructorilor români, despre forţa economică a ţării. Acestor măreţe realizări li se adaugă, de asemenea, noile locuinţe, ce au dat o înfăţişare nouă oraşelor şi satelor, în care s-au mutat mai bine de 80 la sută dintre locuitorii României socialiste, modernele lăcaşuri pentru unităţile de ştiinţă, învăţămînt şi cultură. Noul chip al patriei a fost transformat radical prin munca eroică a întregului popor, sub conducerea partidului.

În toţi aceşti ani, România a urcat, pe trepte dintre cele mai înalte de progres, de civilizaţie. Dar înainte, în viitor, se află alte trepte, mai înalte. Calea pe care o indică partidul, secretarul său general este limpede: **munca în folosul societăţii.** Munca fiecărui cetăţean, la orice vîrstă, este izvorul bunăstării tuturor. A munci pentru ţară este, pentru fiecare cetăţean, începînd de la vîrsta cravatei roşii cu tricolor, o datorie, o onoare, o cinste. Această idee a însufleţit toate marile înfăptuiri ale ţării din anii edificării societăţii multilateral dezvoltate. Dar odată cu marile acumulări cantitative pe care poporul român le-a realizat în procesul muncii s-au produs importante salturi calitative. Treptat, cantitatea s-a transformat într-o nouă calitate. Acum, în actuala etapă, este nevoie de muncă de cea mai înaltă calitate.

România socialistă va intra, la finele actualului cincinal, în 1990, în rîndul ţărilor socialiste mediu dezvoltate. În acest context munca însăşi dobîndeşte noi valenţe. Oamenii muncii sînt chemaţi de partid ca prin munca lor să realizeze produse care să se situeze la nivel mondial, iar, în unele domenii, să depăşească acest nivel. Aceasta cere fiecăruia o pregătire permanentă, însuşirea celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii. Pentru cei mai tineri fii ai ţării, temelia acestei pregătiri se aşază,încă din primii ani de şcoală, la vîrsta pionieratului.

Pentru pionieri, pentru şcolari învăţătura înseamnă muncă. În şcoală începe proecţia viitorului, iar de calitatea muncii de elev depinde, în mod fundamental, calitatea participării, peste ani, a pionierilor, a şcolarilor de azi la construirea viitorului patriei. De fapt, la asigurarea propriului lor viitor.

Inițiativa pionierească în acțiune

FILE DIN JURNALUL UNOR ZILE-RECORD

E după-amiază. Cinci bicicliști iau startul din fața Școlii nr. 2 din Timișoara. Concurs? Parcă n-ar fi totuși o cursă ciclistă obișnuită. Fiindcă exact cînd ajung la prima răscruce din cartierul Calea Șagului, fiecare virează pe o altă stradă. Fix după o oră, patru dintre ei— adică Adrian Pîclișan, Cosmin Ghițan, Florin Puiu și Cristian Nedelescu, toți dintr-a VII-a B — revin la locul startului. Trece însă mai bine de o jumătate de ceas și cel de-al cincilea ciclist continuă să întîrzie. În fine, iată-l și pe Cristian Ivănoiu. Lac de sudoare, îmbujorat, dar foarte bucuros: „Am fost tocmai pînă în Cartierul Soarelui. O să avem de lucru, așa că trebuie să ne grăbim dacă vrem să isprăvim pînă se înserează“.

Pornesc îndată spre blocul unde locuiește Cristian Ivănoiu, căpitanul echipajului. După zece minute își fac apariția cu un cărucior-platformă. Cei cinci hotărăsc să-și înceapă acțiunea din punctul cel mai îndepărtat indicat de Cristian: șantierul de construcții din Cartierul Soarelui. Dar tocmai cînd se aflau la ultimul popas al traseului are loc o întîmplare neprevăzută: căruciorul-platformă plin cu fier vechi se poticnește de o piatră și începe să producă un zăngănit asurzitor. Neștiind ce se întîmplă, locatarul casei în fața căreia se aflau iese din curte nedumerit. Dar lucrurile se lămuresc repede și totul se termină cu... felicitări! Adică cu „Bravo, băieți! Data viitoare să treceți și pe la mine. Am niște unelte de grădină uzate care-mi încurcă magazia“.

Ați înțeles acum despre ce... concurs e vorba: de inițiativă și de hărnicie, datorită cărora acești cinci băieți din clasa a VII-a B au reușit să colecteze cea mai mare cantitate de materiale feroase, sporind considerabil procentul realizării angajamentului de muncă patriotică al detașamentului lor.

...Să vedeți ce coincidență: Alin Vlădoianu, recunoscut ca unul dintre cei mai harnici și mai întreprinzători pionieri din clasa a VII-a C, locuiește chiar pe... Strada Hărniciei! Frumosul nume și renume al acestei străzi să-l fi influențat pe Alin în inițiativele și faptele lui de vrednicie? Se poate și asta, dar mai degrabă e în firea lui să fie astfel. Să luăm cel mai recent exemplu: împreună cu bunicul său a înființat o asociație a micilor locatari care cuprinde în programul său de acțiune nu numai curățirea străzii, întreținerea spațiilor verzi, plantarea de puieți, ci și colectarea materialelor refolosibile. Chiar de curînd, trei echipaje, conduse de Alin și de încă doi colegi de clasă — Luana Chilom și Cosmin Iorgoaia —, au pornit într-un nou raid prin blocurile și casele de pe Strada Hărniciei, colectînd de la locatari mari cantități de maculatură, fier vechi, materiale plastice și textile, precum și sticlele și borcanele care aglomerau cămările. Așa încît spre amiază, pe drumul ce ducea spre curtea Școlii nr. 2, puteau fi văzute tot felul de „minivehicule“ (cărucioare, roabe etc.) cu care copiii transportau, „recolta“ acestei zile-record. În schimb, Loredana Buharu, comandanta detașamentului, a venit cu patru saci de maculatură tocmai din satul bunicii ei, unde își petrecuse vacanța. Sînt acestea doar cîteva din inițiativele care au ridicat procentul realizării angajamentului de muncă patriotică, dar și detașamentul pe un loc fruntaș în întrecerea claselor a VII-a.

... De vreo două luni încoace, la Întreprinderea PRETIM, patronatoare a Școlii nr. 2, pot fi întîlniți la dezambalarea unor produse pionierii clasei a VIII-a B. Munca le e de fiecare dată răsplătită fiindcă o bună parte din ambalajele de polietilenă le revin lor. Dar cum se face că pe Strada Hebe vine periodic un camion care transportă la școală mari cantități de materiale feroase? Nu, nu e vorba aici de vreo sursă inepuizabilă de fier vechi, ci de o inițiativă a Corinei Sfeta, comandanta detașamentului. În curtea mătușii sale, Corina a descoperit locul cel mai potrivit pentru stocarea materialelor feroase pe care fiecare coleg le strînge în decursul a două-trei săptămîni.

...La ușa apartamentului locuit de familia Eugen Stîngă (din str. Zarand, nr. 17) sună o fetiță care a devenit, cum s-ar spune, „de-a casei“. Andreea Vezer, așa o cheamă pe mica gospodină, e pregătită cu unelte, cu semințe de flori din care nu lipsește... mușețelul! Jos, în grădina din spatele blocului, o așteaptă prietenele ei gata să se apuce de lucru, împreună cu mătușa Ecaterina Stîngă. După muncă le așteaptă, ca de obicei, coletele de hîrtie pregătite anume pentru ele. Altădată fetițele au revenit s-o ajute pe mătușa Ecaterina la dereticatul cămării. Se înțelege că surplusul de sticle și borcane le-a fost oferit tot lor. Cum pînă la această oră (la începutul lui aprilie — n.n.) angajamentul de muncă patriotică al clasei a IV-a B a fost realizat în proporție de 90 la sută, a mai rămas însă acel 10 la sută pe care îl reprezintă plantele medicinale. Andreea a găsit și pentru asta o soluție. Împreună cu colegele ei Carmen Brînda și Ancuța Agafiței a hotărît să organizeze cîteva expediții în afara orașului. La Șag și, mai ales, la Pustiniș unde ea a descoperit o imensă „farmacie a naturii“.

Într-o recentă adunare a comandamentului unității, Andreea a mai venit cu o propunere: n-ar fi plăcut ca zilele-record să se încheie potrivit zicalei „După muncă, voie bună“? Oana Bold, Mihaela Țugui, Dana Mihai, Simona Ivan, Livia Buharu și Gabriel Burdan i-au susținut cu entuziasm propunerea. Mai ales că detașamentele lor tocmai încheiaseră cu o bogată „recoltă“, o nouă zi-record de hărnicie.

ILEANA PIȚA

Fotografie comentată

Iată **prima fotografie** *trimisă redacției de către pionierul* **Dorin Florea** *din clasa a VII-a A, de la Școala nr. 8 din* **Tg. Mureș!** *O publicăm din mai multe motive.*

În primul rînd, pentru că Dorin a însoțit-o și de o scrisoare frumoasă, din care aflăm că el se numără printre elevii fruntași ai școlii și că de curînd a primit. în cadrul cercului foto, un aparat. Pentru aceasta este foarte fericit, descoperind faptul că-l pasionează arta fotografică!

În al doilea rînd, pentru că imaginea de față deține, neîndoielnic, mai multe calități, printre care: **claritate, incadrare cu elemente care-i creează atmosferă.**

În fine, pentru alegerea inspirată a subiectului, Dorin, deplasîndu-se în satul bunicilor – Dumbrăvicioara – unde știa el că, în fiecare primăvară, vin berzele.

N.R. **Dragi prieteni, așteptăm in continuare colaborarea voastră la rubrica „Fotografie comentată". Pe curind!**

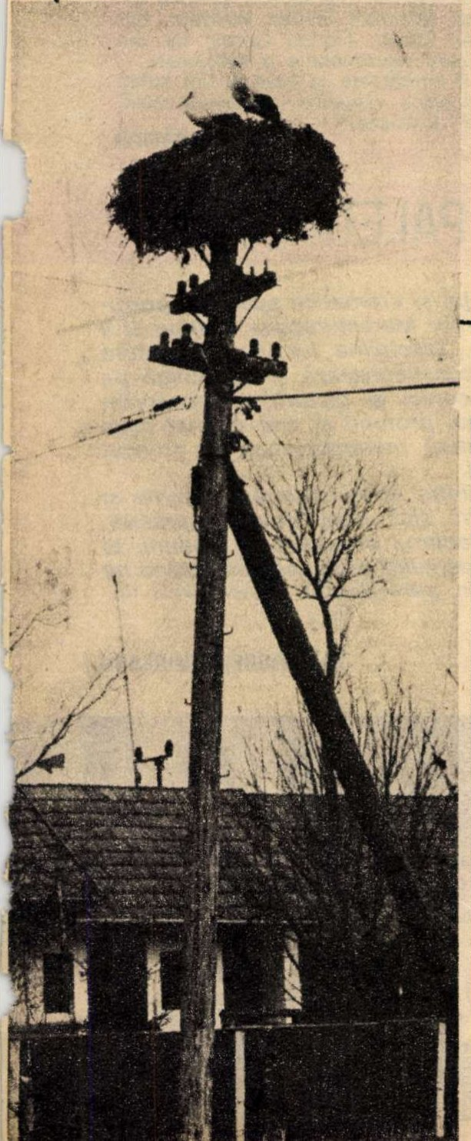

Merit pionieresc

AEROMODELIȘTII

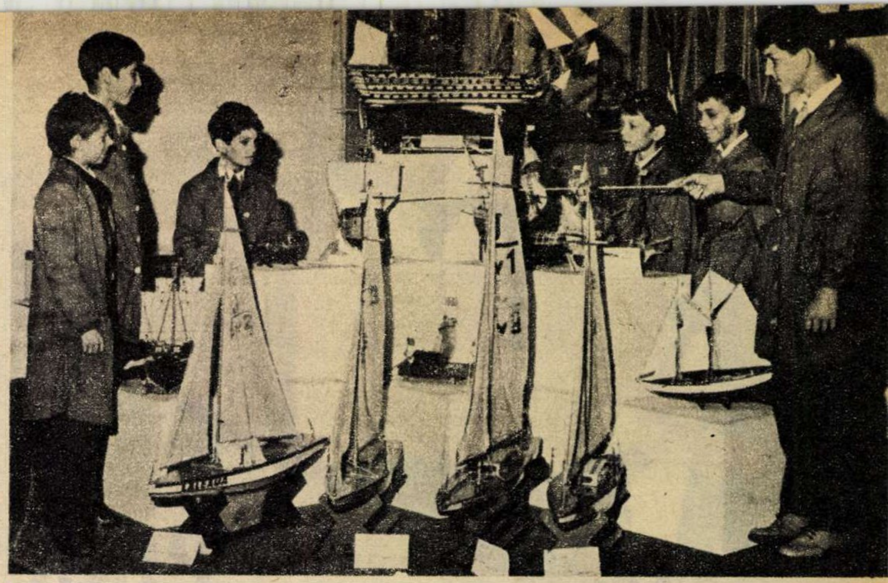

„Ca să fii un bun constructor de aeromodele trebuie să te pricepi la tîmplărie, dar și la mecanică, la strungărie, dar și la electronică, la desen tehnic, design, dar și la... croitorie. Cînd m-am înscris, acum șase ani, la cercul „Henri Coandă" de la C.P.Ș.P. Brașov, nu știam că va trebui să mă inițiez în toate aceste meserii și că, bineînțeles, trebuie să cunosc multă matematică și fizică. Știam doar că-mi plac tare mult avioanele și visam să devin pilot".

Într-adevăr, **Gheorghe Maximiuc,** elev în clasa a VIII-a E la Școala nr. 11 din Brașov, a avut de parcurs un drum lung pînă la titlul cucerit anul trecut: acela de vicecampion național (cu o diferență de un singur punct de locul I) la categoria aeromodele captive-viteză. Ca și colegii lui de echipă, cu care în vara '87 a cîștigat locul III pe țară, a trecut prin toate fazele de inițiere. Începînd cu construcția de aeromodele simple, din... carton, și continuînd cu a celor din ce în ce mai complexe. Adică a propulsoarelor A_1B_1 și captivelor-viteză sau acrobație. La această oră, Gheorghe Maximiuc pregătește, de probă, un nou aeromodel captiv-acrobație (cu motor de 7 cm^3), pe care vrea să-l facă neapărat... campion național! Evident, și coechipierii săi — Aurelian Cojocaru, Bogdan Lat, Sorin Ghișoiu și Horst Kelner (specializat în propulsoare B_1) — au aceeași ambiție în ceea ce privește aeromodelele de concurs construite de ei în acest an.

Dacă vreți să admirați aeromodelele construite de membrii acestui cerc, de la înființarea lui și pînă acum, vizitați muzeul lor de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, muzeu care poartă numele lui Henri Coandă (în 1970 marele savant a vizitat acest cerc).

Gheorghe Maximiuc a ținut să ne mai facă o mărturisire: „Îmi doresc foarte mult să cîștig în acest an titlul de campion național, dar și să devin, în toamna '88, elev la secția de aeronautică a Liceului de hidrodinamică. Iar noi îi dorim, lui și colegilor săi pasionați de aeromodelism, mult succes!

ILEANA DAN

Ritm

Devenit de-acum tradițional, concursul interjudețean de teatru de la Vișeu de Sus a reunit din nou, sub reflectoarele scenei, înzestrați copii-actori din Bistrița-Năsăud, Neamț, Prahova, Sălaj, Satu Mare și, bineînțeles, din județul-gazdă, Maramureș (Baia Mare) ● **Un alt concurs interjudețean** — de astă-dată de creație literară și purtînd numele poetului George Bacovia — a fost organizat de casele pionierilor și șoimilor patriei din Bacău și Onești. Au participat, cu creații originale, peste 50 de pionieri poeți din județele Bacău, Botoșani, Constanța, Covasna, Iași și Neamț ● **Meșteri iscusiți** în străvechea artă a prelucrării lemnului, membrii cercului cu acest profil de la C.P.Ș.P. Deva au cucerit, anul trecut, la expoziția națională „Pămînt străbun," nu mai puțin de... 45 de premii I! Minunatele lor sculpturi în lemn au putut fi admirate însă și cu prilejul unor expoziții itinerante — la Orăștie, Țebea și Brad ● **În pădurea** care le mărginește satul, pionierii din Bistrița, județul Mehedinți, au plantat, numai în ultimii trei ani, peste 40 000 de puieți de stejar și carpen ● **Concurîndu-i în vrednicie,** colegii lor din Obîrșia de Cîmp (același județ) se bucură acum de frumoasa lor plantație de duzi din fața școlii, plantație care asigură hrana necesară creșterii viermilor de mătase ● **Pentru că tot am vorbit de** hărnicie, nu putem să nu-i amintim și pe pionierii de la Școala Gura Teghii, județul Buzău, care încă de la data de 10 aprilie și-au realizat integral angajamentul de muncă patriotică asumat pentru anul 1988 ● **Întorcîndu-se într-o zi** de la cursuri, Nicușor Preda, Mihai Duca, Radu Petruș și Radu Covaci — toți patru elevi în clasa a V-a la Școala Ilida, județul Sălaj — au observat că prin acoperișul unei căsuțe de lîngă șosea se ridicau nori de fum. Acționînd rapid și anunțîndu-i pe vecinii din apropiere, ei au ajutat la stingerea incendiului și salvarea gospodăriei unei femei în vîrstă.

COPIII ȘI ARTELE

LA PIAN, pioniera Magdalena Pițu

Titlul nostru transcrie, de fapt, un anunț de pe afișul prestigioasei Filarmonici din Craiova. Vreți să știți, desigur, cine este tînăra solistă.

— Deci cine ești, **Magdalena Pițu?**

— Sînt pionieră, elevă în clasa a VIII-a a Liceului de artă „George Enescu" din București, la clasa profesorului Andrei Podlacha.

— De cînd ești eleva acestui liceu ai participat la vreun concurs?

— Da. Am participat la concursuri naționale și internaționale ale copiilor, unde am obținut cîteva premii.

Modestia Magdalenei este totuși prea mare, pentru că aceste „cîteva premii" sînt, de fapt, înalte aprecieri ale talentului și strădaniei ei. După ce în 1983 i se decerna premiul special al juriului la concursul de interpretare „Ciprian Porumbescu", un an mai tîrziu avea să dobîndească un disputat premiu II, la Concursul internațional „Città di Morcone" din Italia. În 1985 Magdalena avea să confirme valoarea sa din anul precedent. Dorința de autodepășire, pasiunea cu care s-a pregătit i-au adus premiul I absolut, tot în Italia, la Concursul internațional „Città di Streza". Laurii Festivalului Național „Cîntarea României", ediția a VI-a, i-au produs Magdalenei o mare bucurie: aceea de a proba și „acasă" valoarea talentului său interpretativ.

De curînd, Magdalena a interpretat, împreună cu ochestra Filarmonicii din Craiova, Concertul nr. 15, în Si Bemol Major de Mozart.

— Cum se simte o pianistă la vîrsta pionieriei atunci cînd concertează alături de instrumentiști cu mare experiență, cum sînt cei din orchestra Filarmonicii din Craiova?

— Am trăit o mare emoție. Mi se făcea o mare cinste și tocmai de aceea dorința mea de a cînta foarte bine era și mai mare. Sper că am reușit să fiu la înălțimea așteptărilor.

— Îți dorim mult succes în continuare și te felicităm pentru rezultatele de pînă acum.

Un spectacol pentru voi

Admirabilul erou creat de Francisc Munteanu, **Pistruiatul**, se reintîlnește cu cei care-l îndrăgesc pe scena **Teatrului „Ion Creangă"** din București, într-un spectacol muzical pentru copii. După variantele pentru marele și micul ecran, Francisc Munteanu, împreună cu Ion Ion, a realizat scenariul pentru acest spectacol, la reușita căruia și-au dat concursul compozitorul Dumitru Capoianu, care semnează muzica, și regizorul Emil Mandric.

Spectacolul „Pistruiatul" vă mai rezervă o plăcută surpriză: în rolul principal îl puteți revedea pe Andrei Duban, năstrușnicul băiețel din filmul **„Acțiunea Zuzuc"**, simpatizat de milioane de copii.

Deși figurează de aproape un an în repertoriul Teatrului „Ion Creangă", spectacolul se bucură de un succes constant. Micii spectatori vin cu bucurie să se reintîlnească cu acest personaj atît de apropiat vîrstei lor, pe care îl îndrăgesc pentru curajul și istețimea lui, pentru frumusețea și eroismul faptelor sale. În celelalte roluri de copii, spectatorii pot admira jocul cîtorva pioniere de la școlile nr. 5, 17 și 153. Actori cunoscuți ai teatrului, între care Răzvan Ștefănescu, Cristian Irimia, Mărioara Sterian Voinescu, Romeo Stavăr, Florina Luican, fac din fiecare reprezentație o sărbătoare.

O sărbătoare la care și voi puteți lua parte, vizionînd spectacolul muzical „Pistruiatul".

CRISTIANA CRĂCIUN

PALETA DE AUR ● PALETA DE AUR ● PALETA DE AUR ● PALETA DE AUR

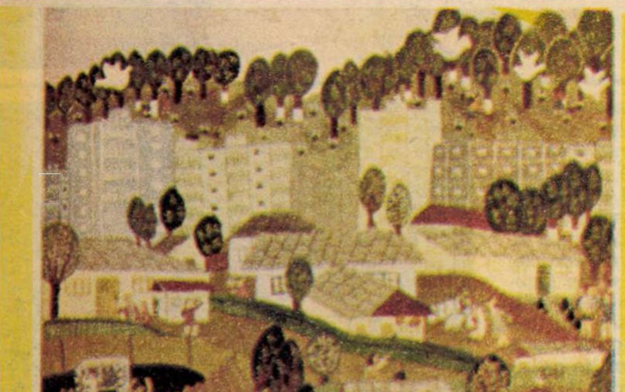

„Cartierul meu" — desen de Carmen Constantinescu, cl. a VII-a A, Școala nr. 3, Bîrlad.

Culorile Maramureșului

A intrat în tradiția orașului Vișeu ca membrii cercului de pictură să-și expună cele mai noi și izbutite lucrări în cadrul celor două saloane de pictură organizate în sala de expoziții a Casei de cultură. „Salonul de iarnă" și de „vară" oferă, de fiecare dată peste 75 de lucrări – la un nivel de prezentare elevat – părinților, copiilor și publicului vișeuan iubitor și susținător al artelor plastice.

În activitatea noastră ne preocupă, pe de o parte, să învățăm și să înțelegem zilnic – exersînd pe paletă – elementele specifice de exprimare plastică, înțelegînd cîte ceva despre expresia liniară, cromatică și valorică a unei lucrări. Pe de altă parte, copiii redau în lucrările lor imagini care reflectă chipul unor eroi, martiri ai neamului, scene istorice sau chipul părinților lor, eroi ai marilor realizări contemporane.

De asemenea, pionierii noștri pictează diverse aspecte din viața lor pionierească – de la compozițiile dinamice pe teme sportiv-turistice la compoziții statice cu scene de interior. Peisajul și cromatica specifică portului și ținuturilor Maramureșului îi atrag și îi dinamizează. Disciplina lucrului cu natura în față ne conștientizează și ne obligă pe noi, micii ucenici ai picturii, să observăm mai bine, mai profund și mai colorat ceea ce are peisajul maramureșean în adîncul structurii lui.

Relațiile dintre văile noastre, dealurile și munții noștri sînt întotdeauna expresive, plastice, caracterul copacilor, al pădurii, al caselor, al vestitelor porți maramureșene ne fascinează în permanență și ne invită la... desen.

Prof. VIOREL NIMIGEANU

Limba noastră-i o comoară

Povestea unui cuvînt

Cuvînt

Din latinescul **conventus,** care înseamnă „adunare, întrunire“, participiul verbului **convenio,** „a se aduna, a se întruni, a se înțelege“, a rezultat în română **cuvînt**. Este o evoluție de sens cît se poate de logică, întrunirea mai multor persoane fiind și prilej de conversație, de... cuvînt. S-ar putea spune că acest termen poartă, încă de la nașterea lui, pecetea naturii sociale a limbii ca mijloc de comunicare între oameni.

Devenind un termen abstract prin excelență, **cuvînt** a dobîndit cu timpul o mare bogăție de semnificații, dintre care cea mai importantă este, bineînțeles, aceea de „unitate de bază a limbii, vorbă“.

În vechile noastre cronici, **cuvînt** e folosit în mod obișnuit cu înțelesul de „întîmplare, faptă, eveniment, istorioară“, ca, de exemplu, în această frază din „Letopisețul“ lui Ion Neculce: „Mai socotit-au și din letopisățul lui Eustratie logofătul... niște **cuvinte** cîteva, de nu le-au lăsat să nu le scrie“. În același mod trebuie interpretat și titlul grupului de povestioare care precedă cronica: „«O samă de **cuvinte**» ce sînt auzite din om în om, de oameni vechi și bătrîni și în letopisățu nu sînt scrise“.

Nu există nici o îndoială că în cărțile vechi **cuvînt** este mult mai frecvent decît în limba de astăzi și cu o încărcătură semantică mult mai bogată. El poate însemna „știre, informație, poruncă, sfat, testament, făgăduință, asigurare, propunere, explicație, declarație, reclamație, ceartă, vorbă de ocară, motiv rațiune, justificare, teamă, deptate“ etc. După cum vedem, **cuvînt** cumula un larg evantai de sensuri, pe care, în bună parte, le va ceda, în epoca modernă, neologismelor de origine latino-romanică. **Cuvînt** era deci un termen polisemantic, adică avea mai multe sensuri. Cînd Neculce scrie: „L-au trimis la împăratul Moscului cu **cuvînt** de pace“, el dă termenului nostru înțelesul de „propunere“, iar în fraza: „Cînd au murit Ștefan-Vodă cel Bun, au lăsat **cuvînt** fiului său, lui Bogdan-Vodă...“, **cuvînt** este sinonim cu „sfat, poruncă, testament“. La Dosoftei, în „Psaltirea în versuri“ din 1673, **cuvînt** însemnează „ocară, vorbă rea: „Grăit-am în mine, să mă iau aminte/ Să-mi socotesc limba, să nu zic **cuvinte“.** De la Eminescu reținem locuțiunea **a avea cuvinte,** însemnînd „a avea motive, justificări“.

„Dacă tu știai problema astei vieți cu care lupt,
Ai vedea că **am cuvinte** pana chiar să o fi rupt“.

Cuvînt e întrebuințat adesea cu valori stilistice remarcabile, valori întemeiate pe bogăția semantică cu care apare încă de la primele texte. E suficient să amintim pentru aceasta chiar și numai prezența lui în titlurile cîtorva opere clasice. B.P. Hașdeu, de exemplu, își intitulează vestita ediție de texte de limbă vorbită din secolul al XVI-lea **Cuvente den bătrîni** (1878—1881), Tudor Arghezi își tipărește primul volum de poezii sub titlul **Cuvinte potrivite** (1927), iar Nichita Stănescu publică, în 1969, volumul **Necuvintele.**

Față de **vorbă,** sinonimul său cel mai important, **cuvînt** a căpătat noblețea limbii scrise. El este propriu limbajului culturii și al științei, pe cînd **vorbă,** caracterizează mai mult aspectul popular al limbii împreună cu zonele ei afective.

Această deosebire stilistică dintre **cuvînt** și **vorbă** se poate surprinde ușor la expresiile și locuțiunile constituite pe baza lui **vorbă** care refuză categoric substituirea prin **cuvînt: din vorbă în vorbă, nu-i vorbă, a umblat cu vorbe, vorbe de clacă, lasă vorba!** și multe altele.

Această distincție stilistică este și cauza care justifică menținerea în limbă a celor două sinonime.

GRIGORE BRÂNCUȘ

Cum vorbim? Cum scriem?

Schemă și realizare

Dacă vă aduceți aminte, în numerele trecute am căutat să arătăm cum se constituie ceea ce am numit „proiectul“ unei comunicări sub forma unei propoziții. În final am ajuns, de fapt, la **schema** *unei propoziții:* **Subiect — Atribut — Predicat — Complement,** *arătînd că și ordinea însăși în care se găsesc termenii are o mare importanță.*

Dar, cînd trecem de la această schemă-proiect la concretizarea ei, constatăm deodată unele modificări. Astfel, într-o propoziție ca **Desenez o casă**, *s-ar părea că nu avem subiect și, într-adevăr, nu-l avem exprimat. Dar știm oare care este subiectul? Desigur, și încă fără nici o îndoială! Este „eu“.*

De unde știm asta? Din forma verbului **a desena** *care, în propoziția de mai sus, este la persoana I, numărul singular, modul indicativ, timpul prezent. Or, persoana I, singular se găsește și la pronumele „eu“.*

Deci avem sau n-avem subiect? Și da și nu! Îl avem în schema din mintea noastră, pe care ne-am alcătuit-o cînd ne-am hotărît să formulăm această propoziție, dar nu-l mai avem în exprimarea concretă decît sub forma desinenței verbale (se numește **desinență** *acel grup de sunete sau litere din compoziția unui cuvînt care ne ajută să-i stabilim caracteristicile gramaticale). Aceasta este o particularitate specifică limbii române și cei dintre voi care învață franceza sau engleza știu că în aceste limbi nu se poate proceda așa, verbul fiind totdeauna însoțit de un pronume personal.*

Numai pentru cîteva verbe românești, cele care indică fenomene naturale, ca **a ploua, a ninge, a tuna, a fulgera,** *nu punem niciodată subiect, că doar nu este „cineva“ care* **plouă, ninge** *etc.! Cu toate acestea și în cazul acestor verbe gîndim un subiect, dovadă forma lor gramaticală de persoana a III-a, singular. Și, tocmai faptul că-l putem avea în schemă ne dă posibilitatea să spunem că* **Tata a tunat și a fulgerat** *cînd v-a certat pentru o notă mai slabă. Desigur, în acest exemplu, „a tuna“ nu înseamnă chiar „a tuna“, la fel și „a fulgera“, dar noi examinăm acum doar aspectul gramatical al exprimărilor noastre și, din acest punct de vedere, este neîndoielnic faptul că în această propoziție aveam un subiect precis exprimat prin cuvîntul* **tata.**

De fapt, singura concluzie la care trebuie să ajungem azi este că între schema-proiect de propoziție pe care ne-o alcătuim involuntar în minte înainte de a formula o propoziție și realizarea efectivă a acestei propoziții pot exista deosebiri. Expresia se modifică prin suprimări, adăugări, inversări, dar schema rămîne aceeași.

CEZAR TABARCEA

Atelier literar

Mihaela Cobzaru – *Săboani – jud. Neamț. Citindu-ți poeziile trimise, am putut constata cu satisfacție că ai o deosebită sensibilitate în fața anotimpurilor, a luminii, a lucrurilor care te înconjură; pe toate încerci să le însuflețești cu harul poeziei de care dai dovadă. Încercările poetice sînt concentrate, scrise cu grijă, dar și cu spontaneitate: „Mugurii din crengi/ Se aud cîntînd/ De la ei cu-o palmă/ Ajungi pe pămînt“; sau: „Mamă, privirea-ți senină/ Îmi ține de vis/ Îmi ține de cald/ Cuvîntul tău e o primăvară“. Iată și „Toamna“: „Păsări mută soarele/ Pietrele din rîu doinesc;/ Astfel înțeleg că anotimpul nu-i anotimp/ Ci cîntec de piatră“. Te rog să recitești versurile reținute de noi aici și să încerci printr-un efort de dăruire să le aduci și pe celelalte (multe de altfel) la același nivel.*

Laura Florescu, *Ciuperceni – jud. Gorj. Interesantă destăinuirea pe care o faci în scrisoarea ce însoțește poezia „Primăvara“ pe care ne-ai trimis-o: Îmi place mult să citesc poezii de Mihai Eminescu, George Coșbuc, Vasile Alecsandri, Șt. O. Iosif, Mihai Beniuc, Nichita Stănescu. Uneori poeziile lor mă învăluie sau mă cuceresc atît de mult încît îmi doresc cu ardoare ca și încercările mele să devină frumoase“. Continuă acest drum și poezia îți va surîde, într-o bună zi, întreagă. Deocamdată din ce ne-ai trimis am reținut doar atît: „Primăvară cu soare/ Primăvară cu păsări/ Tu vii în țara mea/ Prin visuri, prin cîntece/ Înveselind totul.“*

Constantin Vasiliu — Iași. *O strofă frumoasă: „Pe deal, în codru/ Izvorul suspină/ Spre Eminescu/ Numai lumină“. În cîteva cuvinte este exprimată o stare sufletească de nebănuită frumusețe. Codrul, izvorul se umplu de viață către marele poet. Aici suspinul izvorului este, de fapt, susurul luminos al apei; întreaga natură se umanizează, devine mai luminoasă în fața lui Eminescu. Și încă ceva: izvorul nu vine de pe șes, din munți sau din altă parte; el cîntă pe deal, în codru și devine lumină, devine în fapt poezie călătorind spre cel mai mare poet. În strofa citată, după cum se poate observa, doar cîteva cuvinte, bine potrivite, pot transmite un mesaj sufletesc deosebit. Așteptăm și alte poezii.*

ION CRÎNGULEANU

Să descoperim împreună

PERFORMERI AI ÎNĂLȚIMILOR

Într-una din serile trecute, pionierul Cristian Suciu de la Școala nr. 150 îmi dă telefon și-mi vorbește emoționat evident și grăbit:

— Am pentru dumneavoastră, în această seară, o surpriză deosebită; luați repede metroul, coborîți la stația Crîngași unde vă voi aștepta... Vom face cîțiva pași împreună și veți fi pus în fața unui fapt deosebit.

O asemenea veste m-a pus nițel pe gînduri, dar m-a făcut și curios. Despre ce putea fi vorba? Ce pusese la cale prietenul meu Cristi? Cert este că peste un sfert de oră mă lăsam condus spre ce?! Totul era secret, învăluit în mister. Deodată, Cristian Suciu se oprește și spune:

— Priviți spre sudul Bucureștilor; ce vi se înfățișează?

— Formidabil! atît am reușit să mai zic, cuprins de-o emoție unică. Dar Suciu a continuat:

— Aveți răbdare încă un minut... Vedeți cum urcă, mare și rotundă, exact deasupra lui? Este ea, Luna!

— Pare un uriaș punct luminos deasupra unui turn și mai uriaș!

— Este cea mai mare literă „I" pe care am văzut-o în viața mea. Un „I" cu punct de lumină, cu Luna de pe cer, deasupra lui.

Trebuie să recunosc deschis că dacă despre Lună mai știam eu cîte ceva, despre acest turn uriaș din București, care apăruse, pe neașteptate, la nord de Gara de Nord, nu cunoșteam absolut nimic.

— Nimic mai simplu, m-a lămurit Cristi. Mîine dimineață veți face cunoștință cu marele „I", vreau să spun cu Turnul; mama lucrează aici, e ingineră în această zonă de construcții.

Vă puteți închipui că misterul încă îmi dădea tîrcoale. Un lucru îmi era limpede totuși: mă aflam în fața celui mai înalt turn, a celei mai înalte clădiri din Capitală, din țară. Luna începu să coboare de pe el, lăsîndu-l proiectat pe cerul bucureștean. A doua zi, la ora șapte, împreună cu Cristi Suciu, eram din nou la turn. Facem cunoștință cu inginerul Șerban Ciocîrlan, care ne spune că ne aflăm în fața **Turnului de probe — ascensoare,** un nou semn în punctuația arhitectonică a Capitalei și a țării întregi. Privindu-l de la bază, mă apucă amețeala încercînd să-i cuprind cu ochii ultimul etaj.

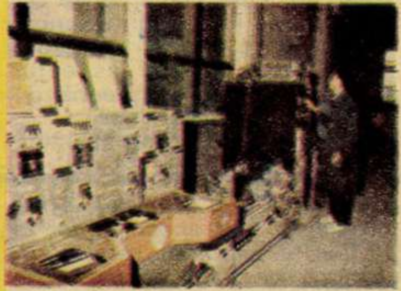

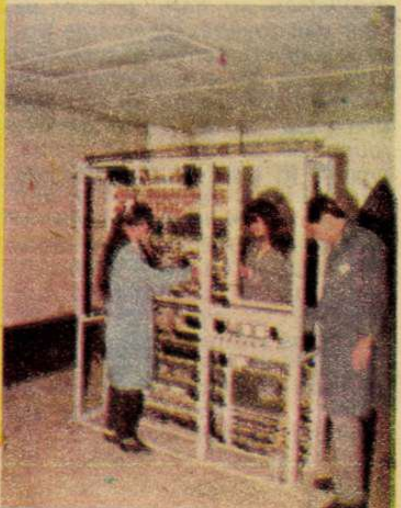

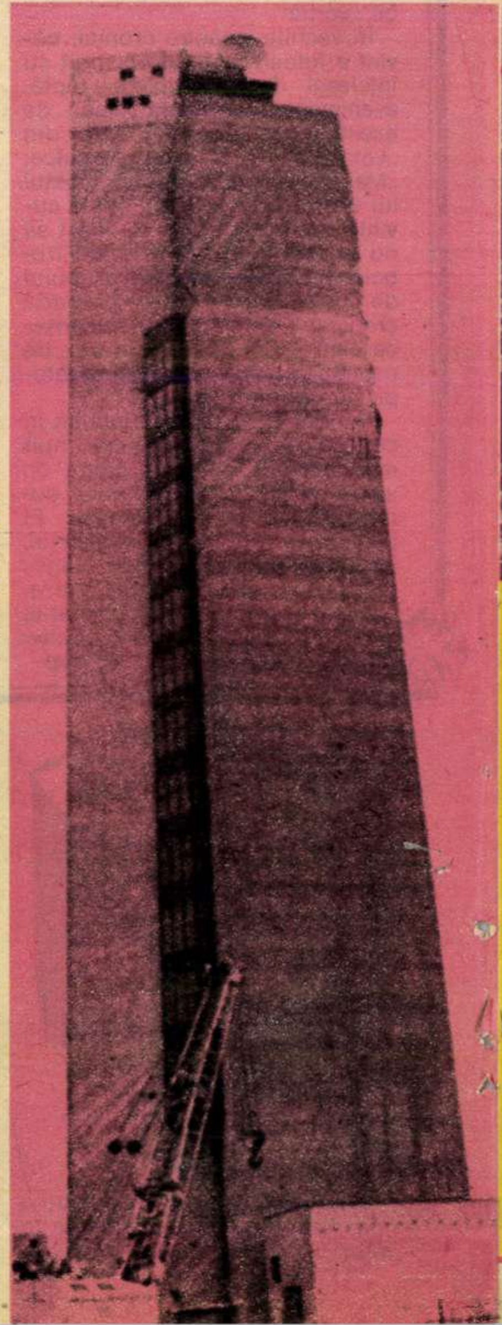

„Minerii cerului"

Elegant, suplu, înalt, parcă făcut din argint și porțelan, marele turn domină distanțele, jur-împrejur, pînă la Dunăre sau spre Carpați, norii de dimineață trecîndu-i pe lîngă etajul 18, pînă la antene fiind cale de încă 5 etaje. Să facem cunoștință cu el. A fost executat de Antrepriza de construcții „Metrou", în numai 60 de zile și nopți — respectiv în lunile august-septembrie ale anului trecut. În alte luni ale anului, o astfel de lucrare s-ar fi înfăptuit cu un grad mai înalt de dificultate meteorologică. Avînd o fundație pe care n-o impresionează nici un fel de seism, turnul se bazează pe o „pădure" de piloni — un fel de barete uriașe — întreaga construcție atingînd înălțimea de aproape 115 m și numărînd în jur de 500 de trepte. Dacă vrei să le urci cu piciorul, la etajul 15 trebuie să faci o pauză, nu de alta dar ți se taie genunchii. Imaginați-vă că minerii și specialiștii care construiesc pe orizontală, pe sub pămînt, metroul bucureștean au ridicat de astă dată, din pămînt spre cer, tot din beton și oțel, acest turn de-o importanță capitală: aceea de verificare, după cum veți vedea, a mai multor tipuri de ascensoare, construite în țara noastră. Minerii pămîntului — constructori renumiți, au devenit pentru 60 de zile „minerii cerului", forînd înălțimile spre a ridica o capodoperă de beton și oțel.

Dar cum s-a produs ascensiunea?

Bineînțeles că mai întîi a fost realizat un proiect la un institut specializat. Pe de altă parte, geologii au stabilit că rezistența solului, pînzele freatice, rezistența pămîntului din punct de vedere seismic corespund necesităților de execuție a acestui turn. De toate aceste date s-a ținut seamă încă din faza de proiectare a fundației... mare cît Stadionul Giulești. Întîi s-a excavat pămîntul pînă la cota —10. De la cota —10 la cota —20 în pămînt s-au executat în adîncime niște instalații speciale de forat. Acum s-au săpat 18 găuri care, brusc s-au betonat — creîndu-se astfel pădurea de piloni, fiecare dintre ei avînd diametrul de 1 metru.

— Și ce-a mai urmat? întreabă transfigurat Cristi Suciu.

— Turnarea adevăratei fundații, un fel de prismă în formă de „T", care a constat în armare, cofrare, turnări — betoane, decofrare pînă la cota zero. De-aici încolo, cu un dispozitiv special de glisare (ridicare prin efectuarea clădirii) a început să crească din pămînt printre miinile și sub frunțile meșterilor mari, ingineri și zidari, repede ca-n basme, turnul — minut cu minut, zi și noapte — 3 metri în 24 de ore. Acum turnul are 7 puțuri, prin care se pot proba 6 tipuri de ascensoare — pentru persoane și materiale, ascensoare care echipează blocurile de locuit, instituțiile, ascensoare speciale — navale, pentru industria metalurgică și cea chimică etc. Probarea unui ascensor în acest turn pentru verificarea vitezei, a posibilităților de frînare, de închidere-deschidere a ușilor, de funcționare a tablourilor de comandă — toate acestea efectuate într-o liniște perfectă, în care se poate asculta un concert de muzică de Bach — face ca acest turn să fie un adevărat **stand de probe.** Dacă ați mai pomenit o uzină în cer? Ei bine, acest turn este un fel de uzină în care fiecare dintre cele 23 de etaje este prevăzut cu cîte un laborator de electronică și încercare a părților componente ale ascensoarelor! Dar pînă aici, construirea turnului a însemnat, pentru fiecare constructor, o trăire a unui destin; trebuie să privești cu cîte patru ochi și să bată în pieptul tău cîte două inimi! Orice mică întrerupere putea să ducă la un necaz. Betonarea a fost o lucrare continuă, la fel ca și armarea. De la început pînă la sfîrșit, întreaga aventură, lucidă și calmă, nu a fost întreruptă nici o secundă.

Pentru ridicarea turnului s-au folosit trei macarale-turn înalte de cîte 100 de metri, care asigurau fluxul continuu la armare și betonare. La sfîrșit, din cer, de dincolo de nori, constructorii au coborît din nou pe pămînt, în șantiere, la metrou. Astăzi, dacă un tren de metrou circulă cu o viteză de 33 m/s, ascensoarele din turn țîșnesc cu viteza de 6 și 10 m/s.

Important: probele de verificare ale ascensoarelor pot fi făcute cu ajutorul calculatorului, în funcție de ceea ce ne interesează. Astăzi, pe o vreme frumoasă, de la etajul al 23-lea se poate privi întreaga Capitală, șerpuirea Argeșului și a Dunării, cartierele Pantelimon, Crîngași, stadioanele Giulești și Dinamo, orășelele Drumul Taberei, Militari, Berceni, Aeroportul Otopeni, toată geografia tînără a ultimilor 23 de ani ai Bucureștiului, se văd de la înălțime ca-n palmă. Dîmbovița cea albastră și Lacul Morii strălucind sub soare.

Constructorii Pascal Păun, Marian Stratulat, Adrian Iliescu, Gheorghe Cheton, Gheorghe Oprea, Petre Rusu, Traian Boacă, Ilie Teodorescu și Ion Vaniciu pot fi întîlniți pe alte și alte șantiere; din cînd în cînd, ca să-și umple inima de cer, vin să admire luna deasupra marelui „I" ridicat de ei. Prin dreptul etajelor 15 și 18 trec uneori nori. De la etajele 22—23 poți urmări deodată — cu binoclul! — trei meciuri de fotbal: la Giulești, Steaua și Dinamo sau poți vedea cum în Grădina Botanică sau Herăstrău înfloresc arborii, ori pe cele cîteva zeci de căi ferate, trenurile care vin și pleacă în țară. Marele „I" e și el o emblemă eroică a timpului nostru.

ION CRÎNGULEANU

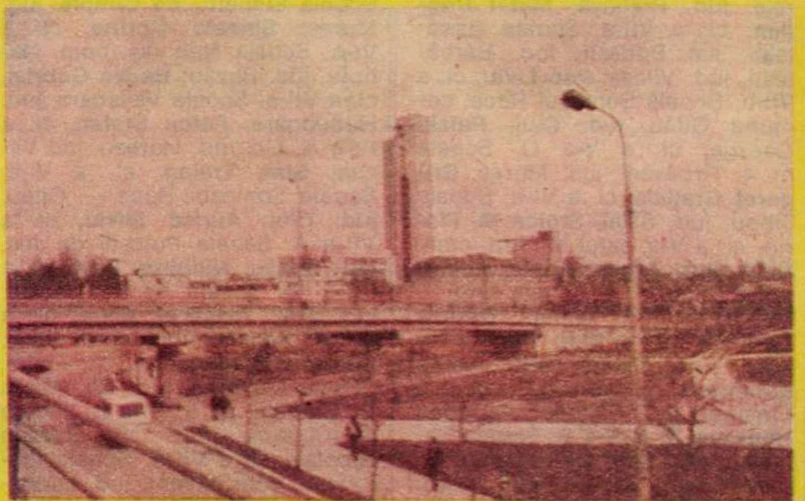

semafor Cutezătorii

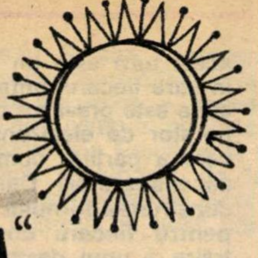

„LAUREAȚII SOARELUI"

Să-i cunoaștem astăzi mai îndeaproape pe cîțiva dintre „Laureații soarelui", adică pe harnicii participanți la concursul constructorilor de solare, organizat la rubrica „Atelier practic".

Șerban și bunicul

Șerban Cosmin Rațiu *(din cl. a VIII-a, Oradea, str. 6 Martie 72) ține foarte mult la bunicul său, care locuiește în același oraș, pe str. N. Beldiceanu nr. 6.*

Bunicul îl rugase anterior: „Șerbane, aș vrea să fac la primăvară un solar pentru legume. Ce-ar fi să mă ajuți?"

Cînd a apărut numărul 8 al revistei, Șerban tocmai asta căuta: un model de solar. L-a găsit în revistă și l-a construit în grădina bunicului. Este foarte reușit! Îl felicităm pe Șerban nu numai pentru priceperea sa tehnică, ci și – mai ales! – pentru atenția față de bunicul său.

Veteranul... neobosit

Un „veteran" al „Atelierului practic" este **Remus Martiniuc** *din cl. a VIII-a, Liceul Național, Iași. El s-a numărat și printre cei care, anul trecut, au construit* **generatorul eolian** *după modelul apărut în „Cutezătorii" nr. 13 din 1987, tot la rubrica „Atelier practic". De astă dată, energeticianul Remus se dovedește și un bun horticultor. Felicitări!*

Alina Anișoara Boteanu, elevă in clasa a V-a la Școala din Țițești, Argeș, a construit un solar după modelul publicat în revista noastră. E adevărat, acesta e mult mai mic decît cel construit de părinții ei, dar pentru ea, după cum ne-a mărturisit, e foarte important pentru că... l-a făcut singură.

Campioana

Un constructor redutabil și un grădinar perseverent este **Daniela Ispășoiu,** *cl. a VII-a, Școala Scutești, jud. Vîlcea. Cu nuiele de răchită, folie de plastic, doi țăruși și un singur arc de fier a reușit să construiască un excelent solar cu dimensiunile de 10/0,70 m. A împărțit suprafața în parcele. A pus castraveți, ardei gras, roșii (tomate hibride, precizează ea), ridichi, varză timpurie și altele. „Am împrăștiat gunoi de grajd. Am grijă de apă. Am în vedere să nu crească nici un fir de buruiană".*

Iar noi avem în vedere că Daniela este o adevărată campioană a hărniciei.

Un „poet al florilor"

Ion Velicu, *cl. a VII-a, str. Sălciilor nr. 103, Constanța, are, în primul rînd, o exprimare, o ortografie și o punctuație fără cusur, pe care nu le putem trece cu vederea chiar dacă subiectul nostru este grădinăritul. Pare să aibă și o fire de poet: îi plac florile. În solarul construit după modelul din revistă, Ion a pus răsaduri de năsturei, panseluțe și altele. Numai și numai flori.*

CONTINUĂM PUBLICAREA LAUREAȚILOR CONCURSULUI NOSTRU „SĂ CONSTRUIM UN SOLAR"

MENȚIUNI: Diploma pentru succese în creația tehnico-aplicativă:

Milea Răzvan, cl. a VI-a B, Școala nr. 4, Roșiori de Vede, jud. Teleorman; **Comănescu Ionuț,** cl. a V-a B, Școala Măgurele, jud. Prahova; **Matei Bogdan,** cl. a VII-a, Școala Bădătești, sat Bodești, loc. Bărbătești, jud. Vîlcea; **Pop Liviu,** cl. a VII-a, Școala Someșul Rece, comuna Gilău, jud. Cluj; **Pataki George,** cl. a V-a D, Școala nr. 4, Tîrnăveni, jud. Mureș; **Grigoreț Grațiela,** cl. a VI-a, Școala Jibou, jud. Sălaj; **Stoica M. Florin,** cl. a V-a, satul Mîndra, com. Bîrla, jud. Argeș; **Adam Robert Iulian,** cl. a VII-a, Școala Arini — Gaiceana, jud. Bacău; **Dragoș Camelia,** cl. a VI-a, Școala Jibou, jud. Sălaj; **Dinu Adina Emanuela,** cl. a VIII-a, Școala Frăsinet, jud. Călărași; **Corodan Henrieta,** cl. a V-a B, Școala Sanislău, jud. Satu-Mare; **Coza Daniel,** Școala Iadăra, jud. Maramureș; **Cocan Mircea Valer,** cl. a VI-a, Școala Sînmihaiu de Cîmpie, jud. Bistrița-Năsăud; **Ilandru Emil,** cl. a VII-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Petrișor Gligor,** cl. a VII-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Teleagă Mili,** cl. a VII-a, Lic. ind. Solca, jud. Suceava; **Pop Viorel,** cl. a VIII-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Pop Florian Alexandru,** cl. a VI-a A, Școala Vadu Crișului, jud. Bihor; **Vlad N. Nicolaie,** cl. a V-a, Școala Cuca, jud. Argeș; **Dîrcă Marius,** cl. a VII-a C, Școala nr. 5, Pașcani, jud. Iași; **Leorinț Simona Mihaela,** cl. a VIII-a, Școala Sînpetru de Cîmpie, jud. Mureș; **Sinoaie Corina,** cl. a VI-a, Școala Nehoiaș, com. Nehoiu, jud. Buzău; **Bedea Gabriel,** cl. a VII-a, Școala Vălișoara, jud. Hunedoara; **Petcu Ștefan,** cl. a IV-a A, Lic. ind. Horezu, jud Vîlcea; **Stan Traian,** cl. a VI-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Aurică Silviu,** cl. a VII-a A, Școala Puieștii de Jos, jud. Buzău; **Nichituș Paul,** cl. a VII-a C, Școala nr. 5, Pașcani, jud. Iași; **Grigoreț Alina,** cl. a VIII-a, Școala Jibou, jud. Sălaj; **Ionescu C. Camelia,** cl. a VI-a, Școala Mihăești, jud. Olt; **Marin D. Claudiu,** cl. a VII-a B, Școala Scărișoara, jud. Olt; **Bârsan Nicolae,** cl. a VII-a, Școala Platonești, com. Liveni, jud. Ialomița; **Gopșa Mădălin,** cl. a V-a A, Școala Roșiești, jud. Vaslui; **Georgescu Viorel,** cl. a V-a B, Școala Măgurele, jud. Prahova; **Badea Aurel,** cl. a VIII-a, Școala Dulceanca — Albești, jud. Teleorman; **Lang Nicușor,** cl. a VII-a, Școala Pomi, jud. Satu-Mare; **Negrea Ion,** cl. a VII-a, Școala Balda, jud. Mureș; **Băcilă Stelian,** cl. a VII-a C, Școala nr. 18, Sibiu, str. Sălciilor nr. 29; **Farîmă Gabriela,** cl. a VI-a, Școala Rebricea, jud. Vaslui; **Lupu I. Ion,** cl. a VII-a, Școala Bărbătești, sat Bodești, jud. Vîlcea; **Găvruș Valentin,** cl. a VIII-a, com. Tătărăști, str. Principală nr. 17, jud. Satu-Mare; **Pința Cătălin,** cl. a VII-a, Școala nr. 6, Tulcea, str. Gării; **Petrișor Viorel,** cl. a VIII-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Cadiș Adrian,** cl. a VI-a, Școala Someșul Rece — Gilău, jud. Cluj; **Radu Mihai,** cl. a VII-a A, Școala nr. 2, Cîmpia Turzii, jud. Cluj; **Solomie Cristian,** cl. a VI-a F Școala nr. 13, Arad, str. Al. Romanței nr. 4; **Luca Dan Sergiu,** cl. a VI-a, Școala nr. 12, Cluj-Napoca, str. Timișului nr. 8; **Nane Mihai,** cl. a VI-a, Școala nr. 11, Tulcea, str. Eternității; **Puchin Claudiu,** cl. a VIII-a, Școala Zătreni, jud. Vîlcea; **Drăghici Alina Ionela,** cl. a VII-a, Școala Vlădești, jud. Argeș; **Lazăr Gelu Gabriel,** cl. a VI-a, Școala Chircești, com. Mielești, jud. Vaslui.

După cum ne spunea profesorul Marin Dedu, directorul școlii, la Dridu (Ialomița), in fiecare gospodărie există cite un solar. Elevii sînt nelipsiți din ele, dovedindu-și astfel reale aptitudini de legumicultori.

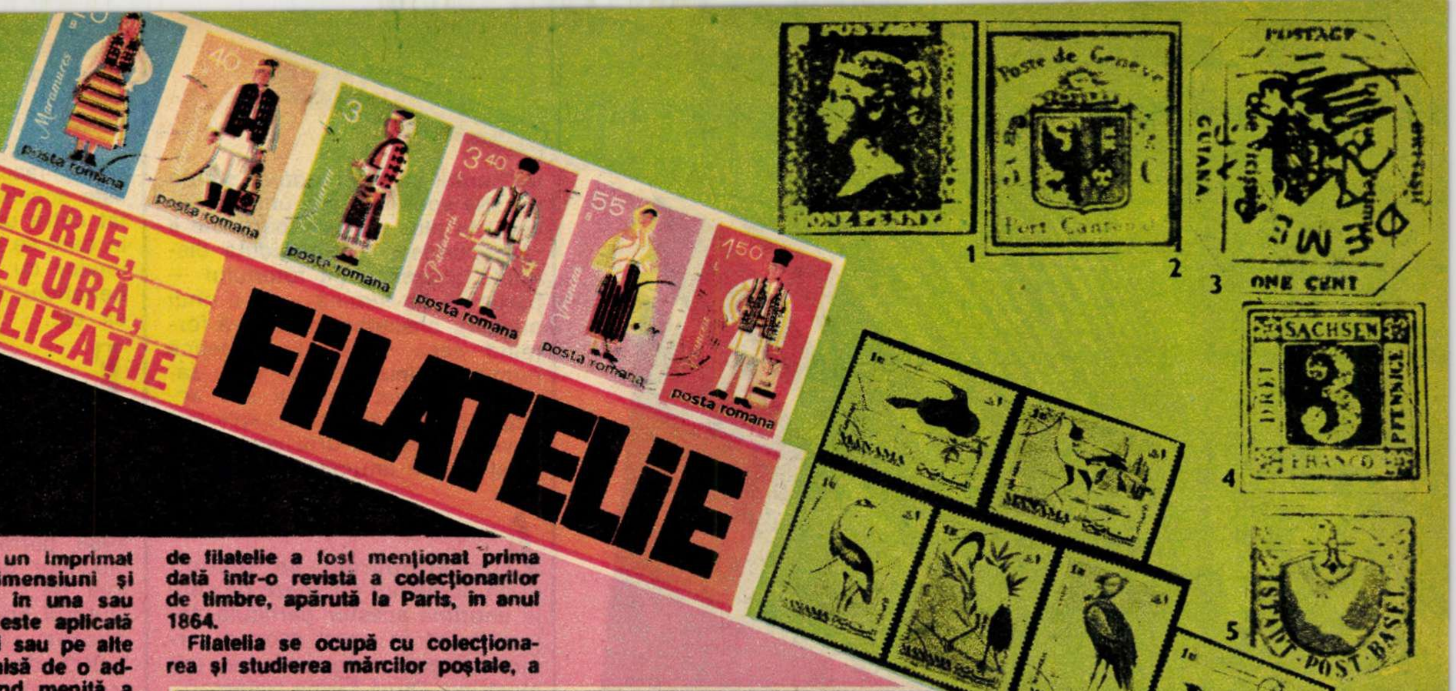

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

FILATELIE

Ce este o marcă poștală?

Marca poștală este un imprimat de valoare, avind dimensiuni și forme diferite, tipărită in una sau mai multe culori. Ea este aplicată sau tipărită pe scrisori sau pe alte trimiteri poștale și admisă de o administrație de stat, fiind menită a taxa și asigura circulația unei trimiteri poștale. De fapt, din această necesitate a și apărut.

Primele mărci poștale din lume au fost introduse in circulație in Marea Britanie, la 6 mai 1840, de atunci datind și unul din „diamantele de hirtie" ale colecțiilor, cunoscutul „Penny Black" (peny-ul negru) tipărit cu cerneală neagră. Aceste timbre nu erau dantelate, cele dintii mărci poștale cu zimți apărind in 1854, operația efectuindu-se cu o mașină de perforare a colilor in jurul cadrului mărcilor.

Primele mărci poștale românești au apărut in Moldova și au fost numite „Cap de bour", pentru că purtau străvechea stemă a Mușatinilor. Imprimarea acestor mărci s-a făcut la „Atelia Timbrului" din Iași, inființată in anul 1856, sub domnitorul Grigore Ghica. Prima emisiune cu valori de 27, 54, 81 și 108 parale, toate purtind inscripția „port scrisori", a intrat in circulație la 22 iulie 1858. Fiecare marcă a fost imprimată separat, intr-o presă simplă manuală. Cele aproximativ 400 de mărci „Cap de bour" care s-au păstrat se situează printre raritățile filatelice ale lumii și au atins valori considerabile.

CU CE SE OCUPĂ FILATELIA?

Între anii 1840 și 1849, in lume au fost difuzate 55 de tipuri de mărci poștale diferite. Pină in 1859 numărul lor a crescut la 805, pentru ca in prezent să depășească cifra de 200 000.

La scurtă vreme după apariția mărcilor a apărut și preocuparea de a le colecționa. Denumită, la inceput, timbromanie, timbrologie, apoi timbrofilie, această pasiune și-a găsit rapid numeroși adepți. Termenul de filatelie a fost menționat prima dată intr-o revistă a colecționarilor de timbre, apărută la Paris, in anul 1864.

Coliță poștală ilustrind o temă din sport: fotbalul.

MEXIC 70
MEXIC 70
posta romana

Filatelia se ocupă cu colecționarea și studierea mărcilor poștale, a imprejurărilor in care acestea au fost emise și folosite, stabilirea procedeelor tipografice folosite, a caracteristicilor desenului, cercetarea hirtiei, danteluril, gumei, culorilor, erorilor, varietăților, falsurilor și ștampilelor.

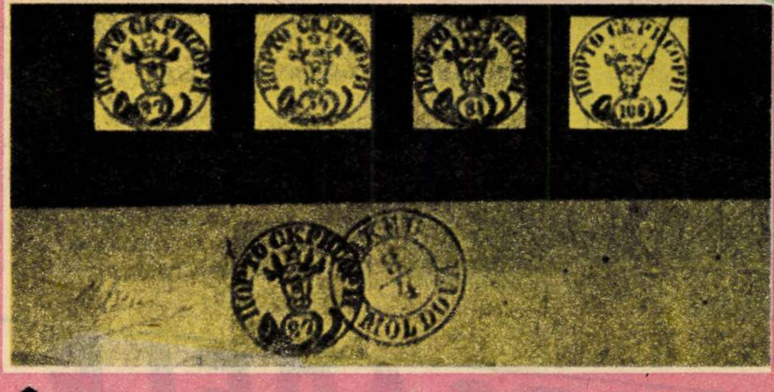

Printre cele mai valoroase timbre din lume se numără și „Capul de bour", tipărit la Iași, in anul 1858.

Citeva rarități filatelice: 1. Primul timbru tipărit in lume, in anul 1840, la Londra. 2, 4 și 5. Timbre emise in Europa in anii 1845 și 1850. 3. „Diamantul de hirtie", timbru din Guyana britanică.

În imaginile de sus vă prezentăm două serii de timbre: una de costume populare românești și alta de păsări.

Organizarea primei expoziții filatelice are loc la Bruxelles in 1852, iar doi ani mai tirziu, la New York, are loc prima expoziție internațională de filatelie.

Obiceiul de a colecționa mărci poștale a proliferat repede și in țara noastră, ceea ce a dus la manifestări filatelice și la necesitatea editării unor publicații de indrumare și informare. Prima revistă de acest gen s-a intitulat „Timbrophilia — jurnal philatelisticu român" și a apărut la 1 ianuarie 1881, la București.

Cartea de căpătii a oricărui filatelist este catalogul. Cele mai renumite cataloage apărute in Europa sint „Zumstein" (editat pentru prima dată, in 1911, in Elveția), „Stanley Gibbons" (in Marea Britanie, in anul 1879), „Yvert și Tellier" (Franța, 1895), care apare in trei volume, fiind cel mai solicitat in lumea filatelică de azi. Cel mai cuprinzător catalog rămine insă „Michel", editat in R.F.G. În afara acestora, există in lume sute de cataloage destinate emisiunilor proprii. Ele dau filatelistului o mulțime de date atit de necesare pentru intocmirea unei colecții.

Satisfacțiile oferite de filatelie sint mari. Ea contribuie la dobindirea de noi cunoștințe din toate domeniile: literatură, istorie, artă, științele naturii, sport, geografie, cosmonautică etc. De altfel, orientarea filateliei in ultimele decenii s-a făcut spre alcătuirea de colecții pe teme care țin seama exclusiv de un subiect precis ilustrat prin mărci, intreguri poștale, ilustrate maxime, ștampile sau plicuri „prima zi". Filatelia tematică impune colecționarea de mărci selecționate și aranjate fie după subiectele desenelor, fie după o temă dată, care dezvoltă un subiect sau ilustrează o idee.

Mărcile și intregurile poștale din țara noastră sint de mare varietate tematică, ceea ce explică sporirea numărului de filateliști, cit și interesul deosebit de care se bucură in lumea filatelică. Citeva colecții folosind mărci din țara noastră vă recomandăm să le faceți pe următoarele teme: frumuseți ale naturii, reproduceri de artă, etnografie, oameni celebri etc.

În afară de satisfacțiile estetice pe care le dau frumoasele „petice de hirtie" care incintă privirea, dar furnizează și informații din toate domeniile, filatelia oferă și asigură educarea unor calități cum ar fi: spiritul de observație, puterea de sistematizare, răbdarea.

Prof. TEODOR AXIOTI

MIC DICȚIONAR

● COLIȚĂ — coala mică de hirtie pe care sint tipărite una sau mai multe mărci, identice sau nu, avind imprimate pe margini inscripții sau ornamente legate de tema sau de scopul emisiunii ● EMISIUNE POȘTALĂ — acțiune de producere și punere in circulație a mărcilor și efectelor poștale ● ILUSTRATĂ MAXIMĂ — carte poștală ilustrată și francată cu o marcă poștală pe partea ilustrată și obliterată cu o ștampilă poștală. Între cele trei elemente trebuie să existe o cit mai bună concordanță de subiect, timp și loc ● MAXIMAFILIE — ramură a filateliei care constă in colecționarea ilustratelor maxime ● A OBLITERA — a anula o marcă poștală prin aplicarea unei ștampile, cu scopul de a evita refolosirea ei ● PLIC „PRIMA ZI" — plic special pe care se aplică mărcile unei emisiuni, se oblitereazâ cu ștampila „prima zi", in vederea expedierii prin poștă, in chiar ziua punerii in circulație a emisiunii respective ● SERIE — ansamblul mărcilor poștale de același tip, avind aceeași infățișare, ce formează o anumită emisiune.

MOZAIC FILATELIC

- Un colecționar a fost curios să afle cite culori se pot găsi pe mărcile poștale. Numărul culorilor și al nuanțelor intilnite, ne asigură el, totalizează 732.
- Prima coliță din lume a apărut in anul 1923 in Luxemburg. La noi prima coliță „Efiro" a fost emisă in anul 1932 cu ocazia expoziției filatelice din acel an.
- Cele mai mari timbre poștale au fost emise in China (1913) și destinate scrisorilor expres. Ele măsoară 25 cm in lungime și 7 cm în înălțime. Brazilia a emis pentru scrisorile simple o marcă de 27 cruzeiros cu dimensiunile 10,4/4,7 cm.
- Cele mai mici mărci sint cele apărute in Columbia intre anii 1863 și 1866 cu valori de 1 peso și 10 cenți, care măsoară 0,8 cm lungime și 0,95 cm inălțime.

PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

ACCELERATOARELE DE PARTICULE

instrumente ale fizicii atomice

Acceleratoarele de particule sînt uriașe instalații de cercetare menite să imprime atomilor sau unora dintre componenții lor viteze greu de imaginat. Accelerate astfel, particulele atomice sau subatomice sînt proiectate asupra unor materii anume sau asupra altor particule, urmărindu-se cu mijloace speciale efectele ciocnirii: formarea de noi particule necunoscute încă, încercîndu-se realizarea de noi pași în direcția cunoașterii materiei, a structurii ei.

Știința modernă a pătruns demult în intimitatea materiei, în prezent efectuîndu-se cercetări dintre cele mai ample pentru cunoașterea comportamentului celor mai mici componente cunoscute ale atomilor. Studiul unor reacții nucleare și al comportării particulelor zise elementare — acele particule constitutive ale materiei ce nu pot fi încă descompuse în altele, mai simple —, avînd capacitatea de a interacționa și de a se transforma unele în altele, se efectuează folosindu-se așa-numitele acceleratoare de particule, în care aceste particule sînt aduse la viteze foarte mari, uneori apropiate de viteza luminii (300 000 km/s). Utilizînd asemenea instalații, care sînt foarte complexe (de tip ciclotron, betatron, aincrotron, sincrofazotron etc.), savanții au stabilit că particulele „elementare" nu sînt chiar atît de... elementare: ele au o anumită structură, deci nu sînt ultimele „cărămizi" ale materiei. (Acestea se consideră a fi quarcii sau partonii, dar inepuizabilele forme ce le poate lua materia permit să se creadă că știința nu și-a spus nici aici ultimul cuvînt!) În plus, fiecărei particule îi corespunde o antiparticulă distinctă (cu excepția fotonului — particula de lumină — și a unui mezon), ansamblul acestora formînd acea substanță ipotetică numită **antimaterie,** pe care savanții au fost obligați s-o accepte pentru a găsi o explicație plauzibilă pentru uriașele energii existente în anumite corpuri cerești...

Acceleratoarele se disting după domeniul de viteze pe care le imprimă acestor particule, folosindu-se în acest scop puternice cîmpuri magnetice ori (și) electrice. După forma traiectoriilor descrise de particulele accelerate, s-au realizat acceleratoarele liniare sau ciclice. O altă împărțire a acestor instrumente ale fizicii moderne prevede natura cîmpului care produce accelerarea: se disting acceleratoare directe, cu inducție, cu rezonanță, cu undă progresivă etc. În acceleratorul direct fenomenul de accelerare se produce în domeniul dintre doi electrozi între care este provocată o foarte înaltă tensiune; dacă electrozii sînt sferele conductoare ale unor generatoare, se obține un accelerator numit Van de Graaff, după inventatorul său. În acceleratoarele cu inducție, cîmpul magnetic variabil produce un cîmp electric alternativ accelerator; există acceleratoare liniare (conținînd un șir de electromagneți alimentați în curent alternativ) și acceleratoare ciclice (de exemplu betatronul), în care electromagnetul are o formă deosebită. Acceleratoarele rezonante — care sînt și cele mai numeroase — conțin un sistem de electrozi alimentați în curent alternativ de înaltă frecvență între care evoluează particulele accelerate. Particulele își descriu traiectoriile cu viteze mari și părăsesc acceleratorul cu energii uriașe. Acceleratoarele cu undă progresivă permit accelerarea continuă a particulelor prin evoluția lor într-un ghid de undă de construcție specială.

Cel mai mare accelerator tip Van de Graaff în tandem acționează în Anglia, funcționînd la două regimuri: 18 și 30 de milioane de volți. În acest gigant înalt de 70 de metri (imaginea noastră reprezintă o fază de control la un asemenea accelerator), fasciculul de ioni injectat este accelerat în trepte și orientat către un aparat de cercetare în care se studiază interacțiunea ionilor cu diverse substanțe, în beneficiul medicinii, al astrofizicii etc.

Există și alte acceleratoare și mai sofisticate, capabile de performanțe superioare. Astfel, tevatronul de la Laboratoarele Fermi — de tip proton-antiproton —, intrat în funcțiune în 1986, permite direcționarea fasciculelor de protoni și antiprotoni pe o distanță de 6 km cu ajutorul unor magneți supraconductori. Ciocnirea dezvoltă 2 000 de miliarde de electroni-volți! Acceleratorul cu unde de șoc în plasmă utilizează radiațiile laser pentru obținerea unui cîmp electric într-un gaz conductor, cîmp care accelerează un fascicul de electroni la peste un milion de kilovolți/metru. În acceleratorul cu front de ionizare se injectează un fascicul de electroni într-o cavitate cilindrică umplută cu gaz conductor; ionii gazului sînt ulterior accelerați cu radiații laser la 33 de milioane V/m, cu mult peste nivelul acceleratoarelor curente cu ioni. Superacceleratorul supraconductor cu fascicule încrucișate, care urmează a fi cel mai mare din lume, va utiliza un imens magnet supraconductor spre a dirija fasciculul de particule elementare pe un traseu inelar (sau dublu inelar), obligîndu-le să se ciocnească la viteze apropiate de aceea a luminii. Aceste performanțe, dacă vor fi atinse, așa cum speră proiectanții, vor permite fizicienilor să reproducă, prin simulare, unele procese care se presupune că au avut loc în preistoria Universului, amplificînd cunoștințele actuale despre structura intimă a materiei.

Conf. dr. ing. **FLORIN ZĂGĂNESCU**

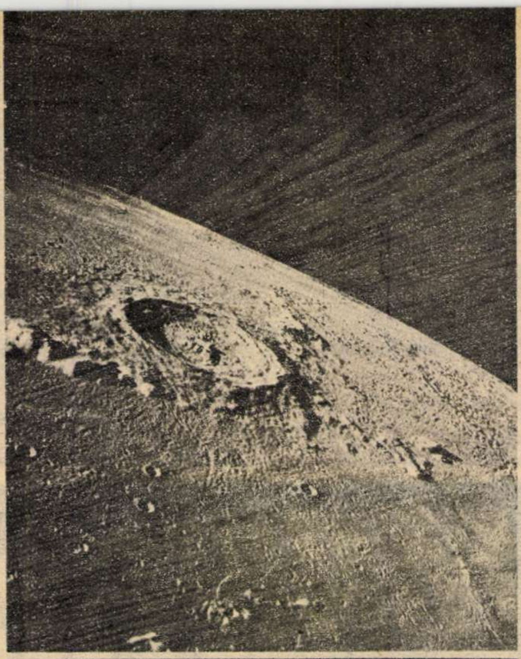

Fețele Lunii

• „De ce Luna întoarce mereu aceeași față spre Pămînt?" — ne întreabă CRISTINA CIOVICĂ din TIMIȘOARA.

Luna, satelitul natural al Pămîntului, are o mișcare de revoluție în jurul Pămîntului ca urmare a forței de atracție exercitată de acesta. Timpul necesar pentru a face un ocol complet în jurul Pămîntului este de 27,32 zile terestre. Ca toate corpurile din Univers, Luna are și o mișcare de rotație în jurul unei axe proprii. Perioada mișcării de rotație este egală cu perioada de revoluție, iar ambele mișcări se fac în același sens. Tocmai egalitatea dintre perioada de rotație și perioada de revoluție face ca Luna să întoarcă mereu aceeași față spre Pămînt.

De ce sînt egale cele două perioade, de rotație și de revoluție, ale Lunii? Primele ipoteze în această privință au început să fie formulate abia în ultimii ani. Iată una din aceste ipoteze:

Observîndu-se de pe Pămînt mișcarea sateliților artificiali, s-a constatat că aceștia prezintă din cînd în cînd unele încetiniri, de unde s-a ajuns la concluzia că, în scoarța lunară, sub suprafață, există unele concentrări deosebite de materie — așa-numiții masconi. S-a alcătuit chiar o hartă a masconilor, constatîndu-se că majoritatea sînt situați în partea vizibilă a Lunii, adică în partea întoarsă mereu spre Pămînt. Or, tocmai această aglomerare suplimentară de materie în emisfera întoarsă spre Pămînt este cea care a dus la egalizarea celor două perioade. Forța de atracție a Pămîntului acționează mai intens asupra aglomerării de masă, obligînd-o să rămînă mereu întoarsă spre el. (Dr. Cornelia Cristescu)

Cele mai înalte cascade

• Care sînt cele mai mari cascade din lume, vrea să știe VIRGIL TUNEA din CLUJ-NAPOCA.

Căderile de apă impresionează prin mai multe caracteristici: înălțime, lățime, debit etc. În privința înălțimii, locul de frunte îl ocupă cascada Angel Falls, situată într-un relief prăpăstios din Venezuela. Apele cascadei se prăvălesc de la înălțimea de 1 054 m, într-un zgomot asurzitor. A fost descoperită din întîmplare, datorită unui accident de avion, în anul 1937. Pe locurile următoare, în ordinea înălțimii, se situează

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

cascadele Tughels (Republica Sud-Africană), cu 948 m, și Great Falls (Canada), cu 610 m. Cascada Iguazu — situată pe un afluent al fluviului Parana, din America de Sud — impresionează atît prin înălțimea ei de aproape 200 m, cît mai ales datorită lățimii sale de aproape 2 000 m. Tot ea ocupă primul loc în lume din punct de vedere al debitului de apă, de 1,2 milioane metri cubi pe minut.

Camioane amfibii

• „Ce sînt camioanele amfibii? este întrebarea pe care ne-a adresat-o MARIN UNGUREANU din CRAIOVA.

Mașinile de transport s-au diversificat și mai mult odată cu apariția autocamioanelor amfibii. Modelul din imagine, în greutate de 400 kilograme, poate încărca 350 kilograme și tracta alte 700. Datorită centrului său de greutate foarte jos, a bazei largi și a pneurilor cu secțiune mare, el poate urca pante de 45 grade, circula pe nisip, zăpadă, teren mlăștinos, trece cursuri de apă, aproape tot atît de bine ca pe șosea. Viteza maximă este de 55 kilometri pe oră, iar prin apă propulsează cu ajutorul jeturilor de apă, aruncate de un motor de 27 CP ce îi asigură o viteză de deplasare de șase noduri pe oră. Camionul este folosit pentru descărcatul unor mărfuri din nave, cînd lipsesc instalațiile portuare sau nava nu poate acosta la dană, cît și pentru transportul unor produse în zone mlăștinoase.

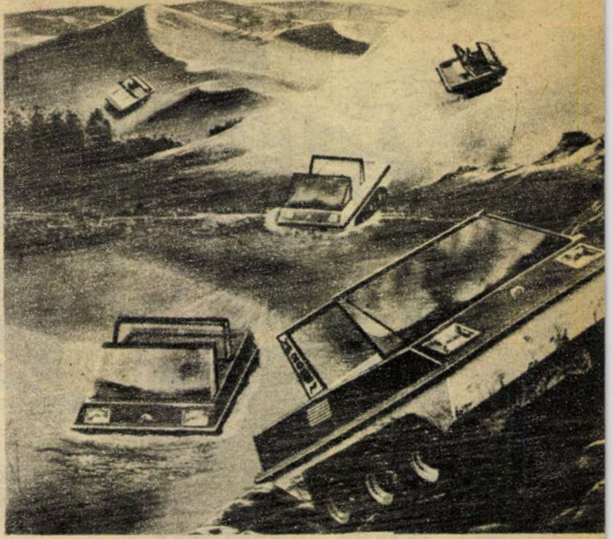

Pe scurt

• Rareș Tohănean, Întorsura Buzăului. La începutul mileniului viitor se prevede construcția unui avion-rachetă care va avea o viteză de croazieră de 5 000 kilometri pe oră, astfel încît distanța dintre Paris și New York va putea fi străbătută în numai o oră, iar pînă la Tokio vor fi necesare mai puțin de trei ore **• Gyenge Iulia, Sfîntu Gheorghe.** Primul concurs de motociclete din țara noastră a avut loc la 25 mai 1914, pe traseul București—Pitești—București, cîștigătorul cursei realizînd o viteză medie orară de 63 km **• Raluca Ozarchievici, Cîmpulung Moldovenesc.** Prima ziaristă din istoria presei românești a fost Maria Rosetti (1820—1893). Printre altele, ea a redactat, în întregime, între 1865 și 1866, un ziar intitulat „Mama și copilul", una dintre primele publicații pentru copiii din țara noastră.

SPORT • SPORT • SPORT

CURS DE GIMNASTICĂ INDIVIDUALĂ

Zilnic, fiecare dintre voi, 10 minute de gimnastică

SETUL 3

EXERCIȚIUL I

Din stînd, fandare laterală spre stînga, brațele sus (t1), revenire (t2), fandare laterală spre dreapta (t3), revenire (t4). Dozare, 2x8 timpi.

EXERCIȚIUL II

Din stînd, pas înainte cu piciorul stîng, brațele prin înainte lateral (t1), revenire (t2), pas înainte cu piciorul drept, brațele prin înainte lateral (t3), revenire (t4). Dozare, 2x8 timpi.

EXERCIȚIUL III

Din stînd sprijin ghemuit (t1), întinderea genunchilor, palmele pe sol (t2), sprijin ghemuit (t3), ridicare în stînd (t4). Dozare, 2x8 timpi.

EXERCIȚIUL IV

Stînd depărtat, brațele lateral, îndoirea trunchiului spre stînga (t1), revenire (t2), îndoirea trunchiului spre dreapta (t3), revenire (t4).

Dozare, 2x8 timpi.

EXERCIȚIUL V

Stînd depărtat, brațele pe șold, aplecarea trunchiului înainte (t1), revenire (t2).

Dozare, 2x8 timpi.

EXERCIȚIUL VI

Stînd ușor depărtat, ridicarea brațelor prin înainte lateral sus cu inspirație (t1), revenire cu expirație profundă (t2).

Dozare, 8 timpi.

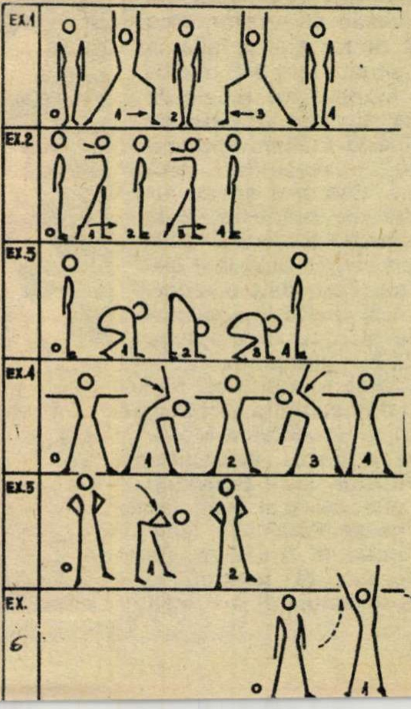

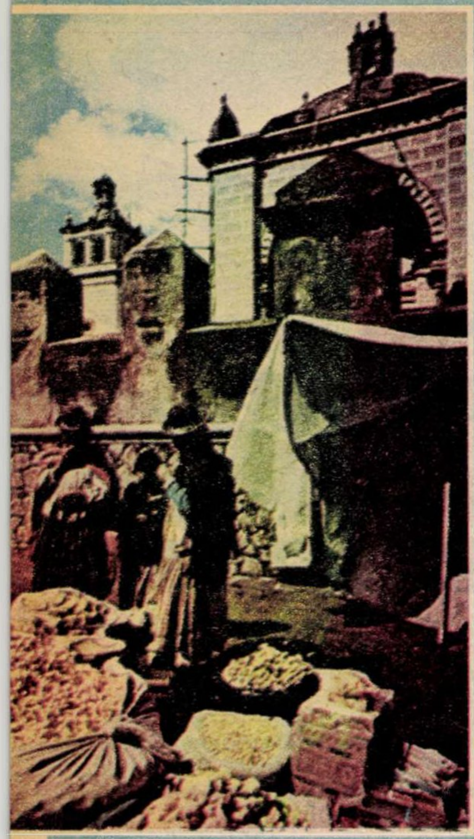

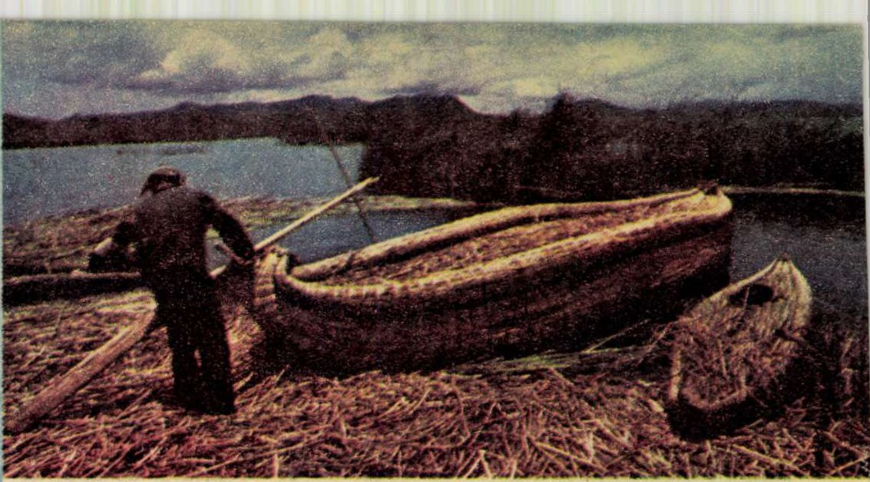

ENCICLOPEDIE „CUTEZĂTORII”

DIAMANTUL DE APĂ RECE DIN ANZI

Cel mai mare sistem muntos de pe planetă — Anzii —, cei mai înalți vulcani, ale căror piscuri sînt încărcate cu zăpezi eterne, fluviul cu cel mai mare debit de apă — Amazonul —, cele mai numeroase vestigii arheologice — iată doar cîteva dintre recordurile pe care le deține continentul sud-american.

Titanicele convulsii geologice au dat naștere Anzilor Cordilieri ce străbat continentul, asemenea unei uriașe coloane vertebrale, de la Marea Caraibilor pînă la Capul Horn, pe o lungime de 7 575 km. Sînt două milioane de kilometri pătrați de... munți! Uriașii de granit închid, în părțile lor estice, podișuri ce se înalță pînă la 4 000 m. Puține trecători permit coborîrea pe versantul vestic al Anzilor. Cea mai înaltă dintre ele se află la Anticona, situată la 4 843 m altitudine. În Munții Anzi, șinele de cale ferată au fost ridicate de oameni pînă la înălțimi aproape incredibile, traversîndu-i prin șase locuri. Cea mai spectaculoasă dintre ele pornește de la Lima în direcția podișului bolivian, urcînd pieptiș pînă la 4 800 m altitudine. Peru deține recordul celei mai înalte linii telefonice de pe planetă, care ajunge pînă la 5 200 m altitudine. Tot în această țară se află și... cel mai înalt laborator științific al lumii, la 4 450 m, în localitatea Morochoca. În mijlocul vulcanilor stinși ai Anzilor, între Bolivia și Peru, se află cel mai înalt lac navigabil de pe Pămînt — lacul Titicaca, situat la 3 812 m. Pe țărmul peruan al lacului se înalță orașul Puno, cel mai înalt port al lumii. Cei aproape 8 300 km² ai uriașului diamant de apă rece din Anzi sînt presarați cu nenumărate insule și insulițe plutitoare, locuite de indienii Uros.

Potrivit legendei, aceștia au fost primii locuitori de pe Altiplano (platoul înalt). Făcînd parte din primul val migrator, care, în anii 45 000-35 000 î.e.n., a trecut din Asia prin strîmtoarea Bering, ei s-au instalat pe înaltele platouri peruviene și boliviene de azi, precum și pe malurile lacului Titicaca. Pentru a se feri de următoarele valuri migratoare, care au populat continentul sud-american, ei și-au construit locuri de refugiu chiar pe apele lacului — nenumărate insule plutitoare din papură totora. De-a lungul timpului, indienii Uros au trăit din pescuit. Cu toate acestea, ei au păstrat cu strășnicie obiceiurile strămoșilor.

Cea mai mare insulă plutitoare de pe lacul Titicaca măsoară 80—100 m lungime și poate adăposti cîteva familii. Unele dintre insule abia depășesc însă cîțiva metri pătrați. Indienilor Uros nu le place să coboare pe sol. Doar arareori se deplasează în orașul cel mai apropiat — Puno —, pentru a-și face cumpărăturile. Sursa principală de trai a acestor oameni o constituie papura totora. În primul rînd, din ea este construit „solul“ insulelor. Tăiată, totora este adăugată mereu pe marginile acestora, pentru a înălța straturile vechi care au început să se deterioreze. Totora servește, de asemenea, la construcția colibelor sau ca material de foc, iar rădăcinile crude sînt consumate ca hrană. Pe una dintre insulele plutitoare au fost înălțate o mică școală și un magazin. Fiecare familie Uros dispune de două-trei colibe din care una servește ca bucătărie. Colibele, a căror suprafață nu depășește 5 m², pot adăposti patru-cinci persoane. Rolul bărbaților Uros este acela de a întreține insulele, de a construi colibele, precum și faimoasele lor ambarcații, cu care se deplasează, foarte asemănătoare cu cele folosite de sumerieni și egipteni cu mii de ani în urmă. O ambarcație construită din totora poate avea 2—5 m lungime. Pentru a construi o astfel de ambarcație, e nevoie de circa 10 zile. După ce a fost folosită timp de un an, aceasta este înlocuită cu alta nouă. Cea veche poate fi transformată în... grădină de legume sau loc de cultivare a cartofilor.

Indienii Uros sînt mici de statură, cu fețe aspre, de un roșu întunecat. Faptul că se mișcă puțin și sînt foarte tăcuți este pus de specialiști pe seama aerului rarefiat de la marea altitudine și a presiunii atmosferice scăzute. Rezistența lor fizică este totuși foarte mare, dacă se are în vedere că timp de peste 6 luni din an temperatura apei lacului este de 10°C.

Nu departe de lac se află ruinele uneia dintre vechile centre de civilizație precolumbiană, Tiahuanacu, unde stau și astăzi în picioare uriașe statui monolite decorate cu motive geometrice și zoomorfe și uriașe „Porți ale Soarelui“ ridicate în cinstea astrului de către locuitorii de odinioară ai acestor locuri. Ceva mai la sud de lacul Titicaca, la 3 690 m altitudine, se află orașul bolivian La Paz, care, adeseori, se ascunde, dimineața, în întregime, în nori. Nici înălțimile, nici clima aspră, fără căldură, nu i-a speriat pe cei ce s-au așezat să locuiască ținuturile andine.

Pentru a putea face față solicitărilor datorate aerului rarefiat de la altitudine, nu numai uroșii, ci toți oamenii care locuiesc la altitudini ridicate au toracele puternic dezvoltat, iar pentru ca reverberațiile razelor solare să nu le atace văzul, aceștia își desenează în jurul ochilor cercuri colorate în negru. Între locuitorii ținuturilor andine, așa-zisul rău al înălțimilor este necunoscut.

ECATERINA ROȘCA

CALEIDOSCOP

Mireasma florilor

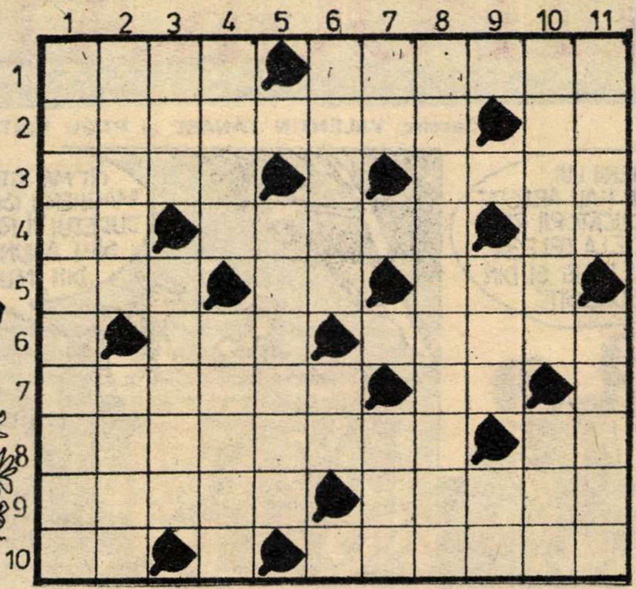

ORIZONTAL: 1) Plantă ornamentală din familia liliaceelor, cu flori albe-strălucitoare și miros foarte puternic. „Floarea-soarelui" este una din „pînzele" acestui pictor român. 2) Mușețel. Din floare de cais! 3) Creatorul picturii „În grădină". Detergent. 4) Precede noaptea. Strat orizontal de cărămidă într-o zidărie. Petale de crizantemă. 5) Înmiresmat de covorul floral al parcurilor. Ene! Floarea lui este lovită cu ciocanul. 6) Actriță austriacă de cinema. „Mușcata din fereastră" de Victor Ion Popa (pl.). 7) Flori pe pereți (pl.). În gînd! 8) Neasemuitul autor al poeziei „Floare albastră". Împreună. 9) Pictor francez, autor al pînzei „Liliacul alb". Încununat cu lauri la olimpiadele din antichitate. 10) Cu o singură primăvară. Locul puțin însemnat al unei flori.

VERTICAL: 1) Plantă decorativă din familia compozeelor, care înflorește toamna tîrziu, cu o inflorescentă mare și bogată, în culori foarte variate. 2) Culoarea macului. Pictor clasic român, care ne-a lăsat tablourile „Vas cu trandafiri" și „Buchet cu flori într-un vas". 3) Sufix cu sensul de colectiv. Pictor rus, autorul lucrării „Edecarii de pe Volga". 4) Aspiră parfumul florilor (sing.). Instrument de lucru cu care Tonitza a creat minunați maci și trandafiri, iar Luchian, suavele anemone. 5) Ansamblu de șapte voci sau instrumente. 6) Pom fructifer cu flori albe. Printre arabescuri. 7) Pete! Vehicul rustic. 8) Absoarbe hrană pentru flori (dim. pl.). 9) Curs de apă în toponimia arabă. Calc. 10) Personaj din mitologie, care a dat numele său unei suave flori-albe sau galbene. Popor european. 11) Plantă erbacee cu frunze lanceolate și flori galbene. Panseluțe tăiate!

DICȚIONAR: EPP, IME, UED.

În dezvoltare

(Triverb: 1, 7, 6)

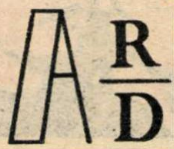

Suprafețe egale

Puteți împărți suprafața figurii alăturate în nouă parcele egale, astfel încît pe fiecare din ele să se afle cîte o casă, iar cele două pătrățele negre să rămînă în afara tuturor parcelelor?

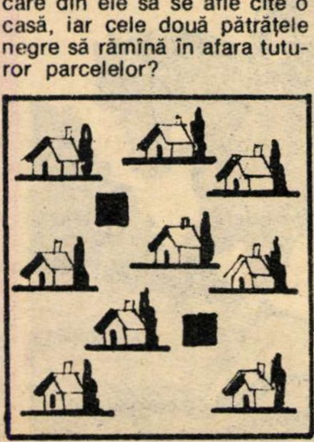

Recompuneți cuvintele

Plasați silabele de mai jos în așa fel încît să formeze cuvintele cerute prin definiții. Cel care le va plasa corect va descoperi în coloana a doua, citind de sus în jos, o meserie de mare precizie.

A, CAR, CEA, DA, DUL, FI, NI, PLA, SOR, SOR, TA, TA.

Pe cele patru rînduri orizontale veți obține cuvinte avînd următoarele semnificații: 1) Blîndețe (fig.). 2) A forma un tot armonios din mai multe componente. 3) Muncitor care se ocupă de finisarea unui produs. 4) Bucată de carton sau lemn pe care este scrisă o înștiințare.

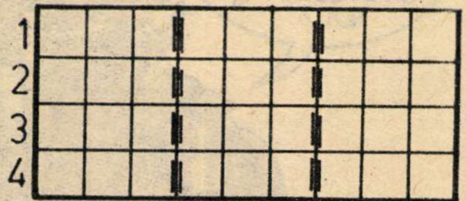

ȘAH

Diagrama:

Alb: **Rh1, Dd1, Ta1, Tf1, Ne2, Ne3, Cc3, pioni: a2, b2, c2. e4. f3, f2, h2:**

Negru: **Rf8, Dh4, Ta8, Th8, Ng7, Nh4, Cg8, pioni: a7, b7, c7, d6, e6, g6, h7.**

Negrul mută și dă mat după două mutări.

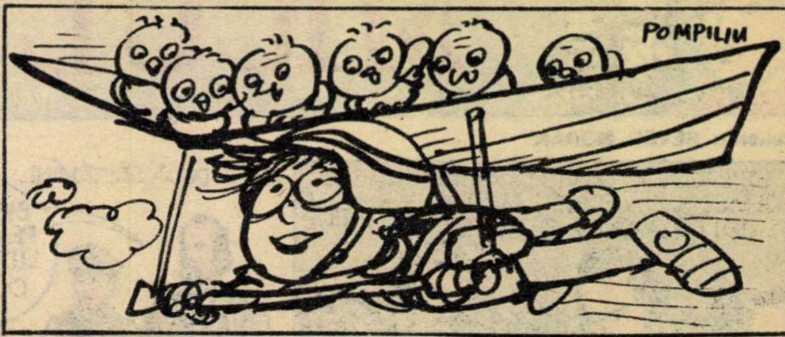

Perspicacitate

Completați acest pătrat compus din 36 de pătrățele cu încă 32 de semne convenționale, ca în desen, în așa fel încît nici unul din semnele respective să nu se găsească alăturat nici orizontal, nici vertical, nici pe diagonale.

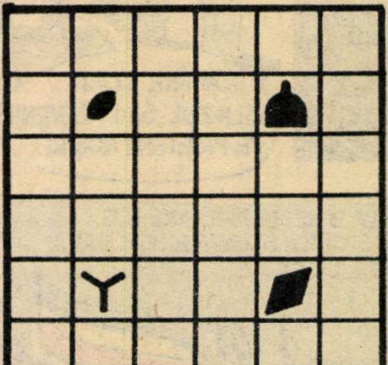

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Fel de fel: 1) Timișoara. 2) Olănești. 3) Pitești. Ir. 4) Oa. Radna. 5) To. Asi. 6) Ostrovu. Ut. 7) Viață. Rila. 8) Mască. 9) Noiane. Are. 10) Ita. Arabia.

Săritura
Dezlegare: Nimic nu se învața decît învățînd.

Profesională
Dezlegare: Tinel este matrițer.

La desen
Dezlegare: Planșă refăcută.

Încercați
Dezlegare: Munca e comoara oamenilor.

TICUȚĂ CEL UITUC

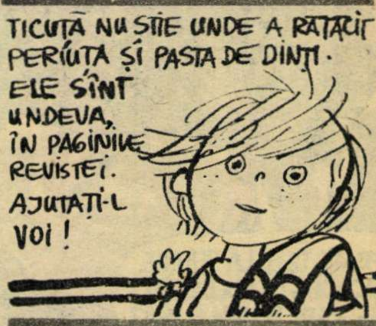

TICUȚĂ NU ȘTIE UNDE A RĂTĂCIT PERIUȚA ȘI PASTA DE DINȚI.
ELE SÎNT UNDEVA, ÎN PAGINILE REVISTEI.
AJUTAȚI-L VOI!

CE SEMNE ARITMETICE... e necesar să puneți în dreapta fiecăruia din calculele alăturate pentru ca rezultatele să fie corecte?

86223 3 28741	28466 1344 27122
15899 13624 29523	5394 5 26970

FOTO: TUDOR CRISTEA

COPERTA NOASTRĂ

La cercul de tapiserie al C.P.Ș.P., Deva.

CUTEZĂTORII 19 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR și PREZENTAREA ARTISTICĂ:
IOAN DONCA; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* **ION MIHĂESCU**

Redacția Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index: 41836; 16 pagini, 1,50 lei**